

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

RAHAPOLITIIKAN TOTEUTTAMINEN EUROALUEELLA

YLEISASIAKIRJA EUROJÄRJESTELMÄN
RAHAPOLITIIKAN VÄLINEISTÄ
JA MENETTELYISTÄ

SOVELLETAAN
1 PÄIVÄSTÄ TAMMIKUUTA 2012

Ainoastaan Euroopan unionin virallisen lehden
painetussa laitoksessa julkaistu Euroopan
unionin lainsäädäntö on todistusvoimaista

II

(Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset)

SUUNTAVIIVAT

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,
annettu 20 päivänä syyskuuta 2011,
eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä
(uudelleenlaadittu)
(EKP/2011/14)
(2011/817/EU)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ON HYVÄKSYNYT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 127 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luettelamakohdan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön ja erityisesti sen 3.1 artiklan ensimmäisen luettelamakohdan ja 12.1, 14.3 ja 18.2 artiklan sekä 20 artiklan ensimmäisen kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä 31 päivänä elokuuta 2000 annettuja suuntaviivoja EKP/2000/7⁽¹⁾ on muutettu useita kertoja⁽²⁾. Kun suuntaviivoihin nyt tehdään uusia muutoksia, ne tulisi selkeyden vuoksi laatia uudelleen.
- (2) Yhteisen rahapolitiikan toteuttaminen edellyttää niiden välineiden ja menettelyjen määrittelemistä, joita eurojärjestelmä käyttää pannakseen rahapolitiikan yhdenmukaisesti täytäntöön jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö on euro.
- (3) Tarkistusvelvoitetta tulisi soveltaa ainoastaan sellaisiin säännöksiin, joilla muutetaan suuntaviivojen EKP/2000/7 asiasisältöä,

⁽¹⁾ EUVL L 310, 11.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ Ks. liite III.

1 artikla

Periaatteet, välineet, menettelyt ja vaatimukset yhteisen rahapolitiikan toteuttamiseksi eurojärjestelmässä

Yhteistä rahapolitiikkaa toteutetaan näiden suuntaviivojen liitteissä I ja II täsmennettyjen periaatteiden, välineiden, menettelyjen ja vaatimusten mukaisesti. Kansalliset keskuspankit ryhtyvät kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin rahapoliittisten operaatioiden suorittamiseksi näiden suuntaviivojen liitteissä I ja II täsmennettyjen periaatteiden, välineiden, menettelyjen ja vaatimusten mukaisesti.

2 artikla

Tarkistaminen

Kansalliset keskuspankit toimittavat Euroopan keskuspankille (EKP) viimeistään 11 päivänä lokakuuta 2011 yksityiskohtaiset tiedot näiden suuntaviivojen sellaisten säännösten noudattamista varten laatimistaan asiakirjoista ja käyttämistään keinoista, joilla muutetaan suuntaviivojen EKP/2000/7 asiasisältöä.

3 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan suuntaviivat EKP/2000/7 1 päivästä tammikuuta 2012 alkaen.
2. Kumottuihin suuntaviivoihin tehtyjen viittausten katsotaan koskevan näitä suuntaviivoja.

4 artikla

Loppusäännökset

1. Nämä suuntaviivat tulevat voimaan kahden päivän kuluttua niiden antamisesta.

2. Näitä suuntaviivoja sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2012 alkaen.

5 artikla

Osoitus

Nämä suuntaviivat on osoitettu kaikille eurojärjestelmän keskuspankeille.

Tehty Frankfurt am Mainissa 20 päivänä syyskuuta 2011.

EKP:n neuvoston puolesta

EKP:n puheenjohtaja

Jean-Claude TRICHET

LIITE I

RAHAPOLITIIKAN TOTEUTTAMINEN EUROALUEELLA
Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä

SISÄLLYS

JOHDANTO

LUKU 1 – KATSAUS RAHAPOLIITTISEEN VÄLINEISTÖÖN

- 1.1 Euroopan keskuspankkijärjestelmä
- 1.2 Eurojärjestelmän tavoitteet
- 1.3 Eurojärjestelmän rahapolitiikan välineet
  - 1.3.1 Avomarkkinaoperaatiot
  - 1.3.2 Maksuvalmiusjärjestelmä
  - 1.3.3 Vähimmäisvarannot
- 1.4 Vastapuolet
- 1.5 Vakuutena olevat omaisuuserät
- 1.6 Rahapoliittisen välineistön muutokset

LUKU 2 – HYVÄKSYTTÄVÄT VASTAPUOLET

- 2.1 Yleiset kelpoisuusvaatimukset
- 2.2 Pikahuutokauppojen ja kahdenvälisten operaatioiden vastapuolten valinta
- 2.3 Vastapuolvelvoitteiden laiminlyönteihin sovellettavat seuraamukset
- 2.4 Vakavaraisuussyistä johtuva tilapäinen tai pysyvä poissulkeminen rahapoliittisista operaatioista
  - 2.4.1 Toimenpiteet vakaussyistä
  - 2.4.2 Toimenpiteet laiminlyönnin johdosta
  - 2.4.3 Harkinnanvaraisten toimenpiteiden soveltaminen suhteellisuutta ja syrjinnän kieltoa noudattaen

LUKU 3 – AVOMARKKINAOPERAATIOT

- 3.1 Käänteisoperaatiot
  - 3.1.1 Yleistä
  - 3.1.2 Perusrahoitusoperaatiot
  - 3.1.3 Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot
  - 3.1.4 Käänteiset hienosäätöoperaatiot
  - 3.1.5 Käänteiset rakenteelliset operaatiot
- 3.2 Suorat kaupat
  - 3.2.1 Välinetyyppi
  - 3.2.2 Oikeudellinen luonne
  - 3.2.3 Hintaehtot

- 3.2.4 Muut ominaisuudet
  - 3.3 EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku
    - 3.3.1 Välinetyyppi
    - 3.3.2 Oikeudellinen luonne
    - 3.3.3 Korkeohdot
    - 3.3.4 Muut ominaisuudet
  - 3.4 Valuuttaswapit
    - 3.4.1 Välinetyyppi
    - 3.4.2 Oikeudellinen luonne
    - 3.4.3 Valuuttaa ja vaihtokurssia koskevat ehdot
    - 3.4.4 Muut ominaisuudet
  - 3.5 Määräaikaistalletusten kerääminen
    - 3.5.1 Välinetyyppi
    - 3.5.2 Oikeudellinen luonne
    - 3.5.3 Korkeohdot
    - 3.5.4 Muut ominaisuudet
- LUKU 4 – MAKSUVALMIUSJÄRJESTELMÄ
- 4.1. Maksuvalmiusluotto
    - 4.1.1 Välinetyyppi
    - 4.1.2 Oikeudellinen luonne
    - 4.1.3 Luoton käytön edellytykset
    - 4.1.4 Maturiteetti ja korkeohdot
    - 4.1.5 Käytön keskeyttäminen
  - 4.2. Talletusmahdollisuus
    - 4.2.1 Välinetyyppi
    - 4.2.2 Oikeudellinen luonne
    - 4.2.3 Käytön edellytykset
    - 4.2.4 Maturiteetti ja korkeohdot
    - 4.2.5 Käytön keskeyttäminen
- LUKU 5 – MENETTELYT
- 5.1 Huutokaupat
    - 5.1.1 Yleistä
    - 5.1.2 Huutokauppakalenteri
    - 5.1.3 Huutokaupoista ilmoittaminen

- 5.1.4 Huutokaupparjousten valmisteluun ja tekoon liittyvät vastapuolien toimenpiteet
- 5.1.5 Huutokaupan toteuttamismenettelyt
- 5.1.6 Huutokaupan tulosten ilmoittaminen
- 5.2 Kahdenväliset kaupat
  - 5.2.1 Yleistä
  - 5.2.2 Suora yhteydenotto vastapuoliin
  - 5.2.3 Arvopaperipörssien ja markkinavälittäjien kautta toteutettavat operaatiot
  - 5.2.4 Kahdenvälisistä kaupoista ilmoittaminen
  - 5.2.5 Kaupankäyntipäivät
- 5.3 Maksu- ja toimitusmenettelyt
  - 5.3.1 Yleistä
  - 5.3.2 Avomarkkinaoperaatioiden maksu- ja toimitusmenettelyt
  - 5.3.3 Pankkipäivän lopetukseen liittyvät toimet
- LUKU 6 – VAKUUSKELPOISET OMAISUUSERÄT
  - 6.1 Yleistä
  - 6.2 Omaisuuserien vakuuskelpoisuuden määrittäminen
    - 6.2.1 Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset
    - 6.2.2 Ei -jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset
    - 6.2.3 Lisävaatimuksia vakuuskelpoisten omaisuuserien käytölle
  - 6.3 Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi
    - 6.3.1 Soveltamisala ja osa-alueet
    - 6.3.2 Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuusvaatimukset
    - 6.3.3 Ei -jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuusvaatimukset
    - 6.3.4 Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien hyväksymisvaatimukset
    - 6.3.5 Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien osuvuuden seuranta
  - 6.4 Riskienhallintamenetelmät
    - 6.4.1 Yleistä
    - 6.4.2 Jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät
    - 6.4.3 Ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät
  - 6.5 Omaisuuserien arvostusperiaatteet
    - 6.5.1 Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät
    - 6.5.2 Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät
  - 6.6 Toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten omaisuuserien käyttö
    - 6.6.1 Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli

- 6.6.2 Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit
- 6.7 Muiden kuin euromääräisten vakuuksien hyväksyminen poikkeustilanteissa
- LUKU 7 – VÄHIMMÄISVARANNOT
- 7.1 Yleistä
- 7.2 Vähimmäisvarantojärjestelmän alaiset laitokset
- 7.3 Vähimmäisvarannoista määrääminen
  - 7.3.1 Varantopohja ja velvoiteprosentit
  - 7.3.2 Varantovelvoitteen laskeminen
- 7.4 Varantotalletusten pitäminen
  - 7.4.1 Pitoajanjakso
  - 7.4.2 Varantotalletukset
  - 7.4.3 Varantotalletusten korollisuus
- 7.5 Varantopohjan ilmoittaminen, hyväksyminen ja korjaaminen
- 7.6 Vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämättä jättäminen
- LISÄYS 1 Esimerkkejä rahapoliittisista operaatioista ja menettelyistä
- LISÄYS 2 Sanasto
- LISÄYS 3 Valuuttainterventioiden ja rahapoliittisten valuuttaswapien vastapuolten valinta
- LISÄYS 4 Euroopan keskuspankin raha- ja pankkitilastointiin liittyvä tiedonkeruu
- LISÄYS 5 Eurojärjestelmän www-sivustot
- LISÄYS 6 Vastapuolivelvoitteiden laiminlyönteihin sovellettavat menettelyt ja seuraamukset
- LISÄYS 7 Lainasaamiset vakuutena

Lyhenteet

CRD	Euroopan unionin vakavaraisuusdirektiivi (Capital Requirements Directive, CRD)
ECAF	Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi (ECAF)
ECAI	ulkoinen luottoluokituslaitos (External Credit Assessment Institution, ECAI)
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
ETA	Euroopan talousalue
ETY	Euroopan talousyhteisö
EU	Euroopan unioni
EY	Euroopan yhteisö
ICAS	kansallisen keskuspankin oma luottoriskinarviointijärjestelmä (Inhouse Credit Assessment System, ICAS)
IDC	päivänsisäinen luotto (intraday credit)
IRB	sisäisten luottoluokitusten menetelmä (Internal Ratings Based, IRB)
ISIN	arvopapereille annettu kansainvälinen koodi (International Securities Identification Number)
KKP	kansallinen keskuspankki
PD	maksukyvyttömyyden todennäköisyys (probability of default, PD)
RMBD	asuntolainavakuudellinen velkainstrumentti (retail mortgage-backed debt instrument)
RT	luottoluokitusvälinepalvelu (Rating Tool, RT)
RTGS	reaaliaikainen bruttoselvitys (real-time gross settlement)
TARGET	Euroopan laajuinen automatisoitu reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system), sellaisena kuin se on määritelty suuntaviivoissa EKP/2005/16
TARGET2	Euroopan laajuinen automatisoitu reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system), sellaisena kuin se on määritelty suuntaviivoissa EKP/2007/2

Johdanto

Tässä asiakirjassa esitellään toimintakehikko, jonka eurojärjestelmä on valinnut euroalueella harjoitettavaa yhteistä rahapolitiikkaa varten. Asiakirja on osa eurojärjestelmän rahapolitiikan välineisiin ja menettelyihin liittyvää sääntelyä ja tarkoitettu eurojärjestelmän rahapolitiikan välineitä ja menettelyjä koskevaksi yleisasiakirjaksi. Sen päätarkoituksena on antaa vastapuolille niiden tarvitsemat tiedot eurojärjestelmän rahapoliittisesta välineistöstä.

Yleisasiakirja ei itsessään luo vastapuolille oikeuksia eikä aseta niille velvoitteita. Eurojärjestelmän ja sen vastapuolten välinen oikeussuhde on perustettu asianmukaisilla sopimuksilla tai säännöillä.

Asiakirja on jaettu seitsemään lukuun. Luvussa 1 luodaan yleiskatsaus eurojärjestelmän rahapoliittiseen välineistöön. Luvussa 2 täsmennetään eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin osallistuvien vastapuolten kelpoisuusvaatimukset. Luvussa 3 selostetaan avomarkkinaoperaatioita ja luvussa 4 esitellään vastapuolten käytettävissä oleva maksuvalmiusjärjestelmä. Luvussa 5 esitetään rahapoliittisten operaatioiden toteuttamismenettelyt. Luvussa 6 määritellään rahapoliittisten operaatioiden vakuutena olevien omaisuuserien kelpoisuusvaatimukset. Luvussa 7 esitellään eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmä.

Lisäyksissä on esimerkkejä rahapoliittisista operaatioista, sanasto, eurojärjestelmän valuuttainterventioiden vastapuolten valintaperusteet, Euroopan keskuspankin raha- ja pankkitilastoihin liittyvän tiedonkeruun esittely, luettelo eurojärjestelmän www-sivustoista ja kuvaus niistä menettelyistä ja seuraamuksista, joita sovelletaan vastapuolen laiminlyötyä velvoitteensa, sekä oikeudelliset lisävaatimukset, joilla varmistetaan, että vakuutena käytettäviin lainaamisiin perustetaan pätevä vakuus.

LUKU 1

KATSAUS RAHAPOLIITTISEEN VÄLINEISTÖÖN

1.1 Euroopan keskuspankkijärjestelmä

Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) muodostavat Euroopan keskuspankki (EKP) ja Euroopan unionin EU:n jäsenvaltioiden keskuspankit⁽¹⁾. EKPJ toimii Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä 'perussopimus') sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä EKPJ:n perussääntö) mukaisesti. EKPJ:tä johtavat EKP:n päätöksentekuelimet. EKP:n neuvosto vastaa rahapolitiikan määrittelystä, ja johtokunnalla on toimivalta toteuttaa rahapolitiikkaa EKP:n neuvoston tekemien päätösten ja sen antamien suuntaviivojen mukaisesti. Siltä osin kuin on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, ja jos toiminnan tehokkuuden varmistaminen sitä edellyttää, EKP käyttää kansallisia keskuspankkeja⁽²⁾ eurojärjestelmän tehtäviin kuuluvien operaatioiden toteuttamiseen. Jos rahapolitiikan toteuttaminen niin vaatii, eurojärjestelmään kuuluvat kansalliset keskuspankit voivat toimittaa EKP:lle ja toisilleen eurojärjestelmän operaatioihin osallistuvia vastapuolia koskevia tietoja, kuten operatiivisia tietoja⁽³⁾. Eurojärjestelmän rahapolitiittiset operaatiot toteutetaan yhdenmukaisin ehdoin kaikissa jäsenvaltioissa⁽⁴⁾.

1.2 Eurojärjestelmän tavoitteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 1 kohdassa määritelty eurojärjestelmän ensisijainen tavoite on pitää yllä hintatason vakautta. Ensisijaisesta hintavakauden tavoitteesta tinkimättä eurojärjestelmän on tuettava unionin yleistä talouspolitiikkaa. Pyrkinessään tavoitteisiinsa eurojärjestelmän on voimavarojen tehokasta kohdentamista suosien noudatettava vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatetta.

1.3 Eurojärjestelmän rahapolitiikan välineet

Tavoitteidensa saavuttamista varten eurojärjestelmällä on käytettävissään joukko rahapolitiikan välineitä. Eurojärjestelmä suorittaa avomarkkinaoperaatioita, tarjoaa vastapuolten käyttöön maksuvalmiusjärjestelmän ja vaatii luottolaitoksia pitämään vähimmäisvarantoja eurojärjestelmässä olevilla tileillä.

1.3.1 Avomarkkinaoperaatiot

Avomarkkinaoperaatioilla on tärkeä sija eurojärjestelmän rahapolitiikassa. Niillä säädellään korkoja, hallitaan markkinoiden likviditeettiä ja viestitään rahapolitiikan linjasta. Eurojärjestelmällä on käytössään viisi eri välinettä, joilla se voi toteuttaa avomarkkinaoperaatioita. Tärkein väline ovat käänteisoperaatiot (jotka perustuvat takaisinostopöytäkirjoihin tai vakuudellisiin lainoihin). Eurojärjestelmä voi myös tehdä suoria kauppia, laskea liikkeeseen EKP:n velkasitoumuksia, tehdä valuuttaswapeja ja kerätä määräaikaistalletuksia. Avomarkkinaoperaatiot käynnistää EKP, joka myös päättää, mitä välinettä käytetään ja millä ehdoilla operaatiot toteutetaan. Operaatiot voidaan toteuttaa vakiohuutokauppoina, pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina⁽⁵⁾. Tarkoituksensa, säännöllisyytensä ja menettelyjensä mukaan eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot voidaan jakaa neljään ryhmään seuraavasti (ks. myös taulukko 1):

- a) Perusrahoitusoperaatiot ovat säännöllisiä, likviditeettiä lisääviä käänteisoperaatioita, jotka tehdään viikoittain ja joissa sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko. Kansalliset keskuspankit toteuttavat nämä operaatiot vakiohuutokauppoina. Perusrahoitusoperaatioilla on keskeinen asema eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioiden tavoitteiden täyttämässä.
- b) Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot ovat likviditeettiä lisääviä käänteisoperaatioita, jotka tehdään kuukausittain ja joissa sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta. Näiden operaatioiden tarkoituksena on lisätä vastapuolten pitempiaikaista maksuvalmiutta, ja kansalliset keskuspankit toteuttavat ne vakiohuutokauppoina. Näillä operaatioilla eurojärjestelmä ei yleensä pyri antamaan signaaleja markkinoille, minkä vuoksi sillä on niissä yleensä hinnanottajan rooli.
- c) Hienosäätöoperaatioita toteutetaan tarpeen mukaan markkinoiden likviditeetin hallitsemiseksi ja korkojen säätämiseksi, erityisesti markkinoiden likviditeetin odottamattomista vaihteluista johtuvien korkovaikutusten tasaamiseksi. Hienosäätöoperaatioita voidaan toteuttaa vähimmäisvarantojen pitoajanjakson viimeisenä päivänä viimeisimmän perusrahoitusoperaation jälkeen mahdollisesti kertyneen likviditeetin yli- tai alijäämän

⁽¹⁾ On huomattava, että niiden EU:n jäsenvaltioiden keskuspankeilla, joiden rahayksikkö ei ole euro, säilyy kansallisen lain mukainen rahapolitiittinen toimivalta eivätkä ne siis osallistu yhteisen rahapolitiikan harjoittamiseen.

⁽²⁾ Tässä asiakirjassa 'kansallisilla keskuspankeilla' tarkoitetaan niiden jäsenvaltioiden kansallisia keskuspankkeja, joiden rahayksikkö on euro.

⁽³⁾ Tällaiset tiedot kuuluvat salassapitovelvollisuuden piiriin EKPJ:n perussäännön 37 artiklan mukaisesti.

⁽⁴⁾ Tässä asiakirjassa 'jäsenvaltiolla' tarkoitetaan jäsenvaltiota, joka on ottanut käyttöön yhteisen rahan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

⁽⁵⁾ Eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioiden eri toteuttamismenettelyjä, ts. vakiohuutokauppia, pikahuutokauppia ja kahdenvälisiä kauppia, selostetaan 5 luvussa. Vakiohuutokaupoissa kaupan tulos ilmoitetaan viimeistään 24 tunnin kuluttua siitä, kun huutokaupasta ilmoitettiin. Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät 2.1 kohdassa esitetyt yleiset kelpoisuusehdot, voivat osallistua vakiohuutokauppoihin. Pikahuutokaupat toteutetaan yleensä puoleentoista tunnin kuluessa. Eurojärjestelmä voi valikoida pikahuutokauppoihin rajoitetun määrän vastapuolia. Kahdenvälisillä kaupoilla tarkoitetaan menettelyjä, joissa eurojärjestelmä suorittaa transaktion yhden tai useamman vastapuolen kanssa ilman huutokauppia. Kahdenvälisiin kauppoihin kuuluvat myös pörssin tai välittäjän välityksellä tehtävät kaupat.

tasaamiseksi. Hienosäätöoperaatiot toteutetaan pääasiassa käänteisoperaatioina, mutta niitä voidaan tehdä myös valuuttaswapina tai keräämällä määräaikaistalletuksia. Hienosäätöoperaatioiden toteuttamisessa käytettävät välineet ja menettelyt mukautetaan kulloiseenkin kaupantekotapaan ja niihin erityistavoitteisiin, joihin operaatioilla pyritään. Kansalliset keskuspankit toteuttavat hienosäätöoperaatiot yleensä joko pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina. EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa itse kahdenvälisiä hienosäätöoperaatioita poikkeustilanteissa.

- d) Lisäksi eurojärjestelmä voi toteuttaa rakenteellisia operaatioita laskemalla liikkeeseen EKP:n velkasitoumuksia sekä tekemällä käänteisoperaatioita ja suoria kauppvoja. Näillä operaatioilla EKP pyrkii harkintansa mukaan vaikuttamaan eurojärjestelmän rakenteelliseen asemaan rahoitussektoriin nähden (säännöllisin tai epäsäännöllisin väliajoin). Kansalliset keskuspankit toteuttavat käänteisoperaatioiden ja velkasitoumusten liikkeeseenlaskujen muodossa tehtävät rakenteelliset operaatiot vakiohuutokauppoina ja suorien kauppojen muodossa tehtävät rakenteelliset operaatiot yleensä kahdenvälisinä kauppoina. EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa itse rakenteellisia operaatioita poikkeustilanteissa.

1.3.2 Maksuvalmiusjärjestelmä

Maksuvalmiusjärjestelmän avulla pyritään lisäämään tai vähentämään yön yli -likviditeettiä, viestimään rahapolitiikan virityksestä ja hillitsemään yön yli -markkinakorkojen liikkeitä. Hyväksytyt vastapuolet, jotka täyttävät tietyt eurojärjestelmän operaatioihin osallistumisen edellytykset, voivat omasta aloitteestaan käyttää maksuvalmiusjärjestelmää kahdella tavalla (ks. myös taulukko 1):

- a) Maksuvalmiusluoton avulla vastapuolet voivat saada kansallisilta keskuspankeilta yön yli -likviditeettiä hyväksytyjä vakuuksia vastaan. Yleensä maksuvalmiusluottoihin ei sovelleta luottolimiittejä eikä muita myöntämisa rajoituksia kuin riittävien vakuuksien vaatimusta. Maksuvalmiusluoton korko muodostaa normaalioloissa yön yli -markkinakoron ylärajan.
- b) Talletusmahdollisuutta käyttäen vastapuolet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia. Yleensä ei sovelleta talletuskattoa tai muita näiden talletusten käyttöä koskevia rajoituksia. Talletuksen korko muodostaa normaalioloissa yön yli -markkinakoron alarajan.

Maksuvalmiusjärjestelmää hoidetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.

1.3.3 Vähimmäisvarannot

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmää sovelletaan euroalueen luottolaitoksiin, ja sen tarkoituksena on ensisijaisesti tasata rahamarkkinakorkoja sekä luoda (tai lisätä) rakenteellisen keskuspankkirahoituksen tarvetta. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoite määräytyy sen tasetietojen perusteella. Jotta korkojen tasaamisen tavoite saavutettaisiin, eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmä sallii keskiarvoistamisen. Varantovelvoitteen täyttyminen määritetään sen mukaan, mikä on laitosten keskimääräinen päivittäinen varantotalletus pitoajanjakson aikana. Laitosten vähimmäisvarannoille maksetaan korkoa, joka on sama kuin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioidenkorko.

Taulukko 1

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot

Rahapoliittiset operaatiot	Toimenpidetyypit		Maturiteetti	Toteuttamistiheys	Menettely
	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät			
<i>Avomarkkinaoperaatiot</i>					
Perusrahoitusoperaatiot	Käänteisoperaatiot	—	1 viikko	Viikoittain	Vakiohuutokaupat
Pitempiaikaiset rahoitus – operaatiot	Käänteisoperaatiot	—	3 kuukautta	Kuukausittain	Vakiohuutokaupat
Hienosäätöoperaatiot	Käänteisoperaatiot Valuuttaswapit	Käänteisoperaatiot Määräaikaistalletusten kerääminen Valuuttaswapit	Ei vakio	Satunnaisesti	Pikahuutokaupat Kahdenvälisetkaupat

Rahapoliittiset operaatiot	Toimenpidetyypit		Maturiteetti	Toteuttamistiheys	Menettely
	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät			
Rakenteelliset operaatiot	Käänteisoperaatiot	EKP:n velkasi- tuumusten liik- keeseenlasku	Vakio/Ei vakio	Säännöllisesti ja satunnaisesti	Vakiohuutokaupat
	Suorat ostot	Suorat myynnit	—	Satunnaisesti	Kahdenväliset kaupat

Maksuvalmiusjärjestelmä

Maksuvalmiusluotto	Käänteisoperaatiot	—	Yön yli	Käytettävissä vastapuolten harkinnan mukaan
Talletusmahdollisuus	—	Talletukset	Yön yli	Käytettävissä vastapuolten harkinnan mukaan

1.4 Vastapuolet

Eurojärjestelmän rahapolitiikan ohjausjärjestelmä on muodostettu sitä silmällä pitäen, että osallistumis-oikeus on laajalla joukolla vastapuolia. Laitoksilla, jotka EKP:n perussäännön 19.1 artiklan mukaan ovat vähimmäisvarantovelvollisia, on oikeus käyttää maksuvalmiusjärjestelmää ja osallistua vakiohuutokauppoina toteutettaviin avoimarkkinaoperaatioihin sekä suoriin kauppoihin. Eurojärjestelmä voi valikoida hienosäätöoperaatioihin rajoitetun määrän vastapuolia. Rahapoliittisissa valuuttaswapeissa vastapuolina käytetään valuuttamarkkinoiden aktiivisia toimijoita. Näiden operaatioiden vastapuolina voi olla ainoastaan euroalueelle sijoittautuneita eurojärjestelmän valuuttainterventioihin valittuja laitoksia.

Vastapuolten katsotaan olevan tietoisia rahanpesun vastustamiseksi ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annetussa lainsäädännössä olevista vaatimuksista ja niiden on noudatettava näitä vaatimuksia.

1.5 Vakuutena olevat omaisuuserät

EKP:n perussäännön artiklan 18.1 mukaan kaiken eurojärjestelmän luotonannon (eli likviditeettiä lisäävien rahapoliittisten operaatioiden ja päivänsäisten luottojen) on perustuttava riittäviin vakuuksiin. Eurojärjestelmä hyväksyy operaatioidensa vakuudeksi laajan joukon erilaisia omaisuuseriä. Eurojärjestelmä on luonut yhteisen vakuuskäytännön (yhden vakuuslistan eli ”yhteislistan”) kaikkia eurojärjestelmän luotto-operaatioita varten. Yhteinen vakuuskäytäntö korvasi 1.1.2007 kahden vakuuslistan järjestelmän, joka oli ollut käytössä talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alusta lähtien. Uudelle yhteislistalle otetaan jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä, jotka täyttävät eurojärjestelmän määrittelemät, koko euroalueen kattavat yhdenmu-
kaiset kelpoisuusvaatimukset. Jälkimarkkinakelpoiset ja ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kelpaavat yhtäläisesti kaikkiin eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin, joskaan eurojärjestelmä ei käytä ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä suorissa kaupoissa. Kaikkia toisessa jäsenvaltiossa olevia vakuuskelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää vakuutena kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin kautta. Jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä voidaan lisäksi käyttää vakuutena unionin arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisen hyväksytyjen linkkien välityksellä.

1.6 Rahapoliittisen välineistön muutokset

EKP:n neuvosto voi milloin tahansa muuttaa niitä välineitä, ehtoja, vaatimuksia ja menettelyjä, joilla eurojärjestelmän rahapoliittisia operaatioita toteutetaan.

LUKU 2

HYVÄKSYTTÄVÄT VASTAPUOLET

2.1 Yleiset kelpoisuusvaatimukset

Eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin osallistuvien vastapuolten on täytettävä tietyt kelpoisuusvaatimukset ⁽⁶⁾. Nämä vaatimukset on määritelty sitä silmällä pitäen, että laajalla joukolla laitoksia olisi mahdollisuus osallistua eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin, että lisättäisiin koko euroalueen laitosten yhdenvertaista kohtelua ja varmistettaisiin, että vastapuolet täyttävät tietyt toiminta- ja vakavaraisuusvaatimukset:

⁽⁶⁾ Suoriin kauppoihin osallistuvien vastapuolten joukkoa ei rajoiteta ennakolta.

- a) Vastapuoliksi hyväksytään vain EKP:n perussäännön 19.1 artiklan mukaiseen eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmään kuuluvat laitokset. Laitoksia, jotka on vapautettu eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän mukaisista velvoitteista (ks. 7.2 kohta), ei hyväksytä vastapuoliksi eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmään ja avomarkkinaoperaatioihin.
- b) Vastapuolten rahoitusaseman on oltava vakaa. Unionin/ETA:n kansallisten viranomaisten harjoittaman yhdenmukaistetun valvonnan on ulotuttava niihin ainakin jossakin muodossa ⁽⁷⁾. Vastapuoliksi voidaan hyväksyä perussopimuksen 123 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja rahoitusasemaltaan vakaita laitoksia, jotka ovat toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suorittamaa valvontaa vastaavan valvonnan alaisia, ottaen huomioon näiden laitosten erityisen aseman unionin oikeudessa. Vastapuoliksi voidaan hyväksyä myös rahoitusasemaltaan vakaita laitoksia, jotka ovat toimivaltaisten kansallisten viranomaisten yhdenmukaistamattomassa mutta unionin/ETA:n yhdenmukaistetun valvonnan tasoisessa valvonnassa; tällaisia laitoksia ovat esimerkiksi kotipaikkaansa Euroopan talousalueen ulkopuolella pitävien laitosten euroalueelle sijoittautuneet sivukonttorit.
- c) Jotta eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot voidaan toteuttaa tehokkaasti, vastapuolten on täytettävä asianomaisen kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamissa sopimuksissa tai säännöissä määrätyt toimintavaatimukset.

Nämä yleiset kelpoisuusvaatimukset ovat yhdenmukaiset koko euroalueella. Yleiset kelpoisuusvaatimukset täyttävät laitokset voivat

- a) käyttää eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää ja
- b) osallistua vakiohuutokauppoina toteutettaviin eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioihin.

Laitos voi osallistua eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmään ja vakiohuutokauppoina toteutettaviin avomarkkinaoperaatioihin vain sen jäsenvaltion kansallisen keskuspankin välityksellä, jossa sillä on kotipaikka. Jos laitos on sijoittautunut (päätoimipaikan tai sivukonttoreiden kautta) useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon, kukin toimipaikka voi osallistua näihin operaatioihin sen jäsenvaltion kansallisen keskuspankin kautta, johon se on sijoittautunut; laitoksen huutokauppatarjoukset voi kuitenkin tehdä kussakin jäsenvaltiossa vain yksi toimipaikka (joko päätoimipaikka tai nimetty sivukonttori).

2.2 **Pikahuutokauppojen ja kahdenvälisten operaatioiden vastapuolten valinta**

Suoriin kauppoihin osallistuvien vastapuolten joukkoa ei rajoiteta ennakolta.

Rahapoliittisiin valuuttaswapeihin osallistuvien vastapuolten on pystyttävä toteuttamaan isoja valuuttaoperaatioita tehokkaasti kaikissa markkinaoloissa. Valuuttaswapien vastapuolten joukko vastaa eurojärjestelmän valuuttainterventioihin valittujen euroalueelle sijoittautuneiden vastapuolten joukkoa. Valuuttainterventioihin osallistuvien vastapuolten valinnassa noudatettavat perusteet ja menettelyt esitetään lisäyksessä 3.

Muita pikahuutokauppoina ja kahdenvälisinä kauppoina toteutettavia operaatioita (eli käänteisiä hienosäätöoperaatioita ja määräaikaistalletusten keräämistä) varten kukin kansallinen keskuspankki valitsee joukon vastapuolia kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneista laitoksista, jotka täyttävät vastapuolten yleiset kelpoisuusvaatimukset. Ensisijaisena valintaperusteena on aktiivisuus rahamarkkinoilla. Muita mahdollisesti huomioon otettava perusteita ovat esimerkiksi välitystoiminnan tehokkuus ja tarjoustentekokyky.

Pikahuutokaupoissa ja kahdenvälisissä kaupoissa kansalliset keskuspankit käyvät kauppaa hienosäätöoperaatioihin valittujen vastapuolten kanssa. Myös laajempi vastapuolten joukko on mahdollinen.

EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa itse kahdenvälisiä hienosäätöoperaatioita poikkeustilanteissa. Jos EKP toteuttaa kahdenvälisiä operaatioita, se valitsee vastapuolet näissä tapauksissa vuorojärjestelmällä niistä euroalueella toimivista vastapuolista, jotka täyttävät pikahuutokauppojen ja kahdenvälisten kauppojen vastapuolten kelpoisuusvaatimukset, jotta kaikilla vastapuolilla olisi yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet.

2.3 **Vastapuolivelvoitteiden laiminlyönteihin sovellettavat seuraamukset**

Jos luottolaitos ei noudata vähimmäisvarantojen soveltamiseen liittyvien EKP:n asetusten ja päätösten mukaisia velvoitteita, EKP määrää sille seuraamuksia seuraavien asetusten nojalla: Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23 päivänä marraskuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2532/98 ⁽⁸⁾, Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23 päivänä syyskuuta 1999 annettu Euroopan keskuspankin asetus (EY) N:o 2157/1999 (EKP/1999/4) ⁽⁹⁾, Euroopan keskuspankin soveltamista vähimmäisvarannoista 23 päivänä marraskuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2531/98 ⁽¹⁰⁾, sellaisena kuin se on muutettuna, ja vähimmäisvarantojen

⁽⁷⁾ Luottolaitosten yhdenmukaistettu valvonta perustuu luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2006/48/EY (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1).

⁽⁸⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 4.

⁽⁹⁾ EYVL L 264, 12.10.1999, s. 21.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 1.

soveltamisesta 12 päivänä syyskuuta 2003 annettu Euroopan keskuspankin asetus (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) ⁽¹⁾. Seuraamukset sekä säännöt niiden soveltamisesta määritellään näissä asetuksissa. Jos vähimmäisvarantovelvoitteiden rikkominen on vakava, eurojärjestelmä voi lisäksi tilapäisesti sulkea vastapuolen pois avomarkkinaoperaatioista.

Jos vastapuoli laiminlyö kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamien sopimusten tai sääntöjen mukaisia velvoitteitaan jäljempänä kuvatulla tavalla, eurojärjestelmä määrää sopimusehtojen tai sääntöjen mukaisesti sille taloudellisen sanktion tai sulkee sen tilapäisesti pois avomarkkinaoperaatioista.

Seuraamuksia määrätään a) huutokauppasääntöjen rikkomisesta, jos vastapuoli jättää siirtämättä riittävän määrän vakuuksia tai rahaa ⁽¹²⁾ sille likviditeettiä lisäävässä operaatioissa jaetun osuuden suorittamiseksi (suorituspäivänä) tai jättää kattamatta tämän osuuden vakuuksien muutospynnön yhteydessä operaation erääntymiseen saakka, tai jos se jättää toimittamatta riittävän määrän rahaa sille jaetun osuuden suorittamiseksi likviditeettiä vähentävässä operaatioissa; ja b) kahdenvälisiä kauppvoja koskevien sääntöjen rikkomisesta, jos vastapuoli jättää toimittamatta riittävän määrän hyväksyttävistä vakuuksista tai riittävän määrän rahaa kahdenvälisessä kaupassa sovitun määrän suorittamiseksi, tai jos se jättää kattamatta avoinna olevan kahdenvälisen kaupan vakuuksien muutospynnön yhteydessä milloin tahansa operaation erääntymiseen saakka.

Seuraamuksia määrätään myös tapauksissa, joissa vastapuoli ei ole noudattanut a) vakuuksien käyttöön liittyviä sääntöjä (vastapuoli käyttää omaisuuseriä, jotka eivät ole vakuuskelpoisia tai joista on tullut vakuudeksi kelpaamattomia tai joita vastapuoli ei saa käyttää vakuutena esimerkiksi siksi, että ne ovat vastapuolen kanssa läheisissä sidoksissa olevan yhteisön tai vastapuolen itsensä liikkeeseen laskemia tai takaamia), b) pankkipäivän lopetukseen liittyviä sääntöjä tai ei täytä maksuvalmiusluoton saantiehtoja (jos vastapuoli, jonka PM-tilillä on päivän päättyessä miinussaldo, ei täytä maksuvalmiusluoton saantiehtoja).

Velvoitteensa laiminlyöneen vastapuolen sulkeminen pois rahapoliittisista operaatioista voidaan ulottaa koskemaan myös laitoksen muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita sivukonttoreita. Jos velvoitteiden laiminlyönti on vakava – esimerkiksi toistuva tai pitkäkestoinen – voidaan vastapuoli poikkeuksellisenä toimenpiteenä sulkea määrääjäksi pois kaikista rahapoliittisista operaatioista.

Huutokauppoja, kahdenvälisiä kauppvoja, vakuuksia, pankkipäivän lopetusmenettelyjä tai maksuvalmiusluoton saantiehtoja koskevien sääntöjen laiminlyönneistä seuraava kansallisten keskuspankkien määräämä ylimääräinen korko lasketaan ennalta määrätyn prosentin mukaan (ks. lisäys 6).

2.4 Mahdolliset toimenpiteet vakaussyistä tai laiminlyönnin johdosta

2.4.1 Toimenpiteet vakaussyistä

Eurojärjestelmä voi vakaussyistä ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

- Kansallisen keskuspankin tai EKP:n soveltamien sopimusten tai sääntöjen mukaisesti eurojärjestelmä voi poistaa yksittäiseltä vastapuolelta tilapäisesti tai pysyvästi oikeuden rahapolitiikan välineiden käyttöön tai rajoittaa sitä;
- eurojärjestelmä voi tiettyjen vastapuolten kohdalla kieltäytyä hyväksymästä omaisuuseriä, rajoittaa omaisuuserien käyttöä tai soveltaa vakuudeksi toimitettuihin omaisuuseriin ylimääräistä aliarvostusta eurojärjestelmän luotto-operaatioissa.

2.4.2 Toimenpiteet laiminlyönin johdosta

Eurojärjestelmä voi tilapäisesti tai pysyvästi sulkea vastapuolen pois rahapoliittisista operaatioista tai rajoittaa osallistumista, mikäli vastapuoli laiminlyö kansallisen keskuspankin soveltamia sopimuksia tai sääntöjä.

2.4.3 Harkinnanvaraisten toimenpiteiden soveltaminen suhteellisuutta ja syrjinnän kieltoa noudattaen

Eurojärjestelmä soveltaa ja mitoitaa kaikki asianmukaisen riskienhallinnan varmistamiseksi tarvittavat harkinnanvaraiset toimenpiteet suhteellisuutta ja syrjinnän kieltoa noudattaen. Yksittäistä vastapuolta koskevat harkinnanvaraiset toimenpiteet on perusteltava asianmukaisesti.

LUKU 3

AVOMARKKINAOPERAATIOT

Avomarkkinaoperaatioilla on tärkeä sija eurojärjestelmän rahapolitiikassa. Niillä säädellään korkoja, hallitaan markkinoiden likviditeettiä ja viestitään rahapolitiikan linjasta. Tarkoituksensa, säännöllisyytensä ja menettelyjensä mukaan eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot voidaan jakaa neljään ryhmään: perusrahoitusoperaatioihin, pitempiaikaisiin rahoitusoperaatioihin, hienosäätöoperaatioihin ja rakenteellisiin operaatioihin. Eurojärjestelmän tärkein avomarkkinaoperaatioiden väline ovat käänteisoperaatiot, joita voidaan käyttää kaikkien neljän operaatioryhmän yhteydessä. EKP:n velkasitoumuksia

⁽¹⁾ EUVL L 250, 2.10.2003, s. 10.

⁽¹²⁾ Soveltuvien osin vakuuksien muutospynnöiden osalta.

voidaan käyttää likviditeettiä vähentävissä rakenteellisissa operaatioissa. Rakenteelliset operaatiot voidaan toteuttaa myös suorina kauppoina eli ostoina ja myynteinä. Lisäksi eurojärjestelmällä on käytettävissään kaksi muuta hienosäätöoperaatioiden välinettä: valuuttaswapit ja määräaikaistalletusten kerääminen. Seuraavissa kohdissa käsitellään yksityiskohtaisesti eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioissaan käyttämien eri välineiden erityisominaisuuksia.

3.1 Käänteisoperaatiot

3.1.1 Yleistä

3.1.1.1 Välinetyyppi

Käänteisoperaatioissa eurojärjestelmä ostaa tai myy vakuuskelpoisia omaisuuseriä takaisinostositoumuksin tai tekee luotto-operaatioita, joiden vakuutena on vakuuskelpoisia omaisuuseriä. Käänteisoperaatioilla hoidetaan sekä perusrahoitusta että pitempiaikaista rahoitusta. Lisäksi eurojärjestelmä voi käyttää käänteisoperaatioita hienosäätöön tarkoitetuissa ja rakenteellisissa operaatioissa.

3.1.1.2 Oikeudellinen luonne

Kansalliset keskuspankit voivat toteuttaa käänteisoperaatioita takaisinostosopimuksina. Tällöin omaisuuserän omistusoikeus siirtyy velkojalle ja osapuolet sopivat vastakkaisesta operaatiosta, jolla omaisuuserä siirretään takaisin velalliselle jonakin tulevana ajankohtana. Käänteisoperaatioita voidaan toteuttaa myös vakuudellisina luottoina, jolloin velkoja saa omaisuuserän vakuudeksi, mutta sen omistusoikeus pysyy velallisella, ellei velkaisuus jää täyttämättä. Takaisinostosopimuksiin perustuvien käänteisoperaatioiden ehdot täsmennetään asianomaisen kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamassa sopimusjärjestelmässä. Vakuudellisiin luottoihin perustuvien käänteisoperaatioiden järjestelyissä otetaan huomioon ne eri jäsenvaltioissa sovellettavat erilaiset menettelyt ja muodollisuudet, joilla luodaan oikeus vakuuteen (esimerkiksi pantti [pledge], oikeuden luovutus [assignment] tai kiinnitys [charge]) ja sen realisoimiseen.

3.1.1.3 Korkoehdot

Takaisinostosopimuksessa ostohinnan ja takaisinostohinnan ero vastaa lainatulle rahamäärälle operaation ajalta kertynyttä korkoa eli takaisinostohinta sisältää maksettavan koron. Vakuudellisena luottona toteutettavassa käänteisoperaatioissa korko lasketaan luoton korkoprosentin mukaan operaatioissa sovellettavan maturiteetin ajalta. Eurojärjestelmän käänteisissä avomarkkinaoperaatioissa korko on yksinkertainen korko, jonka laskukäytäntönä on "todelliset päivät/360".

3.1.2 Perusrahoitusoperaatiot

Perusrahoitusoperaatiot ovat eurojärjestelmän tärkeimpiä avomarkkinaoperaatioita. Niillä on keskeinen asema pyrittäessä säätämään korkoja, hallitsemaan markkinoiden likviditeettiä ja viestimään rahapolitiikan viretyksestä.

Perusrahoitusoperaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- a) Ne lisäävät likviditeettiä.
- b) Ne toteutetaan säännöllisesti viikoittain ⁽¹³⁾.
- c) Niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko ⁽¹⁴⁾.
- d) Ne toteutetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.
- e) Ne toteutetaan vakiohuutokauppoina (ks. 5.1 kohta).
- f) Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. 2.1 kohta), voivat tehdä perusrahoitusoperaatioissa huutokaupparjouksia.
- g) Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. 6 luku) katsotaan perusrahoitusoperaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

3.1.3 Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Eurojärjestelmä toteuttaa säännöllisesti myös rahoitusoperaatioita, joissa yleensä sovelletaan kolmen kuukauden maturiteettia ja jotka on tarkoitettu kattamaan rahoitussektorin pitempiaikaista rahoitustarvetta. Näillä operaatioilla eurojärjestelmä ei yleensä pyri antamaan signaaleja markkinoille, minkä vuoksi sillä on niissä yleensä

⁽¹³⁾ Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan eurojärjestelmän ennalta julkistaman huutokauppakalenterin (ks. myös 5.1.2 kohta) mukaan. Kalenteri on saatavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu ja myös eurojärjestelmän verkkosivuilla (ks. lisäys 5).

⁽¹⁴⁾ Perusrahoitusoperaatioissa ja pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa sovellettava maturiteetti voi vaihdella ajoittain mm. jäsenvaltioiden kansallisten vapaapäivien vuoksi.

hinnanottajan rooli. Tästä syystä pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan tavallisesti vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, ja EKP ilmoittaa tulevilla huutokaupoilla toteutettavien operaatioiden volyymin ajoittain. Poikkeustilanteissa eurojärjestelmä voi toteuttaa pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita myös kiinteäkorkoisina huutokauppoina.

Pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- a) Ne lisäävät likviditeettiä.
- b) Ne toteutetaan säännöllisesti kuukausittain ⁽¹⁵⁾.
- c) Niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta ⁽¹⁶⁾.
- d) Ne toteutetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.
- e) Ne toteutetaan vakiohuutokauppoina (ks. 5.1 kohta).
- f) Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. 2.1 kohta), voivat tehdä pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa huutokaupparjouksia.
- g) Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. 6 luku) katsotaan pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

3.1.4 Käänteiset hienosäätöoperaatiot

Eurojärjestelmä voi tehdä hienosäätöä käänteisin avomarkkinaoperaatioin. Hienosäätöoperaatioilla pyritään hallitsemaan markkinoiden likviditeettiä ja säätämään korkoja erityisesti likviditeetin odottamattomista vaihteluista johtuvien korkovaikutusten tasaamiseksi. Hienosäätöoperaatioita voidaan toteuttaa vähimmäisvarantojen pitoajanjakson viimeisenä päivänä viimeisimmän perusrahoitusoperaation jälkeen mahdollisesti kertyneen likviditeetin yli- tai alijäämän torjumiseksi. Koska markkinoiden odottamattomien muutosten vuoksi voidaan tarvita nopeita toimia, on suotavaa, että näiden operaatioiden toteuttamistapa voidaan valita hyvin joustavasti.

Käänteisten hienosäätöoperaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- a) Ne voivat lisätä tai vähentää likviditeettiä.
- b) Niiden toteuttamistiheyttä ei ole vakioitu.
- c) Niissä sovellettavaa maturiteettia ei ole vakioitu.
- d) Likviditeettiä lisäävät käänteiset hienosäätöoperaatiot tehdään yleensä pikahuutokauppoina, mutta myös kahdenvälisiä kauppia voidaan tehdä (ks. 5 luku).
- e) Likviditeettiä vähentävät käänteiset hienosäätöoperaatiot tehdään yleensä kahdenvälisinä kauppoina (ks. 5.2 kohta).
- f) Käänteiset hienosäätöoperaatiot toteutetaan yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa kahdenväliset käänteiset hienosäätöoperaatiot poikkeustilanteissa itse).
- g) Eurojärjestelmä voi 2.2 kohdassa esitetyin perustein valita rajoitetun määrän vastapuolia osallistumaan käänteisiin hienosäätöoperaatioihin.
- h) Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. 6 luku) katsotaan käänteisissä hienosäätöoperaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

3.1.5 Käänteiset rakenteelliset operaatiot

Eurojärjestelmä voi suorittaa rakenteellisia operaatioita käänteisinä avomarkkinaoperaatioina. Rakenteellisilla operaatioilla pyritään vaikuttamaan eurojärjestelmän rakenteelliseen asemaan rahoitussektoriin nähden.

Näiden operaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- a) Ne lisäävät likviditeettiä.
- b) Niitä voidaan toteuttaa säännöllisesti tai satunnaisesti.

⁽¹⁵⁾ Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan eurojärjestelmän ennalta julkistaman huutokauppakalenterin (ks. myös 5.1.2 kohta) mukaan. Kalenteri on saatavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu ja myös eurojärjestelmän verkkosivuilla (ks. lisäys 5).

⁽¹⁶⁾ Perusrahoitusoperaatioissa ja pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa sovellettava maturiteetti voi vaihdella ajoittain mm. jäsenvaltioiden kansallisten vapaapäivien vuoksi.

- c) Niissä sovellettavaa maturiteettia ei ole ennalta vakioitu.
- d) Ne toteutetaan vakiohuutokauppoina (ks. 5.1 kohta).
- e) Ne toteutetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.
- f) Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. 2.1 kohta), voivat tehdä käänteisissä rakenteellisissa operaatioissa huutokaupparjouksia.
- g) Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. 6 luku) katsotaan käänteisissä rakenteellisissa operaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

3.2 Suorat kaupat

3.2.1 Välinetyyppi

Suorina kauppoina toteutettavilla avomarkkinaoperaatioilla tarkoitetaan toimenpiteitä, joissa eurojärjestelmä ostaa tai myy vakuuskelpoisia omaisuuseriä suoraan markkinoilla. Tällaisia operaatioita tehdään vain rakenteellisista syistä.

3.2.2 Oikeudellinen luonne

Suorassa kaupassa omaisuuserien omistusoikeus siirtyy kokonaan myyjältä ostajalle, eikä kauppaan liity omistusoikeuden siirron palautusta. Suorat kaupat perustuvat kaupan kohteena olevaa velkasitoumusta koskeviin markkinakäytäntöihin.

3.2.3 Hintaehdot

Hinnoittelussa eurojärjestelmä noudattaa sitä kaupan kohteena olevia velkasitoumuksia koskevaa markkinakäytäntöä, joka on laajimmin hyväksytty.

3.2.4 Muut ominaisuudet

Eurojärjestelmän suorien kauppojen ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- a) Ne voivat lisätä likviditeettiä (suorat ostot) tai vähentää likviditeettiä (suorat myynnit).
- b) Niiden toteuttamistiheyttä ei ole vakioitu.
- c) Ne toteutetaan kahdenvälisinä kauppoina (ks. 5.2 kohta).
- d) Ne toteutetaan yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa suorat kaupat poikkeustilanteissa itse).
- e) Suoriin kauppoihin osallistuvien vastapuolten joukkoa ei rajoiteta ennalta.
- f) Suoria kauppvoja tehdään vain jälkimarkkinakelpoisilla omaisuuserillä (ks. luku 6).

3.3 EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku

3.3.1 Välinetyyppi

EKP voi laskea liikkeeseen velkasitoumuksia, kun se pyrkii vaikuttamaan eurojärjestelmän rakenteelliseen asemaan rahoitussektoriin nähden siten, että markkinoille luodaan likviditeettivaje (tai lisätään olemassa olevaa vajetta).

3.3.2 Oikeudellinen luonne

EKP:n velkasitoumukset ovat EKP:n sitoumuksia maksaa velka sitoumuksen haltijalle. Ne lasketaan liikkeeseen arvo-osuuksina, ja niitä säilytetään euroalueella sijaitsevilla arvopaperikeskuksissa. EKP ei aseta mitään rajoituksia sitoumusten siirtokelpoisuudelle. EKP:n velkasitoumuksia koskevat säännökset ilmenevät tarkemmin näiden velkasitoumusten ehdoista.

3.3.3 Korkehdot

EKP:n velkasitoumukset lasketaan liikkeeseen diskontattuina, eli niiden emissiohintana on nimellisarvoa alhaisempi, ja ne lunastetaan eräpäivänä nimellisarvostaan. Emissiohinnan ja lunastushinnan erotus on yhtä kuin korko, joka emissiohinnalle on kertynyt sovitun korkoprosentin mukaan sitoumuksen juoksuajalta. Korko on yksinkertainen korko, jonka laskukäytäntönä on "todelliset päivät / 360". Emissiohintana lasketaan kehikossa 1 esitetyllä tavalla.

KEHIKKO 1

EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku

Emissiohintaa on

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36\,000}}$$

jossa

N = EKP:n velkasitoumuksen nimellisarvo

r_1 = Korko (%)

D = EKP:n velkasitoumuksen maturiteetti (pv)

P_T = EKP:n velkasitoumuksen emissiohintaa

3.3.4 Muut ominaisuudet

EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskun ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- Velkasitoumuksia lasketaan liikkeeseen markkinoiden likviditeetin vähentämiseksi.
- Velkasitoumuksia voidaan laskea liikkeeseen säännöllisesti tai satunnaisesti.
- Velkasitoumusten maturiteetti on lyhyempi kuin 12 kuukautta.
- Velkasitoumuksia lasketaan liikkeeseen vakiohuutokaupoilla (ks. 5.1 kohta).
- Kansalliset keskuspankit tarjoavat velkasitoumukset ostettaviksi, ja ne selvitetään hajautetusti.
- Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. 2.1 kohta), voivat tehdä EKP:n velkasitoumusten ostoa koskevia huutokaupparjouksia.

3.4 Valuuttaswapit

3.4.1 Välinetyyppi

Rahapoliittisissa valuuttaswapeissa euroja ostetaan ja myydään samanaikaisin avista- ja termiinkaupoin ulkomaan valuuttaa vastaan. Valuuttaswapeja käytetään hienosäätötarkoituksessa, pääasiassa markkinoiden likviditeetin hallintaan ja korkojen säätelyyn.

3.4.2 Oikeudellinen luonne

Rahapoliittisilla valuuttaswapeilla tarkoitetaan operaatioita, joissa eurojärjestelmä ostaa (tai myy) euroja avistakaupoin ulkomaan valuuttaa vastaan ja samanaikaisesti myy (tai ostaa) eurot takaisin termiinkaupoin tiettyä takaisinostopäivänä. Valuuttaswapien ehdot täsmennetään asianomaisen kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamissa sopimuksissa.

3.4.3 Valuuttaa ja vaihtokurssia koskevat ehdot

Tavallisesti eurojärjestelmän operaatiot toteutetaan vain laajan kaupankäynnin kohteena olevilla valuutoilla vaikiintunutta markkinakäytäntöä noudattaen. Kussakin valuuttaswap-operaatiossa eurojärjestelmä ja vastapuolet sopivat kaupassa sovellettavista swap-pisteistä. Swap-pisteet tarkoittavat termiinkaupan vaihtokurssin ja avistakaupan vaihtokurssin välistä eroa. Euron ja ulkomaanvaluutan väliset swap-pisteet noteerataan yleisten markkinakäytäntöjen mukaan. Valuuttaswapien vaihtokurssia koskevat ehdot esitetään kehiössä 2.

3.4.4 Muut ominaisuudet

Valuuttaswapien ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- Ne voivat lisätä tai vähentää likviditeettiä.
- Niiden toteuttamistiheyttä ei ole vakioitu.
- Niissä sovellettavaa maturiteettia ei ole vakioitu.
- Ne toteutetaan pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina (ks. 5 luku).
- Ne toteutetaan yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa kahdenväliset valuuttaswapit poikkeustilanteissa itse).
- Eurojärjestelmä voi 2.2 kohdassa ja lisäyksessä 3 esitetyin perustein valita rajoitetun määrän vastapuolia osallistumaan valuuttaswapeihin.

KEHIKKO 2

Valuuttaswapit

S = Euron (EUR) ja ulkomaan valuutan ABC (ABC) välinen avistavaihtokurssi (valuuttaswapin kaupantekopäivänä)

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = Euron ja ulkomaan valuutan ABC välinen termiinivaihtokurssi swapin takaisinostopäivänä (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = Euron ja ulkomaan valuutan ABC väliset termiinipisteet swapin takaisinostopäivänä (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = Valuutan avistamäärä; $N(.)_M$ on valuutan termiinimäärä:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ tai } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ tai } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

3.5 Määräaikaistalletusten kerääminen

3.5.1 Välinetyyppi

Eurojärjestelmä voi tarjota vastapuolille mahdollisuutta tehdä korollisia määräaikaistalletuksia vastapuolen sijoittautumisjäsenvaltion kansalliseen keskuspankkiin. Määräaikaistalletuksia kerätään vain hienosäätötarkoituksessa markkinoiden likviditeetin vähentämiseksi.

3.5.2 Oikeudellinen luonne

Vastapuolilta kerättävät talletukset ovat määräaikaaisia, ja niiden korko on kiinteä. Kansalliset keskuspankit eivät anna talletusten vastineeksi vakuuksia.

3.5.3 Korkehdot

Talletusten korko on yksinkertainen korko, jonka laskukäytäntönä on "todelliset päivät/360". Korko maksetaan talletuksen erääntyessä.

3.5.4 Muut ominaisuudet

Määräaikaistalletusten ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

- Talletuksia kerätään likviditeetin vähentämiseksi.
- Talletusten keräystiheyttä ei ole vakioitu.
- Talletusten maturiteettia ei ole vakioitu.
- Talletukset kerätään yleensä pikahuutokaupoilla, mutta myös kahdenvälisiä kauppvoja voidaan tehdä (ks. luku 5).
- Talletuksia kerätään yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP kerää määräaikaistalletuksia⁽¹⁷⁾ kahdenvälisillä kaupoilla poikkeustilanteissa itse).
- Eurojärjestelmä voi kohdassa 2.2 esitetyin perustein valita rajoitetun määrän vastapuolia, joilta se kerää määräaikaistalletuksia.

LUKU 4

MAKSUVALMIUSJÄRJESTELMÄ

4.1 Maksuvalmiusluotto

4.1.1 Välinetyyppi

Maksuvalmiusluottoon oikeutetut vastapuolet voivat saada kansallisilta keskuspankeilta ennakolta määrättyllä korolla yön yli -likviditeettiä vakuuskelpoisia omaisuuseriä vastaan (ks. luku 6). Maksuvalmiusluotolla

⁽¹⁷⁾ Määräaikaistalletukset pidetään kansallisissa keskuspankeissa olevilla tileillä siinäkin tapauksessa että, joissa EKP toteuttaa operaatiot keskitetysti.

pyritään tyydyttämään vastapuolten tilapäiset likviditeettitarpeet. Tavallisesti maksuvalmiusluoton korko muodostaa yön yli -markkinakoron ylärajan. Maksuvalmiusluoton ehdot ovat samat koko euroalueella.

4.1.2 Oikeudellinen luonne

Kansalliset keskuspankit voivat antaa likviditeettiä maksuvalmiusluottoina yön yli -takaisinostosopimuksilla. Tällöin omaisuuserän omistusoikeus siirtyy velkojalle ja osapuolet sopivat vastakkaisesta operaatiosta, jolla omaisuuserä siirretään takaisin velalliselle seuraavana pankkipäivänä. Likviditeettiä voidaan antaa myös vakuudellisina yön yli -luottoina, jolloin velkoja saa omaisuuserän vakuudeksi, mutta sen omistusoikeus pysyy velallisella, ellei velkasitoumus jää täyttämättä. Takaisinostosopimuksien ehdot täsmennetään kunkin kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimuksissa. Vakuudelliseen luottoon perustuvissa järjestelyissä otetaan huomioon ne eri jäsenvaltioissa sovellettavat erilaiset menettelyt ja muodollisuudet, joilla luodaan oikeus vakuuteen (pantti, oikeuden luovutus tai kiinnitys) ja sen realisoimiseen.

4.1.3 Luoton käytön edellytykset

Maksuvalmiusluottoa voivat saada laitokset, jotka täyttävät 2.1 kohdassa esitetyt vastapuolten yleiset kelpoisuusvaatimukset. Luoton myöntää laitoksen sijoittautumisjäsenvaltion kansallinen keskuspankki. Maksuvalmiusluottoa myönnetään vain niinä päivinä, joina TARGET2 -järjestelmä⁽¹⁸⁾ on toiminnassa⁽¹⁹⁾. Päivinä, joina asianomaiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät eivät ole toiminnassa, maksuvalmiusluottoa myönnetään kansallisiin keskuspankkeihin jo ennakolta talletettuja vakuuksia vastaan.

Kunkin pankkipäivän päättyessä vastapuolten selvitystileillä kansallisissa keskuspankeissa olevat nettovelat katsotaan automaattisesti pyynnöksi saada maksuvalmiusluottoa. Menettelyt, joita sovelletaan maksuvalmiusluoton käyttöön päivän päättyessä, esitetään kohdassa 5.3.3.

Vastapuoli voi saada maksuvalmiusluottoa myös toimittamalla pyynnön sijoittautumisjäsenvaltionsa kansalliseen keskuspankkiin. Jotta kansallinen keskuspankki voisi käsitellä pyynnön TARGET2-järjestelmässä samana päivänä, sen on saatava pyyntö viimeistään 15 minuuttia TARGET2-järjestelmän sulkemisajan jälkeen⁽²⁰⁾ ⁽²¹⁾. TARGET2-järjestelmän sulkemisaika on yleensä klo 18.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Määräaika, johon mennessä maksuvalmiusluottoa voi pyytää, pidennetään vielä 15 minuuttia kunkin vähimmäisvarantojen pitoajanjakson eurojärjestelmän viimeisenä pankkipäivänä. Pyyntöissä on mainittava luoton määrä ja eriteltävä tapahtumaa varten toimitettava vakuusmateriaali, jos luoton vakuudeksi tarvittavia omaisuuseriä ei ole ennakolta talletettu kansalliseen keskuspankkiin.

Riittävien vakuuksien vaatimusta lukuun ottamatta maksuvalmiusluottona myönnettävien varojen määrää ei rajoiteta.

4.1.4 Maturiteetti ja korkoehdot

Maksuvalmiusluotto on yön yli -luottoa. TARGET2-järjestelmään suoraan osallistuvien vastapuolten luoton takaisinmaksu veloitetaan seuraavana sellaisena päivänä, jona i) TARGET2-järjestelmä ja ii) kyseiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ovat toiminnassa, heti näiden järjestelmien avautuessa.

Eurojärjestelmä ilmoittaa ennakolta maksuvalmiusluoton koron, joka lasketaan yksinkertaisena korkona noudattaen laskukäytäntöä "todelliset päivät/360". EKP voi muuttaa korkoa milloin tahansa, ja muutos tulee voimaan aikaisintaan seuraavana eurojärjestelmän pankkipäivänä⁽²²⁾ ⁽²³⁾. Maksuvalmiusluoton korko maksetaan luoton takaisinmaksun yhteydessä.

4.1.5 Käytön keskeyttäminen

Maksuvalmiusluotto on käytettävissä vain EKP:n tavoitteiden ja yleisten rahapoliittisten näkökohtien mukaisesti. EKP voi milloin tahansa muuttaa maksuvalmiusluoton ehtoja tai keskeyttää luoton myöntämisen.

⁽¹⁸⁾ TARGETin hajautettu tekninen infrastruktuuri korvattiin 19.5.2008 lukien TARGET2:lla. TARGET2 muodostuu yhteisestä jaetusta laitealustasta (jonka välityksellä kaikki maksumääräykset lähetetään ja käsitellään ja jonka välityksellä maksut vastaanotetaan teknisesti samalla tavalla) sekä soveltuvin osin kansallisten keskuspankkien omista kotitilijärjestelmistä.

⁽¹⁹⁾ Lisäksi maksuvalmiusluottoa myönnetään vain vastapuolille, joilla on kansallisessa keskuspankissa käytössä tili, jonka välityksellä transaktioon liittyvät maksut voidaan suorittaa esimerkiksi TARGET2:n yhteisellä jaettavalla laitealustalla.

⁽²⁰⁾ Joissakin jäsenvaltioissa kansallinen keskuspankki tai jotkin sen haarakonttorit eivät välttämättä ole avoinna rahapoliittisten operaatioiden suorittamista varten kaikkina eurojärjestelmän pankkipäivinä kansallisten tai alueellisten arkipäivien tai vapaapäivien takia. Tällaisissa tapauksissa kansallisen keskuspankin on tiedotettava etukäteen vastapuolille järjestelyistä, joita tullaan soveltamaan maksuvalmiusluoton käyttöön näinä päivinä.

⁽²¹⁾ Päivät, joina TARGET2 -järjestelmä pidetään kiinni, ilmoitetaan EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) ja myös eurojärjestelmän verkkosivuilla (ks. lisäys 5).

⁽²²⁾ Tässä asiakirjassa eurojärjestelmän pankkipäivällä tarkoitetaan mitä tahansa sellaista päivää, jolloin EKP ja ainakin yksi kansallinen keskuspankki ovat avoinna eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten.

⁽²³⁾ EKP:n neuvosto päättää korkojen muuttamisesta yleensä rahapoliittikan linjauksia koskevan arvioinnin yhteydessä kuukauden ensimmäisessä kokouksessa. Tavallisesti nämä päätökset tulevat voimaan vasta seuraavan vähimmäisvarantojen pitoajanjakson alussa.

4.2 Talletusmahdollisuus

4.2.1 Välinetyyppi

Vastapuolet voivat tehdä yön yli -talletuksia kansallisiin keskuspankkeihin. Talletuksille maksetaan ennakolta määrättyä korkoa. Talletuskorko muodostaa yleensä yön yli -markkinakoron alarajan. Talletusten ehdot ovat samat koko euroalueella ⁽²⁴⁾.

4.2.2 Oikeudellinen luonne

Vastapuolilta otettaville yön yli -talletuksille maksetaan kiinteää korkoa. Vastapuolille ei anneta talletusten vastineeksi vakuuksia.

4.2.3 Käytön edellytykset ⁽²⁵⁾

Talletusmahdollisuutta voivat käyttää laitokset, jotka täyttävät kohdassa 2.1 esitetyt vastapuolten yleiset kelpoisuusvaatimukset. Laitos voi käyttää talletusmahdollisuutta sijoittautumisjäsenvaltionsa kansallisen keskuspankin kautta. Talletusmahdollisuutta voi käyttää vain niinä päivinä, joina TARGET2-järjestelmä on avoinna ⁽²⁶⁾.

Tehdäkseen talletuksen vastapuolen on toimitettava talletuspyyntö sijoittautumisjäsenvaltionsa kansalliselle keskuspankille. Jotta kansallinen keskuspankki voisi käsitellä pyynnön TARGET2-järjestelmässä samana päivänä, sen on saatava pyyntö viimeistään 15 minuuttia TARGET2-järjestelmän sulkemisajan jälkeen, joka on yleensä klo 18.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa) ⁽²⁷⁾ ⁽²⁸⁾. Määräaika, johon mennessä talletusmahdollisuuden käyttöä koskevia pyyntöjä voidaan esittää, pidennetään vielä 15 minuuttia kunkin vähimmäisvarantojen pitoajanjakson viimeisenä eurojärjestelmän pankkipäivänä. Pyyntöissä on määriteltävä talletettava määrä.

Vastapuolen tekemien talletusten määrää ei rajoiteta.

4.2.4 Maturiteetti ja korkoehdot

Talletukset ovat yön yli -talletuksia. TARGET2-järjestelmään suoraan osallistuvien vastapuolten talletukset erääntyvät seuraavana sellaisena päivänä, jona TARGET2-järjestelmä on toiminnassa, heti järjestelmän avautuessa.

Eurojärjestelmä ilmoittaa ennakolta talletusten koron, joka lasketaan yksinkertaisena korkona noudattaen laskukäytäntöä "todelliset päivät/360". EKP voi muuttaa korkoa milloin tahansa, ja muutos tulee voimaan aikaisintaan seuraavana eurojärjestelmän pankkipäivänä ⁽²⁹⁾. Korko maksetaan talletuksen erääntyessä.

4.2.5 Käytön keskeyttäminen

Talletusmahdollisuus on käytettävissä vain EKP:n tavoitteiden ja yleisten rahapoliittisten näkökohtien mukaisesti. EKP voi milloin tahansa muuttaa talletusten ehtoja tai keskeyttää niiden käytön.

LUKU 5

MENETTELYT

5.1 Huutokaupat

5.1.1 Yleistä

Eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot toteutetaan yleensä huutokauppoina. Näihin huutokauppoihin sisältyy kuusi vaihetta, jotka esitetään kehikossa 3.

Eurojärjestelmä erottelee kaksi huutokauppatyyppiä: vakio- ja pikahuutokaupat. Menettelyt ovat kummassakin huutokauppatyyppissä samat lukuun ottamatta kaupan toteutukseen kuluvaa aikaa ja vastapuolien määrää.

⁽²⁴⁾ Euroalueen maiden välillä voi olla toiminnallisia eroavuuksia, jotka johtuvat kansallisten keskuspankkien tilien rakenteiden eroista.

⁽²⁵⁾ Koska kansallisten keskuspankkien tilien rakenteet poikkeavat toisistaan, EKP saattaa myöntää kansallisille keskuspankeille luvan soveltaa hieman tässä kuvatusta poikkeavia talletusmahdollisuuden käytön edellytyksiä. Kansalliset keskuspankit antavat tietoja kaikista soveltamistaan poikkeuksista tässä asiakirjassa kuvattuihin talletusmahdollisuuden käytön edellytyksiin.

⁽²⁶⁾ Lisäksi maksuvalmiusluottoa myönnetään vain vastapuolille, joilla on kansallisessa keskuspankissa käytössä tili, jonka välityksellä transaktioon liittyvät maksut voidaan suorittaa esimerkiksi TARGET2:n yhteisellä jaettavalla laitealustalla.

⁽²⁷⁾ Lisäksi maksuvalmiusluottoa myönnetään vain vastapuolille, joilla on kansallisessa keskuspankissa käytössä tili, jonka välityksellä transaktioon liittyvät maksut voidaan suorittaa esimerkiksi TARGET2:n yhteisellä jaettavalla laitealustalla.

⁽²⁸⁾ Tässä asiakirjassa eurojärjestelmän pankkipäivällä tarkoitetaan mitä tahansa sellaista päivää, jolloin EKP ja ainakin yksi kansallinen keskuspankki ovat avoinna eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten.

⁽²⁹⁾ EKP:n neuvosto päättää korkojen muuttamisesta yleensä rahapoliittikan linjauksia koskevan arvioinnin yhteydessä kuukauden ensimmäisessä kokouksessa. Tavallisesti nämä päätökset tulevat voimaan vasta seuraavan vähimmäisvarantojen pitoajanjakson alussa.

5.1.1.1 Vakiohuutokaupat

Vakiohuutokaupoissa kaupan tulos vahvistetaan viimeistään 24 tunnin kuluttua siitä, kun huutokaupasta ilmoitettiin (tarjousten jättämisen määräajan ja huutokaupan tuloksen ilmoittamisen välinen aika on tällöin noin kaksi tuntia). Kuviosta 1 nähdään vakiohuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu pääpiirteittäin. EKP voi tarvittaessa muuttaa yksittäisten operaatioiden aikatauluja.

Perusrahoitusoperaatiot, pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot ja rakenteelliset operaatiot (suoria kauppvoja lukuun ottamatta) toteutetaan aina vakiohuutokauppoina. Kohdassa 2.1 mainitut yleiset kelpoisuusvaatimukset täyttävät vastapuolet voivat osallistua vakiohuutokauppoihin.

5.1.1.2 Pikahuutokaupat

Pikahuutokaupat toteutetaan yleensä puoleltoista tunnin kuluessa siitä, kun huutokaupasta ilmoitettiin, ja huutokaupan tulokset vahvistetaan välittömästi niiden julkaisun jälkeen. Pikahuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu ilmenee kuviosta 2. EKP voi tarvittaessa muuttaa yksittäisten operaatioiden aikatauluja. Pikahuutokauppoja käytetään ainoastaan hienosäätöoperaatioiden toteutuksessa. Eurojärjestelmä saattaa kohdassa 2.2 mainittujen kriteerien ja menettelytapojen perusteella valita pikahuutokauppoihin suppeamman vastapuolijoukon kuin vakiohuutokauppoihin.

5.1.1.3 Kiinteä- ja vaihtuvakorkoiset huutokaupat

Eurojärjestelmällä on mahdollisuus tehdä joko kiinteäkorkoisia (määrähuutokauppa) tai vaihtuvakorkoisia (korkohuutokauppa) huutokauppoja. Kiinteäkorkoisessa huutokaupassa EKP määrää koron etukäteen ja osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jolla ne haluavat tehdä kaupan kiinteällä korolla ⁽³⁰⁾. Vaihtuvakorkoisessa huutokaupassa vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä ja koroista, joilla ne haluavat tehdä kauppvoja kansallisten keskuspankkien kanssa ⁽³¹⁾.

KEHIKKO 3

Huutokauppojen toteutusvaiheet

Vaihe 1 Huutokaupasta ilmoittaminen

- a. EKP:n ilmoitus julkisten sähköisten markkinainformaatiojärjestelmien ja EKP:n verkkosivujen kautta
- b. Kansallisten keskuspankkien ilmoitus kansallisten sähköisten markkinainformaatiojärjestelmien kautta ja suoraan yksittäisille vastapuolille (jos se katsotaan tarpeelliseksi)

Vaihe 2 Huutokaupparjousten valmisteluun ja tekoon liittyvät vastapuolien toimenpiteet

Vaihe 3 Tarjousten kokoaminen eurojärjestelmässä

Vaihe 4 Likviditeetin jakaminen ja huutokaupan tulosten ilmoittaminen

- a. EKP:n päätös jako-osuuksista
- b. Myönnettyjen osuuksien ilmoittaminen julkisten sähköisten markkinainformaatiojärjestelmien ja EKP:n verkkosivujen kautta

Vaihe 5 Huutokaupan tulosten vahvistaminen vastapuolille

Vaihe 6 Huutokauppaan liittyvät maksut ja toimitukset (ks. 5.3 kohta)

5.1.2 Huutokauppakalenteri

5.1.2.1 Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot

Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan eurojärjestelmän julkaiseman ohjeellisen kalenterin mukaan ⁽³²⁾. Kalenteri julkaistaan vähintään kolme kuukautta ennen sen voimassaolovuoden alkua. Perusrahoitusoperaatioiden ja pitempiäaikaisen rahoitusoperaatioiden normaalit kaupantekopäivät ilmenevät taulukosta 2. EKP:n tavoitteena on varmistaa, että kaikkien jäsenvaltioiden vastapuolet voivat osallistua perus- ja pitempiäaikaisiin rahoitusoperaatioihin. Tämän vuoksi EKP ottaa kalenterin laadinnassa jäsenvaltioiden kansalliset vapaapäivät huomioon tekemällä tarvittavat muutokset normaaliin aikatauluun.

⁽³⁰⁾ Kiinteäkorkoisissa valuuttaswapahuutokaupoissa EKP määrää operaation swap-pisteet ja vastapuolet antavat tarjouksen kiinteänä pidettävästä valuutan määrästä, jonka ne haluavat myydä (ja ostaa takaisin) tai ostaa (ja myydä takaisin) näillä pisteillä.

⁽³¹⁾ Vaihtuvakorkoisissa valuuttaswapahuutokaupoissa vastapuolet antavat tarjouksen kiinteänä pidettävästä valuutan määrästä ja swap-pistetarjouksen, jolla ne haluavat tehdä kaupan.

⁽³²⁾ Eurojärjestelmän huutokauppakalenteri julkaistaan EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu ja myös eurojärjestelmän verkkosivuilla (ks. lisäys 5).

5.1.2.2 Rakenteelliset operaatiot

Vakiohuutokauppoina tehtyjä rakenteellisia operaatioita ei toteuteta ennalta laaditun kalenterin mukaan. Niitä tehdään ja selvitetään kuitenkin yleensä vain sellaisina päivinä, jotka ovat ns. KKP-pankkipäiviä⁽³³⁾ kaikissa jäsenvaltioissa.

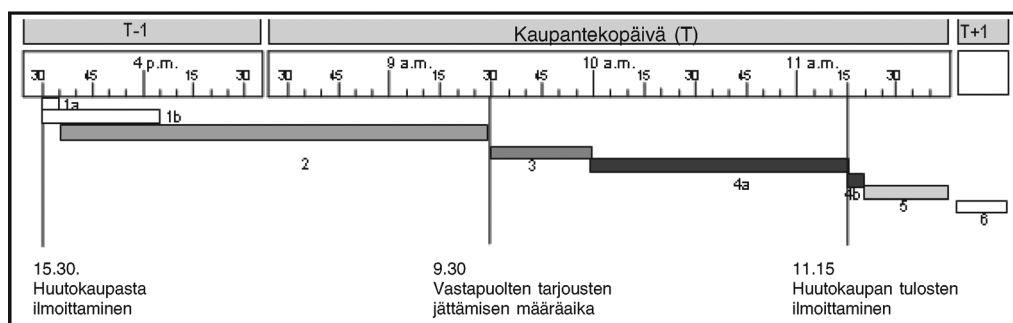
5.1.2.3 Hienosäätöoperaatiot

Hienosäätöoperaatioita ei toteuteta ennalta laaditun kalenterin mukaan. EKP voi tehdä hienosäätöoperaatioita kaikkina eurojärjestelmän pankkipäivinä. Operaatioihin osallistuvat vain sellaisten jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joissa kaupanteko-, suoritus- ja takaisinmaksupäivä ovat kansallisten keskuspankkien pankkipäiviä.

Kuvio 1

Vakiohuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu

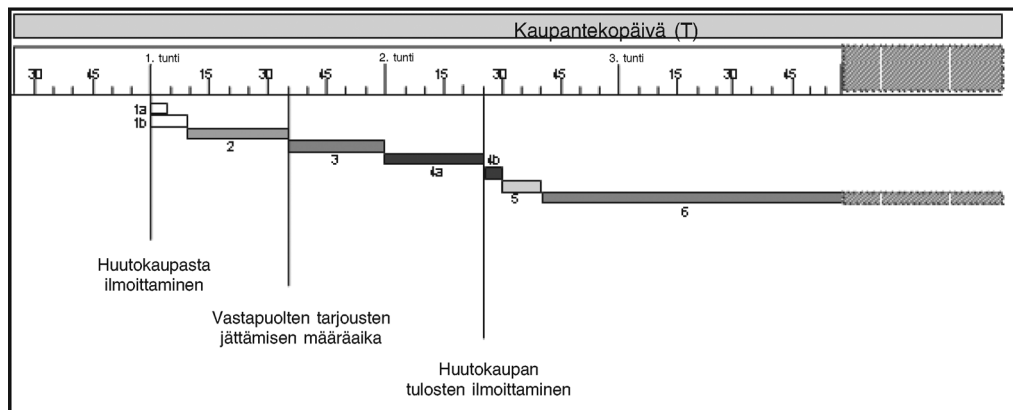
(kellonajat EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa))

Huom. Numerot viittaavat kehikossa 3 määriteltyihin toteutusvaiheisiin.

Kuvio 2

Pikahuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu

Huom. Numerot viittaavat kehikossa 3 määriteltyihin toteutusvaiheisiin.

Taulukko 2

Perusrahoitusoperaatioiden ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden normaalit kaupantekopäivät

Operaation tyyppi	Normaali kaupantekopäivä (T)
Perusrahoitusoperaatiot	Joka tiistai
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Kunkin vähimmäisvarantojen pitoajanjakson ensimmäinen keskiviikko ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Joulunpyhien vuoksi joulukuun operaatiota aikaistetaan yleensä viikolla edellisviikon keskiviikkoon.

⁽³³⁾ Tässä asiakirjassa termi "KKP-pankkipäivä" tarkoittaa päivää, jona tietyn jäsenvaltion kansallinen keskuspankki on avoinna eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten. Joissakin jäsenvaltioissa kansallisen keskuspankin haarakonttorit voivat olla kiinni joihinkin KKP-pankkipäivinä paikallisten tai alueellisten arkipyhien tai vapaapäivien takia. Tällaisissa tapauksissa kyseisen kansallisen keskuspankin on tiedotettava etukäteen vastapuolille järjestelyistä, joita tullaan soveltamaan näitä haarakonttoreita koskeissa transaktioissa.

5.1.3 *Huutokaupoista ilmoittaminen*

Eurojärjestelmän vakiohuutokaupoista ilmoitetaan julkisesti sähköisiä markkinainformaatiojärjestelmiä käyttäen sekä EKP:n verkkosivuilla. Lisäksi kansalliset keskuspankit voivat ilmoittaa huutokaupoista suoraan niille vastapuolille, joilla ei ole yhteyttä tällaisiin markkinainformaatiojärjestelmiin. Julkinen huutokauppailmoitus sisältää yleensä seuraavat tiedot:

- a) huutokaupan viitenumero,
- b) huutokaupan päivämäärä,
- c) operaation tyyppi (likviditeetin lisääminen tai vähentäminen ja käytettävän rahapolittisen instrumentin tyyppi),
- d) operaatiossa sovellettava maturiteetti,
- e) huutokaupan tyyppi (kiinteä- vai vaihtuvakorkoinen),
- f) toteutustapa ("hollantilainen" vai "amerikkalainen" huutokauppa, ks. 5.1.5 kohta),
- g) operaation tavoiteltu volyyymi (yleensä vain pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa),
- h) kiinteä huutokauppakorko/hinta/swap-piste (kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa),
- i) pienin tai suurin hyväksyttävä korko/hinta/swap-piste (soveltuvin osin),
- j) operaation alkamis- ja eräpäivä (soveltuvin osin) tai instrumentin arvo- ja eräpäivä (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa),
- k) käytettävät valuutat ja valuutta, jonka määrä pidetään kiinteänä (valuuttaswapeissa),
- l) tarjousten laskemisessa käytettävä viitteellinen avistavaluuttakurssi (valuuttaswapeissa),
- m) tarjouksen yläraja (jos se on asetettu),
- n) pienin yksittäiselle vastapuolelle jaettava määrä (jos se on asetettu),
- o) pienin jako-osuus (jos se on asetettu),
- p) tarjousten jättämisen määräaika,
- q) velkasitoumusten yksikkökoko (denominaatio) (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa),
- r) liikkeeseenlaskun ISIN-koodi (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa).

Jotta hienosäätöoperaatioista olisi paremmin saatavilla tietoa, eurojärjestelmän pikahuutokaupoista ilmoitetaan yleensä julkisesti etukäteen. Poikkeustapauksissa EKP saattaa kuitenkin jättää ilmoittamatta pikahuutokaupoista julkisesti etukäteen. Pikahuutokaupoista ilmoitetaan noudattaen samaa menettelyä kuin vakiohuutokaupoissa. Jos pikahuutokaupasta ei ilmoiteta julkisesti etukäteen, kansalliset keskuspankit ottavat suoraan yhteyttä valittuihin vastapuoliin. Jos pikahuutokaupasta ilmoitetaan julkisesti, kansallinen keskuspankki voi ottaa suoraan yhteyttä valittuihin vastapuoliin.

5.1.4 *Huutokauppatarjousten valmisteluun ja tekoon liittyvät vastapuolien toimenpiteet*

Vastapuolten tarjousten tulee olla muodoltaan kansallisten keskuspankkien kyseistä operaatiota varten toimittaman pro forma -mallitarjouksen mukaisia. Tarjoukset tulee toimittaa sen jäsenvaltion kansalliselle keskuspankille, jossa laitoksella on toimipaikka (hallinnollinen päätoimipaikka tai sivukonttori). Laitoksen tarjoukset voi antaa vain yksi toimipaikka (joko hallinnollinen päätoimipaikka tai määrätty sivukonttori) kussakin jäsenvaltiossa.

Kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa vastapuolten on ilmoitettava tarjouksissaan rahamäärä, jolla ne haluavat käydä kauppaa kansallisten keskuspankkien kanssa ⁽³⁴⁾.

Vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa vastapuolten voivat tehdä tarjouksia kymmenellä eri korkotasolla/hintatasolla/swap-pistetasolla. Eurojärjestelmä voi poikkeuksellisissa olosuhteissa rajoittaa vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa annettavien tarjousten lukumäärää. Vastapuolten on kussakin tarjouksessa ilmoitettava rahamäärä, jolla ne haluavat käydä kauppaa eurojärjestelmän kanssa, ja millä korolla ⁽³⁵⁾ ⁽³⁶⁾. Korkotarjous on ilmoitettava prosenttiyksikön sadasosan kerrannaisina. Vaihtuvakorkoisissa valuuttaswaphuutokaupoissa swap-pisteet ilmoitetaan vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa vastapuolten on ilmoitettava kiinteänä pidettävä valuutan määrä, jolla se haluaa käydä kauppaa kansallisten keskuspankkien kanssa ⁽³⁴⁾.

⁽³⁴⁾ Kiinteäkorkoisissa valuuttaswapeissa vastapuolen on ilmoitettava kiinteänä pidettävä valuutan määrä, jolla se haluaa käydä kauppaa eurojärjestelmän kanssa.

⁽³⁵⁾ EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskun yhteydessä EKP voi päättää, että tarjoukset on ilmoitettava hinnan eikä koron muodossa. Tällöin hinnat ilmoitetaan prosentteina nimellisarvosta.

⁽³⁶⁾ Vaihtuvakorkoisissa valuuttaswapeissa vastapuolen on ilmoitettava kiinteänä pidettävä valuutan määrä, jolla se haluaa käydä kauppaa eurojärjestelmän kanssa, ja vastaava swap-pistetarjous.

Perusrahoitusoperaatioissa vähimmäistarjouksen määrä on 1 000 000 euroa. Tämän määrän ylittävät tarjoukset on ilmoitettava 100 000 euron kerrannaisina. Hienosäätö- ja rakenteellisiin operaatioihin sovelletaan samaa vähimmäistarjoustmäärää ja kerrannaista. Vähimmäistarjoustmäärää sovelletaan kuhunkin yksittäiseen korkotasoon/hintatasoon/swap-pistetason.

Pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa kukin kansallinen keskuspankki määrittää 10 000 ja 1 000 000 euron välille asettuvan vähimmäistarjoustmäärän. Tämän määritetyn vähimmäistarjoustmäärän ylittävät tarjoukset on ilmoitettava 10 000 euron kerrannaisina. Vähimmäistarjoustmäärää sovelletaan kuhunkin yksittäiseen korkotarjoukseen.

EKP voi asettaa tarjouksille ylärajan estääkseen suhteettoman suuret tarjoukset. Maininta tarjouksen mahdollisesta ylärajasta sisältyy aina julkiseen huutokauppailmoitukseen.

Vastapuolten edellytetään aina pystyvän kattamaan niille huutokaupassa jaettavan määrän riittävällä määrällä vakuuskelpoisia omaisuuseriä⁽³⁷⁾. Kunkin kansallisen keskuspankin soveltamat sopimukset tai säännöt antavat mahdollisuuden määrätä seuraamuksia, jos vastapuoli jättää siirtämättä riittävän määrän vakuuksia tai rahaa huutokaupassa sen osuudekseen tulleen määrän katteeksi.

Tarjoukset voidaan peruuttaa ennen kuin niiden jättämisen määräaika on päättynyt. Huutokauppailmoituksessa mainitun tarjousten jättämisen määräajan jälkeen annetut tarjoukset katsotaan pätemättömiksi. Kansalliset keskuspankit ratkaisevat, onko määräaika noudatettu. Kansalliset keskuspankit hylkäävät kaikki vastapuolen tarjoukset, jos niiden kokonaismäärä ylittää EKP:n määräämän ylärajan. Ne hylkäävät myös vähimmäistarjoustmäärän alittavat tarjoukset sekä tarjoukset, jotka alittavat pienimmän hyväksyttävän koron, hinnan tai swap-pisteen tai ylittävät suurimman hyväksyttävän koron, hinnan tai swap-pisteen. Ne voivat myös hylätä tarjoukset, jotka ovat epätäydellisiä tai eivät täytä pro forma -mallitarjouksen vaatimuksia. Jos tarjous hylätään, asianomainen kansallinen keskuspankki tiedottaa vastapuolelle päätöksestään ennen huutokaupan toteuttamista.

5.1.5 Huutokaupan toteuttamismenettelyt

5.1.5.1 Kiinteäkorkoisten huutokauppojen toteuttaminen

Kiinteäkorkoinen huutokauppa toteutetaan siten, että vastapuolilta saadut tarjoukset lasketaan yhteen, ja jos tarjousten yhteismäärä ylittää jaettavan likviditeetin määrän, tarjoukset hyväksytään jaettavan määrän suhteessa tarjousten yhteismäärään (ks. kehikko 4). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon. Kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa EKP voi kuitenkin päättää jonkin tietyn vähimmäismäärän tai -osuuden jakamisesta kullekin tarjouksentekijälle.

KEHIKKO 4

Kiinteäkorkoisten huutokauppojen toteuttaminen

Jaettava määrä prosentteina on:

$$all \% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Vastapuolelle *i* jaettava määrä on

$$all_i = all \% \times (a_i)$$

Tässä

A = jaettava kokonaismäärä

n = vastapuolten lukumäärä

a_i = vastapuolen *i* tarjous

all% = jaettava määrä prosentteina

all_i = vastapuolelle *i* jaettava kokonaismäärä

5.1.5.2 Vaihtuvakorkoiset euromääräiset huutokaupat

Likviditeettiä lisäävät vaihtuvakorkoiset euromääräiset huutokaupat toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan koron mukaan laskevaan järjestykseen. Ensin hyväksytään ne tarjoukset, joissa korkotaso on korkein, ja tätä alemmat korkotarjoukset hyväksytään koron mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes likviditeetti on kokonaan jaettu. Jos alimmalla hyväksyttävällä korolla (marginaalikorolla) tehtyjen tarjousten määrä ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, tämä jaetaan tarjousten kesken jäljellä olevan jaettavan määrän suhteessa marginaalikorokoisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 5). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

⁽³⁷⁾ Tai toimittamaan riittävän määrän rahaa osuutensa suorittamiseksi likviditeettiä vähentävissä operaatioissa.

Likviditeettiä vähentävät vaihtuvakorkoiset huutokaupat (joita käytetään laskettaessa liikkeeseen EKP:n velkasitoumuksia ja kerättäessä määräaikaistalletuksia) toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan koron mukaan nousevaan järjestykseen (tai hinnan mukaan laskevaan järjestykseen). Tarjoukset, joissa korkotaso on alin (hinta korkein), hyväksytään ensin. Tätä korkeammat korkotarjoukset (alemmat hintatarjoukset) hyväksytään koron mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes likviditeetti on kokonaan sidottu. Jos niiden tarjousten yhteismäärä, joissa on ollut korkein hyväksyttävä korko tai alin hyväksyttävä hinta (marginaalikorko/-hinta), ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, tämä jaetaan tarjousten kesken jäljellä olevan jaettavan määrän suhteessa marginaalikorkoisten/-hintaisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 5). EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään velkasitoumusten yksikkökoon (denominaation) kerrannaiseen. Muissa likviditeettiä vähentävissä operaatioissa kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

Vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa EKP voi päättää kullekin hyväksytyyn tarjoukseen tekijälle jaettavasta vähimmäismäärästä.

KEHIKKO 5

Vaihtuvakorkoisten euromääräisten huutokauppojen toteuttaminen

(Esimerkissä on kyse korkotarjouksesta.)

Marginaalikoron mukaan jaettava määrä prosentteina on

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Vastapuolelle i marginaalikoron mukaan jaettava määrä prosentteina on

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Vastapuolelle i jaettava kokonaismäärä on

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

Tässä

A = jaettava kokonaismäärä

r_s = vastapuolten korkotarjous s

n = vastapuolten lukumäärä

$a(r_s)_i$ = vastapuolen i tarjous korolla s (r_s)

$a(r_s)$ = tarjousten kokonaismäärä korolla s (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

r_m = marginaalikorko

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ likviditeettiä lisäävässä huutokaupassa,

$r_m \geq r_s \geq r_1$ likviditeettiä vähentävässä huutokaupassa,

r_{m-1} = marginaalikorkoa edeltävä korko (viimeinen korko, jolla tarjoukset hyväksytään kokonaisuudessaan),

$r_{m-1} > r_m$ likviditeettiä lisäävässä huutokaupassa,

$r_m > r_{m-1}$ likviditeettiä vähentävässä huutokaupassa

$all\%(r_m)$ = Marginaalikoron mukaan jaettava määrä prosentteina

$all(r_s)_i$ = vastapuolelle i jaettava määrä korolla s

all_i = vastapuolelle i jaettava kokonaismäärä

5.1.5.3 Vaihtuvakorkoiset valuuttaswaphuutokaupat

Likviditeettiä lisäävät vaihtuvakorkoiset valuuttaswaphuutokaupat toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan swap-pistetarjousten mukaiseen nousevaan järjestykseen⁽³⁸⁾. Ensin hyväksytään ne tarjoukset, joissa on alimmat swap-pisteet, ja tarjoukset, joissa swap-pisteet ovat tätä korkeammat, hyväksytään swap-pisteiden suuruuden mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes koko kiinteä valuutan määrä on jaettu. Jos niiden tarjousten yhteenlaskettu määrä, joissa on ollut ylin hyväksyttävä swap-piste (marginaaliswap-piste), ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, määrä jaetaan tarjousten kesken jäljellä olevan jaettavan määrän suhteessa marginaaliswap-pisteen mukaisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 6). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

Likviditeettiä vähentävät vaihtuvakorkoiset valuuttaswaphuutokaupat toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan swap-pistetarjousten mukaiseen laskevaan järjestykseen. Ensisijaisesti hyväksytään ne tarjoukset, joissa on ylimmät swap-pisteet, ja tarjoukset, joissa swap-pisteet ovat tätä alemmat, hyväksytään swap-pisteiden suuruuden mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes koko kiinteä valuutan määrä on käytetty. Jos niiden tarjousten yhteenlaskettu määrä, joissa on ollut alin hyväksyttävä swap-piste (marginaaliswap-piste), ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, määrä jaetaan tarjousten kesken jäljellä olevan jaettavan määrän suhteessa marginaaliswap-pisteen mukaisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 6). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

5.1.5.4 Huutokauppatyyppi

Vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa eurojärjestelmä voi käyttää joko yksi- tai monikorkoista huutokauppaneettelyä. Yksikorkoisessa huutokauppaneettelyssä (hollantilainen huutokauppa) kaikkien hyväksytyjen tarjousten korko/hinta/swap-piste on yhtä kuin marginaalikorko/hinta/swap-piste (eli se, jolla koko jaettava määrä jaetaan). Monikorkoisessa huutokauppaneettelyssä (amerikkalainen huutokauppa) hyväksytyt korko/hinta/swap-piste on yhtä kuin kunkin yksittäisen tarjouksen korko/hinta/swap-piste.

KEHIKKO 6

Vaihtuvakorkoisten valuuttaswaphuutokauppojen toteuttaminen

Marginaaliswap-pisteen mukaan jaettava määrä prosentteina on

$$\text{all}(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Vastapuolelle i marginaaliswap-pisteen mukaan jaettava määrä on

$$\text{all}(\Delta_m)_i = \text{all}(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Vastapuolelle i jaettava kokonaismäärä on

$$\text{all}_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + \text{all}(\Delta_m)_i$$

Tässä

A = jaettava kokonaismäärä

Δ_s = vastapuolten tarjous swap-pisteellä s

n = vastapuolten lukumäärä

$a(\Delta_s)_i$ = vastapuolen i tarjous swap-pisteellä s (Δ_s)

$a(\Delta_s)$ = tarjousten kokonaismäärä swap-pisteellä s (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = marginaaliswap-pistetarjous

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ likviditeettiä lisäävissä valuuttaswapeissa

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ likviditeettiä vähentävissä valuuttaswapeissa

Δ_{m-1} = marginaaliswap-pisteellä annettua tarjousta edeltävä swap-pistetarjous (viimeinen swap-piste, jolla tarjoukset hyväksytään kokonaisuudessaan),

⁽³⁸⁾ Swap-pistetarjoukset asetetaan nousevaan järjestykseen sen mukaan, ovatko swap-pisteet miinus- vai plusmerkkiset, mikä taas riippuu siitä, onko ulkomaan valuutan ja euron välinen korkoero positiivinen vai negatiivinen. Jos swapin maturiteetin mukainen ulkomaan valuutan korko on korkeampi kuin vastaava eurokorko, swap-pistetarjous on positiivinen (euron termiinikurssi on korkeampi kuin avistakurssi). Jos ulkomaan valuutan korko on matalampi kuin vastaava eurokorko, swap-pistetarjous on negatiivinen (euron termiinikurssi on matalampi kuin avistakurssi).

	$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ likviditeettiä lisäävissä valuuttaswapeissa
	$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ likviditeettiä vähentävissä valuuttaswapeissa
$\text{all}(\Delta_m)$	= marginaaliswap-pisteen mukaan jaettava määrä prosentteina
$\text{all}(\Delta)_i$	= vastapuolelle i jaettava määrä swap-pisteellä s
all_i	= vastapuolelle i jaettava kokonaismäärä

5.1.6 Huutokaupan tulosten ilmoittaminen

Vakio- ja pikahuutokauppojen tulokset ilmoitetaan julkisesti sähköisiä markkinainformaatiojärjestelmiä käyttäen sekä EKP:n verkkosivuilla. Kansalliset keskuspankit voivat myös ilmoittaa huutokaupan tuloksen suoraan niille vastapuolille, joilla ei ole yhteyttä sähköisiin markkinainformaatiojärjestelmiin. Julkinen ilmoitus huutokaupan tuloksesta sisältää yleensä seuraavat tiedot:

- huutokaupan viitenumero,
- huutokaupan päivämäärä,
- operaatiotyyppi,
- operaatiossa sovellettava maturiteetti,
- eurojärjestelmän vastapuolten tekemien tarjousten yhteismäärä,
- tarjoajien lukumäärä,
- käytettävät valuutat (valuuttaswapeissa),
- jaettu kokonaismäärä,
- jaettu määrä prosentteina (kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa),
- avistakurssi (valuuttaswapeissa),
- hyväksyty marginaalikorko/-hinta/-swap-piste ja marginaalikorolla/-hinnalla/-swap-pisteellä jaettu määrä prosentteina (vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa),
- minimitarjouskorko, maksimitarjouskorko ja hyväksytyjen tarjousten painotettu keskiporko (monikorkoisessa huutokauppamenettelyssä),
- operaation alkamis- ja eräpäivä (soveltuvin osin) tai instrumentin arvo- ja eräpäivä (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa),
- pienin yksittäiselle vastapuolelle jaettava määrä (jos se on asetettu),
- pienin jako-osuus (jos se on asetettu),
- velkasitoumusten yksikkökoko (denominaatio) (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa),
- liikkeeseenlaskun ISIN-koodi (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa).

Kansalliset keskuspankit vahvistavat suoraan kullekin tarjouksia tehneelle vastapuolelle sen omaa osuutta koskevan huutokauppatuloksen.

5.2 Kahdenväliset kaupat

5.2.1 Yleistä

Kansalliset keskuspankit voivat toteuttaa operaatioita kahdenvälisinä kauppoina. Tällaisia kauppvoja voidaan käyttää hienosäätöoperaatioissa ja rakenteellisissa suorissa kaupoissa⁽³⁹⁾. Ne määritellään laajassa merkityksessä kaupoiksi, joissa eurojärjestelmä tekee kaupan yhden tai useamman vastapuolen kanssa ilman huutokauppaa. Kahdenvälisiä kauppvoja on kahta tyyppiä: operaatioita, joissa eurojärjestelmä ottaa suoraan yhteyttä vastapuoliin, ja operaatioita, jotka toteutetaan arvopaperipörssien tai markkinavälittäjien kautta.

5.2.2 Suora yhteydenotto vastapuoliin

Kansalliset keskuspankit ottavat suoraan yhteyttä yhteen tai useampaan kotimaiseen vastapuoleen, jotka valitaan kohdassa 2.2 määritelyjen kriteerien mukaan. Kansalliset keskuspankit päättävät EKP:n tarkkojen ohjeiden perusteella, ryhtyvätkö ne kauppoihin vastapuolten kanssa. Kaupat hoidetaan kansallisten keskuspankkien kautta.

Siinä tapauksessa, että EKP:n neuvosto päättäisi, että EKP (tai yksi tai useampi kansallinen keskuspankki EKP:n toimintayksikkönä) voisi poikkeustapauksissa myös itse tehdä kahdenvälisiä kauppvoja, operaatioiden menettelytapoja muutettaisiin sen mukaisesti. EKP (tai kansallinen keskuspankki EKP:n toimintayksikkönä) ottaisi suoraan

⁽³⁹⁾ EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa näitä operaatioita poikkeustilanteissa itse.

yhteyttä yhteen tai useampaan euroalueella olevaan vastapuoleen, jotka on valittu kohdassa 2.2 määriteltyjen kriteerien perusteella. EKP (tai kansallinen keskuspankki EKP:n toimintayksikkönä) päättäisi kauppoihin ryhtymisestä vastapuolten kanssa. Kaupat kuitenkin hoidettaisiin hajautetusti kansallisten keskuspankkien kautta.

Kahdenväliset operaatiot suoraan vastapuolen kanssa ovat mahdollisia käänteisoperaatioissa, suorissa kaupoissa, valuuttaswapeissa ja kerättäessä määräaikaistalletuksia.

5.2.3 Arvopaperipörssien ja markkinavälittäjien kautta toteutettavat operaatiot

Kansalliset keskuspankit voivat tehdä suoria kauppvoja arvopaperipörssien ja markkinavälittäjien kautta. Näiden operaatioiden vastapuolijoukkoa ei rajoiteta ennalta, ja niiden menettelytavat sopeutetaan vastaamaan kaupan käynnin kohteena olevien velkainstrumenttien markkinakäytäntöjä.

5.2.4 Kahdenvälisistä kaupoista ilmoittaminen

Kahdenvälisistä kaupoista ei yleensä ilmoiteta julkisesti etukäteen. EKP voi myös päättää olla ilmoittamatta kahdenvälisten kauppohen tuloksia julkisesti.

5.2.5 Kaupankäyntipäivät

EKP voi tehdä kahdenvälisiä hienosäätöoperaatioita kaikkina eurojärjestelmän pankkipäivinä. Operaatioihin osallistuvat vain sellaisten jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joissa kaupanteko, suoritus- ja takaisinmaksupäivät ovat kansallisten keskuspankkien pankkipäiviä.

Suoria kahdenvälisiä rakenteellisia operaatioita tehdään ja selvitetään yleensä vain sellaisina päivinä, jotka ovat kansallisten keskuspankkien pankkipäiviä kaikissa jäsenvaltioissa.

5.3 Maksu- ja toimitusmenettelyt

5.3.1 Yleistä

Eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmän käyttöön tai avomarkkinaoperaatioihin osallistumiseen liittyvät makсутapahtumat hoidetaan vastapuolten kansallisissa keskuspankeissa olevien tilien kautta tai TARGET2-järjestelmään osallistuvien pankkien tilien kautta. Maksut suoritetaan vasta operaatioon liittyvien omaisuuserien (tai omaisuuseriin liittyvien oikeuksien) lopullisen siirron jälkeen (tai siirtohetkellä). Operaatioon liittyvien omaisuuserien tulee siten joko olla ennalta talletettuina omaisuudensäilytystileillä kansallisissa keskuspankeissa, tai ne tulee toimittaa näihin kansallisiin keskuspankkeihin päivän aikana toimitus maksua vastaan -periaatteella. Omaisuus-erät siirretään sellaisten arvopaperiselvitystilien kautta, joita vastapuolet pitävät EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävissä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmissä⁽⁴⁰⁾. Vastapuolet, joilla ei ole omaisuudensäilytystiliä kansallisessa keskuspankissa tai arvopaperiselvitystilii EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävässä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä, voivat siirtää vakuudet kirjeenvaihtajankin arvopaperiselvitystilin tai omaisuudensäilytystilin kautta.

Maksu- ja toimitusmenettelyä koskevia tarkempia määräyksiä on kansallisten keskuspankkien (tai EKP:n) soveltamisssa eri rahapolitiikan välineitä koskevissa sopimuksissa. Kansallisten keskuspankkien maksu- ja toimitusmenettelyt saattavat hieman poiketa toisistaan kansallisten lakien ja toimintatapojen erojen vuoksi.

Taulukko 3

Eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioiden normaalit maksujen suorituspäivät⁽¹⁾

Rahapolitiikan väline	Vakiohuutokauppoina toteutettujen operaatioiden maksujen suorituspäivä	Pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina toteutettujen operaatioiden maksujen suorituspäivä
Käänteisoperaatiot	T + 1 ⁽²⁾	T
Suorat kaupat	—	Sovellettavan markkinakäytännön mukaan
EKP:n velkasitoumusten liikkeeseen-laskut	T + 2	—
Valuuttaswapit	—	T, T + 1 tai T + 2
Määräaikaistalletusten kerääminen	—	T

⁽¹⁾ T tarkoittaa kaupantekopäivää. Maksujen suorituspäivää koskevilla merkinnöillä tarkoitetaan eurojärjestelmän pankkipäiviä.

⁽²⁾ Jos perusrahoitusoperaation tai pitempiaikaisen rahoitusoperaation maksujen normaali suorituspäivä osuu kansalliseksi vapaa-päiväksi, EKP voi käyttää muuta suorituspäivää, myös maksua ja toimitusta saman päivän arvolla. Perusrahoitusoperaatioiden ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden maksujen suorituspäivät ilmoitetaan etukäteen eurojärjestelmän huutokauppakalenterissa (ks. kohta 5.1.2).

⁽⁴⁰⁾ EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu on kuvaus euroalueen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien käyttöä koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä ajantasainen luettelo näiden järjestelmien välisistä hyväksytyistä linkeistä.

5.3.2 Avomarkkinaoperaatioiden maksu- ja toimitusmenettelyt

Vakiohuutokauppoina toteutettavissa avomarkkinaoperaatioissa eli perusrahoitusoperaatioissa, pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa ja rakenteellisissa operaatioissa maksut ja toimitukset suoritetaan yleensä ensimmäisenä sellaisena kaupantekopäivän jälkeisenä päivänä, jona TARGET2-järjestelmä ja kaikki asianomaiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ovat avoinna. EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskujen maksut ja toimitukset tapahtuvat kuitenkin toisena sellaisena kaupantekopäivää seuraavana päivänä, jona TARGET2-järjestelmä ja kaikki asianomaiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ovat avoinna. Eurojärjestelmän periaatteellisenä tavoitteena on hoitaa avomarkkinaoperaatioihin liittyvät maksut ja toimitukset samanaikaisesti kaikissa jäsenvaltioissa kaikkien niiden vastapuolten kanssa, jotka ovat toimittaneet riittävän vakuusmateriaalin. Toiminnallisten rajoitusten ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien teknisten ominaisuuksien takia avomarkkinaoperaatioiden maksujen suorituspäivän sisäisissä ajoituksissa voi kuitenkin ilmetä euroalueen sisäisiä eroja. Perusrahoitusoperaatioiden ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden suorituspäivä on yleensä edellisen maturiteetiltaan vastaavan pituisen operaation takaisinmaksupäivä.

Eurojärjestelmä pyrkii hoitamaan pikahuutokauppoina ja kahdenvälisinä kauppoina tehtyihin avomarkkinaoperaatioihin liittyvät maksut ja toimitukset kaupantekopäivänä. Toiminnallisista syistä eurojärjestelmä voi kuitenkin toisinaan käyttää näissä operaatioissa, erityisesti suorissa kaupoissa ja valuuttaswapeissa, muita maksujen suorituspäiviä (ks. taulukko 3).

5.3.3 Pankkipäivän lopetukseen liittyvät toimet

Pankkipäivän lopetukseen liittyviä menettelytapoja on käsitelty tarkemmin TARGET2-järjestelmään liittyvissä asiakirjoissa. TARGET2-järjestelmän sulkemisaika on yleensä klo 18.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Sulkemisajan jälkeen maksumääräyksiä ei enää hyväksytä käsittelyyn TARGET2-järjestelmässä, vaikka ennen sulkemisaikaa hyväksytyjen maksumääräysten käsittely jatkuu. Vastapuolten on jätettävä maksuvalmiusluoton tai talletusmahdollisuuden käyttöä koskevat pyyntönsä asianomaiselle kansalliselle keskuspankille viimeistään 15 minuuttia TARGET2-järjestelmän sulkemisajan jälkeen. Eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmän käyttöä koskevan pyynnön määräaika pidennetään vielä 15 minuuttia eurojärjestelmän viimeisenä pankkipäivänä kunakin vähimmäisvarantojen pitoajanjaksona.

Hyväksytyjen vastapuolten selvitystileillä TARGET2 järjestelmässä pankkipäivän päättyessä suoritettujen valvontaoperaatioiden jälkeen jäljelle jäävät negatiiviset saldot katsotaan automaattisesti pyynnöiksi saada maksuvalmiusluottoa (ks. 4.1 kohta).

LUKU 6

VAKUUSKELPOISET OMAISUSERÄT

6.1 Yleistä

EKP:n perussäännön 18.1 artiklan mukaan EKP ja kansalliset keskuspankit voivat käydä kauppaa rahoitusmarkkinoilla ostamalla ja myymällä omaisuuseriä suurin kaupun tai takaisinostosopimuksin ja kaikissa eurojärjestelmän luotto-operaatioissa on oltava riittävät vakuudet. Näin ollen kaikissa likviditeettiä lisäävien eurojärjestelmän operaatioiden on oltava vakuudellisia; vastapuoli voi joko siirtää omaisuuserän omistusoikeuden (suorat kaupat tai takaisinostosopimukset) tai panttaa, luovuttaa tai kiinnittää sen (vakuudelliset lainat) ⁽⁴¹⁾.

Koska tavoitteena on suojata eurojärjestelmää tappioilta rahapoliittisissa operaatioissa, turvata vastapuolien tasavertainen kohtelu ja tehostaa toimintaa ja avoimuutta, omaisuuserien on täytettävä tietyt kriteerit tullakseen hyväksytyiksi eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin. Eurojärjestelmä on luonut yhteisen vakuuskäytännön eurojärjestelmän luotto-operaatioissa käytettävien vakuuksien hyväksymistä varten. Yhteinen vakuuskäytäntö, jota kutsutaan myös yhdeksi vakuuslistaksi tai yhteislistaksi, tuli voimaan 1.1.2007 ja korvasi talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alusta käytössä olleen kahden listan järjestelmän.

Uudella yhteislistalla omaisuuserät jaetaan kahteen luokkaan – jälkimarkkinakelpoisiin ja ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin. Molemmat kelpaavat yhtäläisesti kaikkiin eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin, joskaan eurojärjestelmä ei käytä ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä suorissa kaupoissa. Eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden vakuudeksi kelpaavia omaisuuseriä voidaan käyttää myös päivänsisäisen luoton vakuutena.

Kummankin luokan omaisuuserien on täytettävä 6.2 kohdassa selostettavat koko euroalueen kattavat yhdenmukaiset vakuuskelpoisuusvaatimukset ⁽⁴²⁾. Omaisuuseräluokkien luottokelpoisuusvaatimusten yhteneväisyyden varmistamiseksi kehitetyssä eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (Eurosystem credit assessment framework, ECAF) hyödynnetään useita luottoluokituslähteitä. Ne menettelyt ja säännöt, joiden pohjalta eurojärjestelmän vakuuskelpoisille omaisuuserille asettamat hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset määritellään, esitetään 6.3

⁽⁴¹⁾ Likviditeettiä vähentävät suorat kaupat ja käänteisoperaatiot perustuvat myös vakuutena oleviin omaisuuseriin. Likviditeettiä vähentävissä käänteisoperaatioissa käytettävien omaisuuserien kelpoisuusvaatimukset ovat samat kuin likviditeettiä lisäävissä käänteisoperaatioissa. Likviditeettiä vähentäviin operaatioihin ei kuitenkaan sovelleta markkina-arvon aliarvostusta.

⁽⁴²⁾ Ei-jälkimarkkinakelpoisista omaisuuseristä lainaamisten tietyissä kelpoisuusvaatimuksissa ja toiminnallisissa vaatimuksissa saattaa olla eroja eri puolilla euroaluetta vuoteen 2013 saakka voimassa olevan siirtymäkauden aikana (ks. 6.2.2 kohta).

kohdassa. Riskienhallintamenetelmät ja operaatioissa käytettävien omaisuuserien arvostusperiaatteet selostetaan 6.4 ja 6.5 kohdassa. Eurojärjestelmän vastapuolet voivat käyttää vakuutena toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevia vakuuskelpoisia omaisuuseriä (ks. 6.6 kohta).

6.2 Omaisuuserien vakuuskelpoisuuden määrittäminen

EKP kokoaa vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listan sekä ylläpitää ja julkaisee sitä ⁽⁴³⁾. Eurojärjestelmä antaa vastapuolille neuvoja omaisuuserien vakuuskelpoisuudesta vasta sitten, kun jo liikkeeseen laskettuja jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä tai olemassa olevia ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä tarjotaan eurojärjestelmälle vakuudeksi. Eurojärjestelmä ei anna etukäteisneuvoja näissä asioissa.

6.2.1 Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset

EKP:n liikkeeseen laskemat velkasitoumukset ja kaikki kansallisten keskuspankkien omista maissaan ennen euron käyttöönottoa liikkeeseen laskemat velkainstrumentit ovat vakuuskelpoisia.

Muihin jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovelletaan seuraavia kelpoisuusvaatimuksia (ks. myös taulukko 4):

6.2.1.1 Omaisuuserätyyppi

Omaisuuserien tulee olla *velkainstrumentteja*, joilla on

- a) kiinteä, ei-ehdollinen lainapääoma ⁽⁴⁴⁾ ja
- b) sellainen korko, josta ei voi aiheutua negatiivista kassavirtaa. Lisäksi koron tulisi olla jokin seuraavista: 1) nollakorko, 2) kiinteä korko tai 3) johonkin viitekorkoon sidottu vaihtuva korko. Korko voi olla sidottu mahdollisiin muutoksiin velkainstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksessa. Myös inflaatioindekseihin sidotut joukkolainat hyväksytään.

Näiden ominaisuuksien tulee olla voimassa velkainstrumentin lopulliseen kuoletukseen saakka. Velkainstrumenteilla ei saa olla huonompi etuoikeus pääomaan ja/tai korkoihin kuin liikkeeseenlaskijan muilla velkainstrumenteilla.

Edellä a kohdassa mainittua vaatimusta ei sovelleta *omaisuusvakuudellisiin arvopapereihin*, paitsi joukkovelkakirjoihin, jotka luottolaitokset ovat laskeneet liikkeeseen arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin ⁽⁴⁵⁾ artiklan 52 kohdan 4 mukaisesti ("katetut pankkien joukkovelkakirjalainat"). Muiden omaisuusvakuudellisten arvopapereiden kuin katettujen pankkien joukkovelkakirjalainojen hyväksyttävyyden arvioidaan eurojärjestelmässä seuraavien kelpoisuusvaatimusten mukaisesti:

Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuutena olevien kassavirtaa synnyttävien omaisuuserien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) Omaisuuserien hankintaan sovelletaan jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä.
- b) Arvopaperistamista varten perustettu erillisyyhtiö (special-purpose vehicle) on hankkinut omaisuuserät alullepanijalta tai välittäjältä tavalla, jota eurojärjestelmä pitää "todellisena myyntinä", joka on täytäntöönpanokelpoinen kolmansiin osapuoliin nähden ja jonka myötä omaisuuserät ovat alullepanijan ja tämän velkojien sekä välittäjän ja tämän velkojien ulottumattomissa, myös silloin kun alullepanija tai välittäjä on maksukyvytön.
- c) Ne ovat peräisin Euroopan talousalueella kotipaikkaansa pitävältä alkuunpanijalta tai mahdolliselta välittäjältä, joka on myynyt ne liikkeeseenlaskijalle.
- d) Ne eivät koostu – kokonaan tai osittain, tosiasiallisesti tai mahdollisesti – muiden omaisuusvakuudellisten arvopapereiden etuoikeusluokista ⁽⁴⁶⁾. Ne eivät myöskään koostu – kokonaan tai osittain, tosiasiallisesti tai mahdollisesti – luottoriskin vaihtolainoista (credit-linked notes), swapeista tai muista johdannaisinstrumenteista ⁽⁴⁷⁾, eivätkä synteettisistä arvopapereista ⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴³⁾ Lista julkaistaan EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu, ja sitä päivitetään päivittäin. Yritysten liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä, joilta puuttuu ulkoisen luottoluokituslaitoksen (external credit assessment institution, ECAI) myöntämä emissio-, liikkeeseenlaskija- tai takaaajaluokitus, ei julkaista vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla. Näiden velkainstrumenttien kelpoisuus määräytyy kyseisen vastapuolen valitseman luottoluokituslähteen luokituksen perusteella. Vastapuolet valitsevat luottoluokituslähteensä eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin lainaamisissa koskevien sääntöjen mukaisesti. Näitä sääntöjä selostetaan 6.3.3 kohdassa.

⁽⁴⁴⁾ Joukkovelkakirjalainat, joihin liittyy optiodistuksia (warrantti) tai muita vastaavia oikeuksia eivät ole vakuuskelpoisia.

⁽⁴⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁽⁴⁶⁾ Tämä vaatimus ei sulje pois omaisuusvakuudellisia arvopapereita, joiden liikkeeseenlasku rakentuu kahdelle erillisyyhtiölle ja jossa "todellisen myynnin" vaatimus täyttyy näiden erillisyyhtiöiden osalta niin, että jälkimmäisen erillisyyhtiön liikkeeseen laskemien velkainstrumenttien vakuutena on suoraan tai välillisesti alkuuperäinen vakuussammio ja kaikki kassavirtaa tuottavista omaisuuseristä johtuvat kassavirrat siirretään ensimmäisestä erillisyyhtiöstä toiseen.

⁽⁴⁷⁾ Tämä rajoitus ei koske omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevilla transaktioissa käytettäviä swapeja, joiden tarkoituksena on ainoastaan riskeiltä suojautuminen.

⁽⁴⁸⁾ Tämä rajoitus ei koske omaisuusvakuudellisia arvopapereita, jotka ovat vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla [lisää soveltamispäivä = julkaisupäivä + 1 päivä]. Nämä arvopaperit säilyttävät vakuuskelpoisuutensa [lisää soveltamispäivän ensimmäinen vuosipäivä – yksi päivä] saakka.

- e) Mikäli ne ovat lainasaamisia, velallisten ja velkojien (myös luonnollisten henkilöiden) kotipaikka on Euroopan talousalueella ja vakuutena olevan arvopaperin tapauksessa se sijaitsee Euroopan talousalueella. Lainasaamisiin sovelletaan jonkin Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan lakia. Jos ne ovat joukkovelkakirjoja, niiden liikkeeseenlaskijan kotipaikka on Euroopan talousalueella, ne on laskettu liikkeeseen jossakin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa maassa Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan lainsäädännön mukaisesti ja mahdolliset ja vakuutena olevien arvopaperien tapauksessa ne sijaitsevat Euroopan talousalueella⁽⁴⁹⁾.

Tapauksissa, joissa alkuunpanijoiden tai mahdollisten välittäjien kotipaikka on euroalueella tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, eurojärjestelmä on tarkistanut, ettei kyseisillä lainkäyttöalueilla sovelleta ankaria transaktion peräyttämistä koskevia säännöksiä. Jos alkuunpanijalla tai mahdollisella välittäjällä on kotipaikka jossakin muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa maassa, omaisuusvakuudelliset arvopaperit voidaan katsoa vakuuskelpoisiksi vain, jos eurojärjestelmä varmistaa, että sen oikeudet ovat asianmukaisella tavalla suojattuja, kun otetaan huomioon sellaiset kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan lainsäädäntöön kuuluvat peräyttämistä koskevat säännökset, joita eurojärjestelmä pitää olennaisina. Ennen kuin omaisuusvakuudelliset arvopaperit voidaan hyväksyä vakuuskelpoisiksi, tätä tarkoitusta varten on toimitettava eurojärjestelmän kannalta hyväksyttävässä muodossa riippumaton oikeudellinen arvio, jossa selvitetään kyseisessä maassa sovellettavien peräyttämistä koskevien sääntöjen sisältö⁽⁵⁰⁾. Jotta eurojärjestelmä voisi päättää, ovatko sen oikeudet asianmukaisesti suojattuja peräyttämistä koskevia sääntöjä vastaan, se voi pyytää muitakin asiakirjoja, mukaan lukien todistus siirronsaajan vakavaraisuudesta kriittisen ajanjakson ajalta. Niihin peräyttämistä koskeviin sääntöihin, joiden eurojärjestelmä katsoo olevan vakavia eikä näin ollen hyväksyttäviä, luetaan myös säännöt, joiden mukaan selvitysmies voi kumota vakuutena olevien omaisuuserien myynnin yksinomaan sillä perusteella, että myynti on tapahtunut tietyn ajanjakson aikana (kriittinen ajanjakso) ennen myyjän (alkuunpanija/välittäjä) maksukyvyttömyyden toteamista, tai joiden mukaan siirronsaaja voi estää kumoamisen ainoastaan mikäli pystyy näyttämään, ettei ollut tietoinen myyjän (alkuunpanija/välittäjä) maksukyvyttömyydestä myynnin tapahtuessa.

Strukturoitujen lainojen liikkeeseenlaskuissa vakuuskelpoisuuden edellytyksenä on se, että sen etuoikeusluokan (tranche) (tai sen alaluokan) etuoikeus ei ole saman lainan muiden etuoikeusluokkien etuoikeutta huonompi. Etuoikeusluokan (tai sen alaluokan) etuoikeuden ei katsota olevan saman lainan muiden etuoikeusluokkien (tai alaluokkien) etuoikeutta huonompi, jos maksujen etuoikeusjärjestys täytäntöönpanoilmoituksen (enforcement notice) toimittamisen jälkeen on tarjousesitteen mukaan sellainen, ettei millään muulla etuoikeusluokalla (tai alaluokalla) ole oikeutta saada maksua (pääomaa ja korkoja) ennen kyseistä etuoikeusluokkaa (tai alaluokkaa), eli sille näin ollen aiheutuu tappiota viimeisenä strukturoidun lainan etuoikeusluokista (tai alaluokista). Sellaisen strukturoitujen lainojen liikkeeseenlaskuissa, joiden tarjousesitteessä mainitaan nopeutettua takaisinmaksua koskevan ilmoituksen (acceleration notice) ja täytäntöönpanoilmoituksen toimittamisesta, etuoikeusluokan (tai sen alaluokan) etuoikeus on varmistettava sekä nopeutettua takaisinmaksua koskevan ilmoituksen että täytäntöönpanoilmoituksen toimittamisen jälkeisessä maksujen etuoikeusjärjestyksessä.

Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden pyytää asianomaisilta kolmansilta osapuolilta (kuten liikkeeseenlaskijalta, alullepanijalta tai järjestäjältä) sellaisia selvityksiä ja/tai oikeudellisia vahvistuksia, joita se pitää tarpeellisina omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuuskelpoisuuden arvioimiseksi.

6.2.1.2 Luottokelpoisuusvaatimukset

Velkainstrumenttien on täytettävä jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä koskevat eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa sovellettavat hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset (ks. 6.3.2 kohta).

6.2.1.3 Liikkeeseenlaskupaikka

Velkainstrumentin tulee olla talletettuna/rekisteröitynä (laskettu liikkeeseen) Euroopan talousalueella kansallisessa keskuspankissa tai sellaisessa arvopaperikeskuksessa, joka täyttää EKP:n asettamat vähimmäisvaatimukset⁽⁵¹⁾. Jos jälkimarkkinakelpoisen velkainstrumentin liikkeeseenlaskijana on yritys⁽⁵²⁾, jolla ei ole hyväksytyä ulkoisen luottoluokituslaitoksen (ECAI) luottoluokitusta, liikkeeseenlaskupaikkana tulee olla euroalue.

⁽⁴⁹⁾ Tämä rajoitus ei koske omaisuusvakuudellisia arvopapereita, jotka ovat vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla [lisää soveltamispäivä = julkaisupäivä + 1 päivä]. Nämä arvopaperit säilyttävät vakuuskelpoisuutensa [lisää soveltamispäivän ensimmäinen vuosipäivä – yksi päivä] saakka.

⁽⁵⁰⁾ Tämä rajoitus ei koske omaisuusvakuudellisia arvopapereita, jotka ovat vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla [lisää soveltamispäivä = julkaisupäivä + 1 päivä]. Nämä arvopaperit säilyttävät vakuuskelpoisuutensa [lisää soveltamispäivän ensimmäinen vuosipäivä – yksi päivä] saakka.

⁽⁵¹⁾ Maailmanlaajuisen haltijavelkakirjan muodossa olevat kansainväliset velkapaperit (international debt securities in global bearer form), jotka on laskettu liikkeeseen 1.1.2007 tai sen jälkeen kansainvälisten arvopaperikeskusten Euroclear Bankin (Belgia) tai Clearstream Banking Luxembourgin kautta, ovat vakuuskelpoisia, jos ne on laskettu liikkeeseen NGN-muodossa (new global note) ja talletettu yhteisenä säilyttäjänä (common safekeeper) toimivaan kansainväliseen arvopaperikeskukseseen tai mahdolliseen muuhun arvopaperikeskukseseen, joka täyttää EKP:n asettamat vähimmäisvaatimukset. Maailmanlaajuisen haltijavelkakirjan muodossa olevat kansainväliset velkapaperit, jotka on laskettu liikkeeseen CGN-muodossa (classical global note) ennen 1.1.2007, ja – jos kyseessä ovat useammassa erässä liikkeeseen lasketut velkakirjat – samalla ISIN-koodilla kyseisenä päivänä tai sen jälkeen liikkeeseen lasketut erät ovat vakuuskelpoisia eräpäivään saakka. Kansainväliset velkapaperit, jotka kansainvälinen arvopaperikeskus Euroclear Bank (Belgia) tai Clearstream Banking Luxembourg on laskenut liikkeeseen global registered form -muodossa 30.9.2010 jälkeen, ovat vakuuskelpoisia, jos ne on laskettu liikkeeseen noudattaen kansainvälisten velkapaperien uutta säilytysstruktuuria. Maailmanlaajuisen rekisteröidyn velkakirjan muodossa (global registered form) olevat kansainväliset velkapaperit, jotka on laskettu liikkeeseen 30.9.2010 tai sitä ennen, ovat vakuuskelpoisia eräpäivään saakka. Yhden velkakirjan (individual note) muodossa olevat kansainväliset velkapaperit eivät ole enää vakuuskelpoisia, jos ne on laskettu liikkeeseen 30.9.2010 jälkeen. Yhden velkakirjan muodossa olevat kansainväliset velkapaperit, jotka on laskettu liikkeeseen 30.9.2010 tai sitä ennen, ovat vakuuskelpoisia eräpäivään saakka.

⁽⁵²⁾ Yrityksen määritelmä on sama kuin Euroopan kansantalouden tilinpitöjärjestelmässä 1995 (EKT 95).

6.2.1.4 Maksu- ja toimitusmenettelyt

Velkainstrumenttien tulee olla siirrettävissä arvo-osuusmuodossa. Niitä tulee säilyttää ja ne tulee toimittaa euroalueella eurojärjestelmässä olevan tilin kautta tai EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävän arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän kautta siten, että vakuuden asettamismenettelyyn ja realisointiin sovelletaan jonkin jäsenvaltion lakia.

Jos arvopaperikeskus, jossa omaisuuserä on laskettu liikkeeseen, ei ole sama kuin arvopaperikaupan selvitysjärjestelmä, jossa sitä säilytetään, nämä kaksi on yhdistettävä toisiinsa EKP:n hyväksymällä linkillä ⁽⁵³⁾.

6.2.1.5 Hyväksyttävät markkinat

Velkainstrumenttien tulee olla rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21. huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY ⁽⁵⁴⁾ määritelmän mukaisilla säännellyillä markkinoilla tai tietyillä EKP:n määrittelemillä ei-säännellyillä markkinapaikoilla ⁽⁵⁵⁾ kaupattavia omaisuuseriä. Ei-säänneltyjä markkinapaikkoja koskeva eurojärjestelmän arviointi perustuu kolmeen markkinapaikoille asetettuun vaatimukseen: niiden on oltava turvallisia, avoimia ja helppopääsyisiä ⁽⁵⁶⁾.

6.2.1.6 Liikkeeseenlaskija/takaaja

Velkapaperit saavat olla EU:n jäsenvaltioiden keskuspankkien sekä julkisyhteisöjen, yksityisen sektorin toimijoiden tai kansainvälisten tai ylikansallisten laitosten liikkeeseen laskemia tai takaamia.

6.2.1.7 Liikkeeseenlaskijan/takaajan sijoittautumispaikka

Liikkeeseenlaskijoiden tulee olla Euroopan talousalueelle tai johonkin Euroopan talousalueen ulkopuoliseen G10-maahan sijoittautuneita. ⁽⁵⁷⁾ ⁽⁵⁸⁾ Jälkimmäisessä tapauksessa velkainstrumentit voidaan hyväksyä vakuuksiksi vain, jos eurojärjestelmä voi varmistua siitä, että asianomaisen Euroopan talousalueen ulkopuolisen G10-maan laki turvaa eurojärjestelmän oikeudet asianmukaisesti. Ennen kuin omaisuuserät voidaan hyväksyä vakuuskelpoiksi, eurojärjestelmälle on tätä tarkoitusta varten toimitettava muodoltaan ja sisällöltään eurojärjestelmän hyväksyttävissä oleva oikeudellinen arvio (legal assessment). Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden tulee olla Euroopan talousalueelle sijoittautuneita.

Takaajien tulee olla sijoittautuneita Euroopan talousalueelle, paitsi siinä tapauksessa, että takausta ei tarvita jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien hyvälle luottokelpoisuudelle asetettujen vaatimusten täyttämiseksi 6.3.2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Kansainväliset ja ylikansalliset laitokset ovat sijoittautumispaikasta riippumatta hyväksyttäviä liikkeeseenlaskijoita/takaajia. Jos jälkimarkkinakelpoisen velkainstrumentin liikkeeseenlaskijana on yritys, jolla ei ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luottoluokitusta, liikkeeseenlaskijan/takaajan tulee olla sijoittautunut euroalueelle.

6.2.1.8 Valuutta

Velkainstrumenttien tulee olla euromääräisiä ⁽⁵⁹⁾.

6.2.2 Ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset

Vakuuskelpoisten omaisuuserien yhteislistalle otetaan kolmentyyppisiä ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä: hyväksyttävien vastapuolten tekemiä määräaikaistalletuksia, lainasaamia (pankkilainoja) ja ei-jälkimarkkinakelpoisia asuntolainavakuudellisia velkainstrumentteja (retail mortgage-backed debt instrument, RMBD) ⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵³⁾ EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) on kuvaus euroalueen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien käyttöä koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä ajantasainen luettelo näiden järjestelmien välisistä hyväksytyistä linkeistä.

⁽⁵⁴⁾ EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁵⁵⁾ Lista hyväksytyistä ei-säännellyistä markkinoista on julkaistu EKP:n www-sivustossa www.ecb.europa.eu, ja sitä päivitetään vähintään kerran vuodessa.

⁽⁵⁶⁾ Eurojärjestelmä määrittelee termit "turvallisuus", "avoimuus" ja "helppopääsyisyys" ainoastaan eurojärjestelmän vakuushallinnan kannalta. Valinnassa ei ole tarkoitus arvioida eri markkinoiden laatua sinänsä. Termien sisältö on seuraava: "Turvallisuudella" tarkoitetaan varmuutta transaktioiden suhteen, erityisesti varmuutta transaktioiden pätevyydestä ja täytäntöönpanokelpoisuudesta. "Avoimuudella" tarkoitetaan esteetöntä tiedonsaantia markkinoiden menettelytapa- ja toimintasäännöistä, omaisuuserien ominaisuuksista rahoitusinstrumentteina, hinnannuodostuksesta, kauppojen hinnoista ja määristä (noteeraukset, korot, kaupankäyntimäärät, liikkeessä olevat määrät jne.). "Helppopääsyisyydellä" tarkoitetaan eurojärjestelmän edellytyksiä osallistua ja päästä markkinoille. Vakuushallinnan kannalta markkinat katsotaan helppopääsyisiksi, jos niiden menettelytapa- ja toimintasäännöt mahdollistavat sen, että eurojärjestelmä voi tarvittaessa hankkia markkinoilta tietoa ja toteuttaa transaktioita.

⁽⁵⁷⁾ Euroopan talousalueen ulkopuoliset G10-maat ovat Yhdysvallat, Kanada, Japani ja Sveitsi.

⁽⁵⁸⁾ Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät, jotka on ennen 1.1.2007 laskenut liikkeeseen ETA-maiden tai ETAan kuulumattomien G10-maan ulkopuolelle sijoittautunut yksikkö mutta joiden takaajana on johonkin ETA-maahan sijoittautunut yksikkö, ovat vakuuskelpoisia 31.12.2011 saakka – edellyttäen että ne täyttävät kaikki muut vakuuskelpoisuuden edellytykset sekä 6.3.2 kohdan mukaan takauksiin sovellettavat edellytykset – minkä jälkeen ne eivät enää kelpaa vakuudeksi.

⁽⁵⁹⁾ Euroina tai euron kansallisina ilmentyminä.

⁽⁶⁰⁾ Lainasaamisten vakuuskäyttöä koskevan väliaikaisen järjestelyn aikana vuodesta 2007 vuoteen 2013 jokainen kansallinen keskuspankki saa itse päättää vakuuskelpoille lainasaamisille asetettavasta minimikoosta (paitsi kun käytetään toisessa maassa olevia lainasaamia) ja mahdollisesta käsittelymaksusta. Yhteiseen järjestelyyn siirrytään vuoden 2013 aikana.

6.2.2.1 Lainasaamiset

Lainasaamisten ⁽⁶¹⁾ on täytettävä seuraavat kelpoisuusvaatimukset (ks. myös taulukko 4):

- a) Omaisuuserätyyppi: Lainasaamisten tulee olla eurojärjestelmän vastapuolten velallisten velkasitoumuksia. Myös lainasaamiset, joita lyhennetään (eli pääomaa ja korkoja maksetaan takaisin ennalta sovitun aikataulun mukaisesti) ovat vakuuskelpoisia. Nostamattomat luottolimiitit (esim. nostamattomat valmiusluottolimiitit), sekki-luotot tai rembursit (jotka eivät ole lainasaamisia sinänsä, vaikka niissä sitoudutaankin luoton maksamiseen) eivät ole vakuuskelpoisia. Syndikoiduissa lainoissa mukana olevien yhteisöjen osuudet katsotaan vakuuskelpoisiksi lainasaamisiksi. Lainasaamisella ei saa olla huonompi etuoikeus pääomaan ja/tai korkoihin kuin liikkeeseenlaskijan muilla lainoilla (tai saman syndikoidun lainan muilla etuoikeusluokilla tai alaluokilla) tai velkainstrumenteilla.
- b) Lainasaamisilla tulee olla i) kiinteä, ei-ehdollinen lainapääoma ja ii) sellainen korko, josta ei voi aiheutua negatiivista kassavirtaa. Lisäksi koron tulisi olla jokin seuraavista: i) nollakorko, ii) kiinteä korko tai iii) johonkin viitekorkoon sidottu vaihtuva korko. Vakuuskelpoisia ovat myös lainasaamiset, joiden korko on sidottu inflaatioon. Näiden ominaisuuksien tulee olla voimassa velkainstrumentin lopulliseen kuuletukseen saakka.
- c) Velallinen/takaaja: Hyväksyttäviä velallisia ja takaajia ovat yritykset ⁽⁶²⁾, julkisyhteisöt sekä kansainväliset tai ylikansalliset laitokset. Jokainen velallinen vastaa yhteisvastuullisesti koko lainan takaisinmaksusta (määräosa-vastuuta, jossa velalliset vastaavat velasta sovituin osin, ei hyväksytä).
- d) Velallisen ja takaajan sijoittautumispaikka: Velallisen täytyy olla sijoittautunut euroalueelle. Myös takaajan täytyy olla sijoittautunut euroalueelle, paitsi siinä tapauksessa, että takausta ei tarvita jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien hyvälle luottokelpoisuudelle 6.3.3 kohdassa asetettujen vaatimusten täyttämiseksi. Tämä vaatimus ei koske kansainvälisiä eikä ylikansallisia laitoksia.
- e) Luottokelpoisuus: Lainasaamisten laatu arvioidaan velallisen tai takaajan luottokelpoisuuden perusteella. Lainasaamisilta vaaditaan eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa ei-jälkimarkkinakelpoisilta omaisuuseriltä edellytettyä 6.3.3 kohdan mukaista hyvää luottokelpoisuutta.
- f) Minimikoko: Lainasaamiset eivät saa olla tiettyä minimikokoa pienempiä sillä hetkellä, kun vastapuoli tarjoaa niitä vakuudeksi (käyttöönotto). Jokainen kansallinen keskuspankki saa itse päättää kotimaisille lainasaamisille asetettavasta minimikoosta. Kun käytetään toisessa maassa olevia lainasaamisia, minimikoko on väliaikaisen järjestelyn aikana 500 000 euroa. Ennakoarvion mukaan kaikkialla euroalueella siirrytään käyttämään yhteistä 500 000 euron minimikokoa siinä vaiheessa vuotta 2013, kun se on käytännössä mahdollista.
- g) Käsittelyssä noudatettavat menettelyt: Lainasaamisten käsittelyssä on noudatettava eurojärjestelmän menettelyjä, jotka määritellään kansallisissa asiakirjoissa.
- h) Sovellettava lainsäädäntö: Sekä lainasaamissopimukseen että vastapuolen ja kansallisen keskuspankin väliseen sopimukseen, jolla lainasaaminen otetaan käyttöön vakuutena (jäljempänä "vakuudeksiottosopimus"), tulee soveltaa jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä. Lisäksi i) vastapuoleen, ii) velkojaan, iii) velalliseen, iv) mahdolliseen takaajaan, v) lainasaamissopimukseen ja vi) vakuudeksiottosopimukseen voidaan soveltaa yhteensä enintään kahden maan lainsäädäntöä.
- i) Valuutta: Lainasaamisten tulee olla euromääräisiä ⁽⁶³⁾.

6.2.2.2 Ei-jälkimarkkinakelpoiset asuntolainavakuudelliset velkainstrumentit

Asuntolainavakuudellisiin velkainstrumentteihin sovelletaan seuraavia kelpoisuusvaatimuksia (ks. myös taulukko 4):

- a) Omaisuuserätyyppi: Asuntolainavakuudellisten velkainstrumenttien tulee olla velkasitoumuksia tai vekseleitä, joiden vakuutena on joukko asuntolainoja, mutta joissa ei ole kyse varsinaisesta arvopaperistamisesta. Omaisuuseriä on voitava korvata toisilla, ja eurojärjestelmän etuoikeus muihin velkoihin nähden (lukuun ottamatta niitä velallisia, jotka ovat järjestelyn ulkopuolella julkispoliittisista syistä) on turvattava asianmukaisella järjestyksellä ⁽⁶⁴⁾.
- b) Asuntolainavakuudellisilla velkainstrumenteilla tulee olla i) kiinteä, ei-ehdollinen lainapääoma ja ii) sellainen korko, josta ei voi aiheutua negatiivista kassavirtaa.

⁽⁶¹⁾ Lainasaamisista käytetään myös nimitystä pankkilainat. Schuldscheindarlehen-velkakirjoja ja alankomaalaisia rekisteröityjä yksityisoikeudellisia saamia valtiolta tai muilta hyväksyttäviltä velallisilta (kuten asuntoyhtiöiltä), kun takaajana on valtio, kohdellaan kuten lainasaamia.

⁽⁶²⁾ EKT 95:n määritelmän mukaan.

⁽⁶³⁾ Euroina tai euron kansallisina ilmentyminä.

⁽⁶⁴⁾ Tällä hetkellä tästä instrumenttiluokasta hyväksytään vakuuksiksi ainoastaan irlantilaiset asuntolainavakuudelliset velkasitoumukset.

- c) Luottokelpoisuusvaatimukset: Asuntolainavakuudellisten velkainstrumenttien on täytettävä niiden hyvälle luottokelpoisuudelle eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa asetetut 6.3.3 kohdan mukaiset vaatimukset..
- d) Liikkeeseenlaskija: Hyväksyttäviä liikkeeseenlaskijoita ovat luottolaitokset, jotka ovat hyväksyttäviä vastapuolia.
- e) Liikkeeseenlaskijan sijoittautumispaikka: Liikkeeseenlaskijan täytyy olla sijoittautunut euroalueelle.
- f) Käsitellyssä noudatettavat menettelyt: Asuntolainavakuudellisten velkainstrumenttien käsitellyssä on noudatettava eurojärjestelmän menettelyjä, jotka määritellään kansallisissa asiakirjoissa.
- g) Valuutta: Asuntolainavakuudellisten velkainstrumenttien tulee olla euromääräisiä ⁽⁶⁵⁾.

6.2.3 Lisävaatimuksia vakuuskelpoisten omaisuuserien käytölle

6.2.3.1 Lainasaamisia koskevat oikeudelliset lisävaatimukset

Jotta voidaan varmistaa, että lainasaamiset todella saadaan vakuudeksi ja että lainat pystytään vastapuolen maksukyvyttömyystapauksissa realisoimaan nopeasti, niille on asetettu oikeudellisia lisävaatimuksia. Vaatimukset koskevat seuraavia asioita:

- a) Lainasaamisten tulee olla todistettavasti olemassa.
- b) Velalliselle tulee ilmoittaa lainasaamisen käytöstä vakuutena, tai lainasaaminen tulee rekisteröidä.
- c) Pankkisalaisuuteen tai luottamuksellisuuteen liittyviä rajoituksia ei saa olla.
- d) Lainasaamisen käyttöön vakuutena ei saa liittyä rajoituksia.
- e) Lainasaamisen realisointiin ei saa liittyä rajoituksia.

Näiden oikeudellisten lisävaatimusten sisältö selostetaan liitteessä 7. Tarkempia tietoja kansallisten lainsäädäntöjen erityispiirteistä annetaan kansallisissa asiakirjoissa.

6.2.3.2 Vakuuskelpoisten omaisuuserien käyttöä koskevat säännöt

Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kelpaavat vakuudeksi kaikkiin rahapoliittisiin operaatioihin, joissa vaaditaan vakuudet, eli käänteisoperaatioina ja suorina kauppoina toteutettaviin avomarkkinaoperaatioihin ja maksuvalmiusluottoihin. Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kelpaavat vakuudeksi käänteisinä operaatioina toteutettavissa avomarkkinaoperaatioissa ja maksuvalmiusluottoihin. Niitä ei käytetä eurojärjestelmän suorissa kaupoissa. Kaikkia jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää myös päivänsäisen luoton vakuutena.

Vastapuolet eivät saa toimittaa vakuudeksi sellaisia jälkimarkkinakelpoisia tai ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä, joiden liikkeeseenlaskijana tai takaajana on joko vastapuoli itse tai sellainen yhteisö, jonka kanssa vastapuoli on läheisesti sidoksissa, vaikka nämä omaisuuserät olisivat muuten vakuuskelpoisia ⁽⁶⁶⁾.

"Läheisesti sidoksissa" tarkoittaa, että vastapuolella on sidos vakuuskelpoisten omaisuuserien liikkeeseenlaskijaan/velalliseen/takaajaan siitä syystä, että

- a) vastapuoli omistaa joko suoraan tai yhden tai useamman yrityksen kautta vähintään 20 % liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta,
- b) liikkeeseenlaskija/velallinen/takaaja omistaa joko suoraan tai yhden tai useamman yrityksen kautta vähintään 20 % vastapuolen pääomasta, tai
- c) jokin kolmas osapuoli omistaa joko suoraan tai yhden tai useamman yrityksen kautta vähintään 20 % sekä vastapuolen että liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta.

Rahapolitiikan täytäntöönpanoa varten – erityisesti valvottaessa niiden sääntöjen noudattamista, jotka koskevat läheisiä sidoksia vakuuskelpoisten omaisuuserien vakuuskäytössä – eurojärjestelmä jakaa sisäisesti pääomaomistuksia koskevia tietoja, jotka on saatu valvontaviranomaisilta tätä tarkoitusta varten. Tietoihin sovelletaan asianomaisten valvontaviranomaisten noudattamia salassapitosääntöjä.

Edellä olevat läheisiä sidoksia koskevat määräykset eivät koske a) läheisiä sidoksia vastapuolen ja veronkanton oikeutetun ETA-maan julkisen viranomaisen välillä eivätkä tapauksia, joissa velkainstrumentin takaajana on veronkanton oikeutettu ETA-maan julkinen viranomainen, b) katettuja pankin joukkovelkakirjalainoja, jotka on laskettu liikkeeseen yhteissijoitusdirektiivin 22 artiklan 4 kohdassa mainittujen kriteerien mukaisesti, eivätkä c) tapauksia, joissa velkainstrumentit on suojattu vastaavin lainsäädännöllisin erityiskeinoin kuin b kohdassa

⁽⁶⁵⁾ Euroina tai euron kansallisina ilmentyminä.

⁽⁶⁶⁾ Vastapuolen on heti ilmoitettava asianomaiselle kansalliselle keskuspankille, jos ilmenee, että se ei voi tai ei enää voi käyttää osaa vakuudeksi toimittamistaan omaisuuseristä luottojensa vakuutena sen vuoksi, että se on itse omaisuuserien liikkeeseenlaskija tai velallinen tai takaaja taikka sen ja liikkeeseenlaskijan tai velallisen tai takaajan välillä on läheinen sidos. Tällaisessa tapauksessa omaisuuserän vakuusarvo lasketaan seuraavana arvostuspäivänä nolnaan ja keskuspankki joutuu mahdollisesti pyytämään lisää vakuuksia (ks. liite 6). Vastapuolen on myös poistettava omaisuuserä vakuuksista mahdollisimman pian.

tarkoitettujen instrumenttien, esimerkiksi kun kyse on i) ei-jälkimmäisistä asuntolainavakuudellisista velkainstrumenteista, jotka eivät ole arvopapereita, tai ii) strukturoidusta katetuista pankin joukkovelkakirjalainoista, joiden vakuutena on asuinkiinteistölainoja tai liikekiinteistölainoja eli tietyistä katetuista pankin joukkovelkakirjalainoista, joita Euroopan komissio ei ole todennut yhteissijoitusdirektiivin mukaisiksi, ja jotka täyttävät kaikki 6.2 ja 6.3 kohdassa täsmennetyt omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevat vaatimukset, ja myös seuraavat lisävaatimukset:

Strukturoidut katetut pankin joukkovelkakirjalainat, joiden vakuutena on asuinkiinteistölainoja:

- a) Strukturoitujen katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevien asuntolainojen tulee olla euro-määräisiä; liikkeeseenlaskijalla (sekä velallisella ja takaajalla, mikäli ne ovat oikeushenkilöitä) tulee olla kotipaikka jossakin jäsenvaltiossa, asuntolainan vakuutena olevien omaisuususerien tulee sijaita jossakin jäsenvaltiossa ja lainaan tulee soveltaa jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä.
- b) Asuntolainat hyväksytään asianomaisen strukturoidun katetun pankin joukkovelkakirjalainan vakuussammioon, jos niiden vakuutena on hyväksyttävä takaus tai kiinteistövuokaus. Hyväksyttävän takauksen tulee olla maksettavissa 24 kuukauden kuluessa maksukyvyttömyydestä. Takauksella suojattujen lainojen vakuudeksi hyväksyttävä takaus voidaan antaa erityyppisten sopimusten muodossa, myös vakuutus sopimuksena, edellyttäen että takauksen on antanut julkisyhteisö tai viranomaisvalvonnan kohteena oleva rahoituslaitos. Tällaisten takauksella suojattujen lainojen takaajalla ei saa olla läheistä sidosta pankin katetun joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijaan, ja takaajalla tulee olla transaktion ajan hyväksytyt ulkoisen luottoluokituslaitoksen antama luottoluokitus, joka on vähintään A+/A1/AH.
- c) Vakuudeksi hyväksytään hyvän luottokelpoisuuden omaavia korvaavia vakuuksia enintään 10 prosenttia vakuussammion arvosta. Tämä kynnysarvo voidaan ylittää ainoastaan asianomaisen kansallisen keskuspankin antaman perusteellisen arvion jälkeen.
- d) Kunkin sellaisen yksittäisen vakuuskelpoisen lainan, joka voidaan rahoittaa pankin strukturoidun katetun joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskulla, luototusaste voi olla enintään 80 prosenttia. Luototusasteen laskennan tulee perustua varovaiseen markkina-arvostukseen.
- e) Vakuussammion arvon on ylitettävä joukkovelkakirjalainan määrä vähintään 8 prosentilla.
- f) Asuntolainojen enimmäismäärä on miljoona euroa.
- g) Vakuussammion luottoluokituksen on vastattava maksukyvyttömyyden 0,10 prosentin todennäköisyyttä vuositasolla eli yhden A:n kynnysarvoa (ks. 6.3.1 kohta).
- h) Pitkän aikavälin yhden A:n (Fitchin tai Standard & Poorsin "A-", Moodys'in "A3" tai DBRS:n "AL") vähimmäisluottoluokitusta on sovellettava liikkeeseenlaskijaan ja muihin liitännäisiin yksiköihin, jotka osallistuvat strukturoitua katettua pankin joukkovelkakirjalainaa koskevaan transaktioon tai jotka liittyvät transaktioon olennaisella tavalla.

Strukturoidut katetut pankin joukkovelkakirjalainat, joiden vakuutena on liikekiinteistölainoja:

- a) Strukturoitujen katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevien liikekiinteistölainojen tulee olla euromääräisiä; liikkeeseenlaskijalla (sekä velallisella ja takaajalla, mikäli ne ovat oikeushenkilöitä) tulee olla kotipaikka jossakin jäsenvaltiossa, ja vakuutena olevien omaisuususerien tulee sijaita jossakin jäsenvaltiossa ja lainaan tulee soveltaa jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä.
- b) Vakuudeksi hyväksytään hyvän luottokelpoisuuden omaavia korvaavia vakuuksia enintään 10 prosenttia vakuussammion arvosta. Tämä kynnysarvo voidaan ylittää ainoastaan asianomaisen kansallisen keskuspankin antaman perusteellisen arvion jälkeen.
- c) Kunkin sellaisen yksittäisen vakuuskelpoisen lainan, joka voidaan rahoittaa strukturoidun katetun pankin joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskulla, luototusaste voi olla enintään 60 prosenttia. Luototusasteen laskennan tulee perustua varovaiseen markkina-arvostukseen.
- d) Vakuussammion arvon on ylitettävä joukkovelkakirjalainan määrä vähintään 10 prosentilla.
- e) Kenenkään lainanottajan osuus vakuussammion arvosta ei saa ylittää 5 prosenttia vakuussammion kokonaisarvosta, kun kunkin lainanottajan maksamatta olevien lainojen kokonaismäärä on otettu huomioon.
- f) Vakuussammion koskevan luottoluokituksen on vastattava eurojärjestelmän luokitusasteikon luottoluokkaa 1 (ks. 6.3.1 kohta).
- g) Luottoluokkaa 2 on sovellettava liikkeeseenlaskijaan ja muihin liitännäisiin yksiköihin, jotka osallistuvat strukturoitua katettua pankin joukkovelkakirjalainaa koskevaan transaktioon tai jotka liittyvät transaktioon olennaisella tavalla.
- h) Vakuutena olevat liikekiinteistölainat on arvostettava uudelleen vuosittain. Kiinteistöjen hintojen laskut on arvostuksessa otettava täysimääräisesti huomioon. Jos hinnat ovat nousseet, sovelletaan aliarvostusta, jonka suuruus on 15 prosenttia. Lainat, joiden luototusaste on liian korkea, on korvattava uusilla lainoilla, tai ylikatettava, mikäli asianomainen kansallinen keskuspankki antaa suostumuksensa. Arvostusmenetelmänä käytetään ensisijaisesti markkina-arvoa eli arvioitua hintaa, joka olisi saatu, jos omaisuususerät olisi myyty markkinoilla kohtuullisella vaivannäöllä. Tämän arvion on perustuttava hyvin varovaisiin oletuksiin. Tilastollisten menetelmien käyttö on sallittua ainoastaan toissijaisena arvostusmenetelmänä.

- i) Hyväksyttävän vastapuolen ylläpitämällä tilillä on jatkuvasti pidettävä likviditeettipuskurina euromääräistä käteistalletusta, joka riittää kattamaan kaikki katettuihin pankin joukkovelkakirjalainoihin liittyvät korkomaksut seuraavien kuuden kuukauden ajalta.
- j) Jos vakuutena olevan liikekiinteistölainan lainanottajan lyhyen aikavälin luottoluokitus heikkenee hard bullet -tyyppisen pankin katetun joukkovelkakirjalainan erääntymistä edeltävän yhdeksän kuukauden ajanjakson aikana alle luottoluokan 2, tällaisen lainanottajan on asetettava likviditeettipuskuriin euromääräinen käteissumma, joka kattaa kysymyksessä olevan osan pankin katetun joukkovelkakirjalainan mukaisesti liikkeeseenlaskijan maksettaviksi tulevista katetun joukkovelkakirjalainan lyhennyksestä sekä lyhennykseen liittyvistä kuluista.
- k) Likviditeettikriisitilanteessa alkuperäistä eräpäivää voidaan siirtää eteenpäin enintään 12 kuukaudella vakuusammiossa olevien erissä maksettavien lainojen erääntymispäivien ja pankin katetun joukkovelkakirjalainan kertakuoletuksen eriaikaisuuden tasoittamiseksi. Pankin katetun joukkovelkakirjan oma käyttö ei ole kuitenkaan sallittua alkuperäisen erääntymispäivän jälkeen.

Kun kyseessä ovat strukturoidut katetut pankin joukkovelkakirjalainat, joiden vakuutena on asuinkiinteistölainoja tai liikekiinteistölainoja lainoja, vastapuolten on lisäksi toimitettava hyvämaineisen lakiasiantuntijain antama oikeudellinen lausunto, jossa vahvistetaan seuraavien edellytysten täyttyminen:

- a) Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskijana on luottolaitos, jonka kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, eikä erillisyyhtiö (special-purpose vehicle) siinäkin tapauksessa, että joukkovelkakirjalainojen takaajana on luottolaitos, jonka kotipaikka on jossakin EU:n jäsenvaltiossa.
- b) Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija ja liikkeeseenlasku ovat sen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, jossa liikkeeseenlaskijalla on kotipaikka tai jossa katetut pankin joukkovelkakirjalainat laskettiin liikkeeseen, sellaisen erityisen julkisen valvonnan kohteena, jonka tarkoituksena on suojata katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen haltijoita.
- c) Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen haltijat ovat etusijalla vakuutena olevien omaisuuserien pääoman ja niistä syntyvän koron maksunsaajina siinä tapauksessa, että liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi.
- d) Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskun tuottamat summat on sijoitettava (katettuun pankin joukkovelkakirjalainaan liittyvissä asiakirjoissa täsmennettyjen sijoittamissääntöjen mukaan) noudattaen katettuihin pankin joukkovelkakirjalainoihin sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä tai muuta kyseisiin omaisuuseriin sovellettavaa lainsäädäntöä.

Omaisuusvakuudellisia arvopapereita ei voi myöskään käyttää vakuutena, jos vastapuoli (tai kolmas osapuoli, jonka kanssa vastapuoli on läheisesti sidoksissa) antaa valuuttasuojauksen omaisuusvakuudelliselle arvopaperille tekemällä valuuttasuojaussopimuksen liikkeeseenlaskijan kanssa tai jos vastapuoli antaa rahoitustukea vähintään 20 % omaisuusvakuudellisen arvopaperin jäljellä olevasta pääomasta.

Kaikkia vakuuskelpoisia jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä tulee voida käyttää rajojen yli euroalueen sisällä. Tämä merkitsee, että eurojärjestelmän kaikilla vastapuolilla tulee olla mahdollisuus käyttää vakuuskelpoisia omaisuuseriä joko kansallisten arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisten linkkien kautta, kun on kyse jälkimarkkinakelpoisista omaisuuseriä, tai muin hyväksyttävien järjestelyin saadakseen luottoa sen jäsenvaltion kansalliselta keskuspankilta, johon vastapuoli on sijoittautunut (ks. 6.6 kohta).

Taulukko 4

Eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin hyväksyttävät omaisuuserät

Kelpoisuusvaatimukset	Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ⁽¹⁾	Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ⁽²⁾	
		Lainasaamiset	Asuntolainavakuudelliset velkainstrumentit
Omaisuuserien tyyppi	EKP:n velkasitoumukset Muut jälkimarkkinakelpoiset velkainstrumentit ⁽³⁾		
Luottokelpoisuus	Omaisuuserien on täytettävä hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset. Hyvä luottokelpoisuus arvioidaan jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä koskevien eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjen mukaisesti ⁽³⁾	Velallisen/takaajan on täytettävä hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset. Luottokelpoisuus arvioidaan lainasääntöjen mukaisesti.	Omaisuuserien on täytettävä hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset. Hyvä luottokelpoisuus arvioidaan asuntolainavakuudellisia velkainstrumentteja koskevien eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjen mukaisesti.

Kelpoisuusvaatimukset	Jälkimerkkinakelpoiset omaisuuserät ⁽¹⁾	Ei-jälkimerkkinakelpoiset omaisuuserät ⁽²⁾	
Liikkeeseenlaskupaikka	ETA ⁽³⁾	—	—
Toimitusmenettelyt ja käsittelyssä noudatettavat menettelyt	Toimituspaikka: euroalue Instrumenttien tulee olla keskitetyksi talletettuina arvo-osuuksina kansallisissa keskuspankeissa tai EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävässä arvopaperikeskuksessa.	Eurojärjestelmän menettelyt	Eurojärjestelmän menettelyt
Liikkeeseenlaskija/velallinen/takaajat	Kansalliset keskuspankit Julkinen sektori Yksityinen sektori Kansainväliset ja ylikansalliset laitokset	Julkinen sektori Yritykset Kansainväliset ja ylikansalliset laitokset	Luottolaitokset
Liikkeeseenlaskijan, velallisen ja takaajan sijoittautumispaikka	Liikkeeseenlaskija ⁽³⁾ : ETA-maat tai ETA:n ulkopuoliset G10-maat Velallinen: ETA Takaaja ⁽³⁾ : ETA	Euroalue	Euroalue
Hyväksyttävät markkinat	Säännellyt markkinat EKP:n hyväksymät ei-säännellyt markkinat	—	—
Valuutta	Euro	Euro	Euro
Minimikoko	—	Minimikoko silloin, kun lainasopimusta tarjotaan vakuudeksi — Kotimaiset lainasaamiset: kansallisten keskuspankkien päätettävissä — Toisessa maassa olevat lainasaamiset: yhteinen minimikoko 500 000 euroa Niin pian kuin mahdollista vuoden 2013 aikana: otetaan käyttöön yhteinen minimikoko 500 000 euroa kaikkialla euroalueella.	—
Sovellettava lainsäädäntö	Omaisuusvakuudellisten arvopaperien vakuutena olevien omaisuuserien hankintaan on sovellettava jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä. Vakuutena oleviin lainasaamiin on sovellettava jonkin ETA-maan lainsäädäntöä.	Lainasaamissopimukseen ja vakuudeksiottosopimukseen on sovellettava onkin jäsenvaltion lainsäädäntöä. Yhteensä enintään kahden maan lainsäädäntöä voidaan soveltaa a) vastapuoleen, b) velkojaan, c) velalliseen, d) mahdolliseen takaajaan, e) lainasaamissopimukseen ja f) vakuudeksiottosopimukseen.	—
Toisessa maassa olevien omaisuuserien käyttö	Sallitaan	Sallitaan	Sallitaan

⁽¹⁾ Tarkempi selvitys 6.2.1 kohdassa.⁽²⁾ Tarkempi selvitys 6.2.2 kohdassa.⁽³⁾ Jos yritysten liikkeeseen laskemilla tai takaamalla jälkimerkkinakelpoisilla velkainstrumenteilla ei ole luottoluokitusta, niiden luottoluokitus määritetään vastapuolen valitseman luottoluokituslähteen perusteella. Vastapuolet noudattavat luottoluokituslähettä valitessaan lainasaamisia koskevia eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjä, jotka on selostettu 6.3.3 kohdassa. Näiden jälkimerkkinakelpoisten velkainstrumenttien kohdalla jälkimerkkinakelpoisten omaisuuserien kelpoisuusvaatimuksia on muutettu seuraavasti: liikkeeseenlaskijan/takaajan sijoittautumispaikka: euroalue; liikkeeseenlaskupaikka: euroalue.

6.3 Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi

6.3.1 Soveltamisala ja osa-alueet

Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin menettelytapojen, sääntöjen ja tekniikoiden avulla varmistetaan, että eurojärjestelmän kaikille vakuuskelpoisille omaisuuserille asettama hyvän luottokelpoisuuden vaatimus täyttyy.

Hyvän luottokelpoisuuden määrittämistä koskevat vaatimukset on asetettu erikseen jälkimarkkinakelpoisille ja jälkimarkkinakelpoisille omaisuuserille (ks. 6.3.2 ja 6.3.3 kohta), sillä nämä omaisuuserät eroavat toisistaan sekä lainsäädännöllisesti että vakuuksien käytön kannalta.

Eurojärjestelmä hyväksyy vakuuskelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuuden arviointia varten neljän eri lähteen luottoluokitusjärjestelmien arviot: Nämä lähteet ovat ulkoiset luottoluokituslaitokset (External Credit Assessment Institutions, ECAs), kansallisten keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät (Internal Credit Assessment Systems, ICASs), vastapuolipankkien sisäisten luottoluokitusten menetelmät (Internal Ratings Based, IRB) ja kolmansien osapuolten tarjoamat luottoluokitusvälinepalvelut (Rating Tools, RTs). Luottokelpoisuutta arvioidessaan eurojärjestelmä ottaa lisäksi huomioon sellaiset institutionaaliset kriteerit ja piirteet, joilla omaisuuserien haltijoille taataan samanlainen suoja (esim. takaukset).

Ulkoisten luottoluokituslaitosten tapauksessa arvion pohjana on julkinen luokitus. Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden vaatia tarvittaessa lisäselvityksiä. Omaisuusvakuudellisille arvopapereille annettujen luokitusten perusteista on oltava julkisesti saatavilla yksityiskohtainen luottoluokitusraportti, joko ennako- tai liikkeeseenlaskuraportti, jossa esitetään muun muassa kattava rakenteellinen ja oikeudellinen analyysi, yksityiskohtainen arvio vakuuksista sekä analyysit transaktion osapuolista ja mahdollisista muista transaktioon liittyvistä erityispiirteistä. Ulkoisten luottoluokituslaitosten on lisäksi julkaistava omaisuusvakuudellisista arvopapereista valvontaraportteja säännöllisesti. Näiden raporttien julkaisu tulisi ajoittaa kuponnikoron maksuväliä ja maksuajankohtaa vastaavasti. Raporttien tulisi sisältää ainakin päivitettyt keskeiset transaktiotiedot (vakuutena olevat omaisuuserät, transaktion osapuolet, pääomarakenne) ja tunnuslukutiedot.

Eurojärjestelmän luottokelpoisuusvaatimuksissa hyvän luottokelpoisuuden vähimmäisvaatimukseksi (luottokelpoisuuden alaraja) on määritelty eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 3 vastaava luottoluokitus⁽⁶⁷⁾. Eurojärjestelmän määritelmän mukaan maksukyvyttömyyden 0,40 prosentin todennäköisyys vuoden aikajänteellä vastaa luokitusasteikon luokkaa 3. Arviointi uusitaan säännöllisin väliajoin. Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa noudatetaan ns. vakavaraisuusdirektiiviin (Capital Requirements Directive)⁽⁶⁸⁾ sisältyvää maksukyvyttömyyden määritelmää. Eurojärjestelmä julkaisee alimman vakuuksille sallitun luottoluokituksen kultakin hyväksytyltä ulkoiselta luottoluokituslaitokselta, mutta eurojärjestelmällä ei ole vastuuta ulkoisia luottoluokituslaitoksia koskevasta arvioinnistaan. Arviointi uusitaan säännöllisin väliajoin. Eurojärjestelmän omaisuusvakuudellisten arvopaperien liikkeeseenlaskun yhteydessä soveltamaksi luottokelpoisuuden alarajaksi on määritelty kolmen A:n luottoluokitus⁽⁶⁹⁾. Omaisuusvakuudellisen arvopaperin juoksuajana eurojärjestelmä vaatii vähintään eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 2 vastaavaa luottoluokitusta (yhden A:n luottoluokitus)⁽⁷⁰⁾. Eurojärjestelmän asuntolainavakuudellisiin velkainstrumentteihin soveltama luottokelpoisuuden alaraja määritellään siten, että luottoluokituksen tulee vähintään vastata eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 2 (yhden A:n luottoluokitus). Eurojärjestelmän määritelmän mukaan maksukyvyttömyyden 0,10 prosentin todennäköisyys vuoden aikajänteellä vastaa luokitusasteikon luokkaa 2. Arviointi uusitaan säännöllisin väliajoin.

Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden ratkaista minkä tahansa merkitykselliseksi katsomansa tiedon perusteella, täyttävätkö liikkeeseenlaskut, liikkeeseenlaskijat, velalliset ja takaajat sen asettamat tiukat luottokelpoisuusvaatimukset, ja se voi tarvittaessa tällaisin perustein kieltäytyä hyväksymästä omaisuuseriä vakuudeksi, rajoittaa niiden vakuuskäyttöä tai soveltaa ylimääräistä aliarvostusta varmistaakseen, että eurojärjestelmän oikeudet on riittävästi turvattu EKP:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti. Sama voidaan ulottaa koskemaan myös yksittäisiä vastapuolia, etenkin jos vakuudeksi tarjottujen omaisuuserien luottokelpoisuus näyttää olevan vahvasti yhteydessä itse vastapuolen luottokelpoisuuteen. Jos hylkäämisen perusteena ovat vakauden valvontaan liittyvät tiedot, eurojärjestelmä saa käyttää tällaisia vastapuolilta tai rahoitusvalvontaviranomaisilta saatuja tietoja yksinomaan rahapolitiikan harjoittamistehtävänsä mukaisesti ja siinä määrin kuin tämän tehtävän täyttäminen edellyttää.

⁽⁶⁷⁾ Eurojärjestelmän yhdenmukaistettu luokitusasteikko on julkaistu EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu. Luokitusasteikon luokalla 3 tarkoitetaan, että Fitchin tai Stardard & Poor'sin pitkän aikavälin luokitus on ollut vähintään "BBB-", Moody'sin vähintään "Baa3" tai DBRS:n vähintään "BBB".

⁽⁶⁸⁾ Vakavaraisuusdirektiiviin sisältyvät luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/48/EY (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1) sekä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävytydestä 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/49/EY (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 201).

⁽⁶⁹⁾ Kolmen A:n luottoluokituksella tarkoitetaan Fitchin, Standard & Poor'sin tai DBRS:n pitkän aikavälin luokitusta "AAA" tai Moody'sin vastaavaa luokitusta "Aaa" tai, mikäli näitä luokituksia ei ole käytettävissä, Fitchin lyhyen aikavälin luokitusta "F1+", Standard & Poor'sin vastaavaa luokitusta "A-1+" tai DBRS:n vastaavaa luokitusta "R-1H".

⁽⁷⁰⁾ Yhden A:n luottoluokituksella tarkoitetaan, että Fitchin tai Stardard & Poor'sin pitkän aikavälin luokitus on ollut vähintään "A-", Moody'sin vähintään "A3" tai DBRS:n vähintään "AL".

Omaisuserät voidaan poistaa vakuuskelpoisten omaisuserien listalta, jos niiden liikkeeseenlaskijan tai takaajan varat on jäädytetty ja/tai varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt EU Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla taikka jokin unionin jäsenvaltio, tai jos EKP:n neuvosto on päättänyt sulkea liikkeeseenlaskijan/takaajan joko tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä.

6.3.2. Jälkimmäisten omaisuserien luottokelpoisuusvaatimukset

Jälkimmäisten omaisuserien luottokelpoisuusvaatimukset, mikä tarkoittaa, että seuraavien edellytysten on täyttyvä:

- a) Ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitus: Hyväksytyjen ulkoisten luottoluokituslaitosten (ks. 6.3.4 kohta) liikkeeseenlaskulle (tai liikkeeseenlaskijalle, jos liikkeeseenlaskulla ei ole luokitusta) antamista luottoluokituksista ainakin yhden on oltava vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukainen ⁽⁷¹⁾, ⁽⁷²⁾. EKP julkaisee luottokelpoisuuden alarajan kunkin hyväksytyyn ulkoiseen luottoluokituslaitteen luokituksille 6.3.1 kohdan mukaisesti ⁽⁷³⁾.
- b) Omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskeva ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitus: Eurojärjestelmä vaatii 1.3.2010 tai sen jälkeen liikkeeseen lasketuilta omaisuusvakuudellisilta arvopapereilta liikkeeseenlaskun yhteydessä vähintään kahta luottoluokitusta miltä tahansa hyväksytyiltä ulkoisilta luottoluokituslaitoksilta. Näiden omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuuskelpoisuuden määrittämisessä sovelletaan "kahden parhaan -sääntöä", jolla tarkoitetaan sitä, ettei ainoastaan parhaan vaan myös toiseksi parhaan saatavissa olevan ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokituksen on oltava vähintään omaisuusvakuudellisille arvopapereille asetetun luottokelpoisuuden alarajan mukainen. Tämän säännön perusteella eurojärjestelmä vaatii arvopapereiden vakuuskelpoisuuden edellytyksenä, että molemmat luottoluokitukset ovat liikkeeseenlaskun yhteydessä tasoa AAA/Aaa ja arvopapereiden juoksuaikana vähintään yhden A:n tasoa.

Kaikilla omaisuusvakuudellisilla arvopapereilla on niiden liikkeeseenlaskupäivästä riippumatta oltava 1.3.2011 lähtien liikkeeseenlaskun yhteydessä vähintään kaksi luottoluokitusta miltä tahansa hyväksytyiltä ulkoisilta luottoluokituslaitoksilta, ja kahden parhaan -säännön mukaisten luottoluokitusten on oltava voimassa, jotta arvopaperit pysyvät vakuuskelpoisina.

Sellaisille ennen 1.3.2010 liikkeeseen lasketuille omaisuusvakuudellisille arvopapereille, joilla on vain yksi luottoluokitus, oli saatava toinenkin luokitus ennen 1.3.2011. Ennen 1.3.2009 liikkeeseen lasketujen omaisuusvakuudellisten arvopapereiden molempien luokitusten on oltava yhden A:n tasoa arvopaperin koko juoksuajan. Jos omaisuusvakuudelliset arvopaperit on laskettu liikkeeseen 1.3.2009 ja 28.2.2010 välisenä aikana, ensimmäisen luottoluokituksen on oltava liikkeeseenlaskun yhteydessä tasoa "AAA"/"Aaa" ja arvopaperin juoksuaikana vähintään yhden A:n tasoa ja toisen luottoluokituksen on oltava vähintään yhden A:n tasoa sekä liikkeeseenlaskun yhteydessä ⁽⁷⁴⁾ että arvopaperin juoksuaikana.

Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden aiemman liikkeeseenlaskun kasvattaminen katsotaan omaisuusvakuudellisten arvopapereiden uudeksi liikkeeseenlaskuksi. Kaikkien saman ISIN-koodin alla liikkeeseen lasketujen omaisuusvakuudellisten arvopapereiden on täytettävä vakuuskelpoisuusvaatimukset, jotka ovat voimassa viimeisen erän liikkeeseenlaskupäivänä. Jos kaikki saman ISIN-koodin alla liikkeeseen lasketut omaisuusvakuudelliset arvopaperit eivät vastaa viimeisen erän liikkeeseenlaskupäivänä voimassa olevia kelpoisuusvaatimuksia, mitkään samalla ISIN-koodilla liikkeeseen lasketut omaisuusvakuudelliset arvopaperit eivät kelpaa vakuudeksi. Tätä sääntöä ei sovelleta, jos kyse on saman ISIN-koodin alla liikkeeseen lasketuista omaisuusvakuudellisista arvopapereista, jotka olivat eurojärjestelmän vakuuskelpoisten omaisuserien listalla [lisää soveltamispäivä = julkaisupäivä + 1 päivä], ja jos viimeisen erän liikkeeseenlasku tapahtui ennen mainittua päivää. Jos uudella liikkeeseenlaskulla ei kasvateta aikaisempaa liikkeeseenlaskua, liikkeeseenlaskujen katsotaan koskevan eri arvopapereita.

- c) Takaukset: Jos liikkeeseenlaskijalla ei ole (hyväksytyyn) ulkoisen luottolaitoksen luottoluokitusta, hyvä luottokelpoisuus voidaan todeta myös vakavaraisten takaajien antamien takausten perusteella. Takaajan vakavaraisuuden arvioinnissa käytetään ulkoisten luottoluokituslaitosten luokituksia, jotka ovat vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukaisia. Takauksen on täytettävä seuraavat edellytykset:
  - i) Takaus katsotaan hyväksyttäväksi, jos takaaja on ehdoitta ja peruuttamattomasti taannut liikkeeseenlaskijan velvoitteet, jotka liittyvät lainapääoman, koron ja velkainstrumenttien haltijoille velkainstrumenttien perusteella maksettavien muiden maksujen suorittamiseen, kunnes maksut on kokonaan suoritettu.
  - ii) Takauksen on oltava omavelkainen (velkasitoumuksesta riippumatta). Veronkanton oikeutettujen julkisten yhteisöjen antamien takausten joko on oltava omavelkaisia, tai ne edellytetään muutoin maksettavan heti ja täsmällisesti maksukyvyttömyyden jälkeen. Takaukseen perustuvien takaajan velvoitteiden on oltava vähintään yhdenvertaisia ja ne on maksettava samanaikaisesti (*pari passu*) takaajan kaikkien muiden vakuudettomien sitoumusten kanssa.

⁽⁷¹⁾ Jos samalle liikkeeseenlaskijalle/velalliselle tai takaajalle on annettu useampia, mahdollisesti keskenään ristiriitaisia ulkoisten luottoluokituslaitosten luottoluokituksia, käytetään näistä parasta.

⁽⁷²⁾ Tiukkoja luottokelpoisuusvaatimuksia, joita sovelletaan 1.1.2008 tai sen jälkeen liikkeeseen lasketuihin katettuihin pankkien joukkovelkakirjalainoihin, arvioidaan edellä lueteltujen arviointiperusteiden mukaisesti. Ennen 1.1.2008 liikkeeseen lasketujen katettujen pankkien joukkovelkakirjalainojen katsotaan täyttävän tiukat luottokelpoisuusvaatimukset, jos ne täyttävät tarkkaan yhteisjoitustyksiä koskevan direktiivin 22 artiklan 4 kohdan mukaiset arviointiperusteet.

⁽⁷³⁾ Nämä tiedot julkaistaan EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

⁽⁷⁴⁾ Toisen ulkoisen luottoluokituslaitoksen antaman luokituksen osalta luokituksella liikkeeseenlaskun yhteydessä tarkoitetaan luokitusta silloin, kun ulkoinen luottoluokituslaitos ensimmäisen kerran antaa tai julkaisee sen.

- iii) Takaukseen on sovellettava jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä, sen on oltava juridisesti pätevä ja sitova, ja se tulee voida panna täytäntöön takaajaan nähden.
- iv) Ennen kuin takauksen kohteena oleva omaisuuserä voidaan katsoa vakuuskelpoiseksi, takauksen juridisesta pätevydestä, sitovuudesta ja täytäntöönpanokelpoisuudesta on toimitettava oikeudellinen vahvistus, jonka muoto ja sisältö on eurojärjestelmälle hyväksyttävä. Jos takaajan sijaintipaikka on muulla lainsäädäntöalueella kuin sillä, jonka lakia takaukseen sovelletaan, oikeudellisessa vahvistuksessa on vahvistettava myös, että takaus on pätevä ja saatettavissa voimaan takaajan sijaintipaikan lain mukaan. Oikeudellinen vahvistus on jätettävä keskuspankin tarkastettavaksi, joka esittää takauksen kohteena olevan omaisuuserän sisällyttämistä vakuuskelpoisten omaisuuserien listaan ⁽⁷⁵⁾. Oikeudellista vahvistusta ei vaadita, jos takaus on annettu emissiokohtaisen luottokelpoisuusluokituksen saaneille velkainstrumenteille tai jos takauksen antajina ovat veronkantoon oikeutetut julkiset yhteisöt. Täytäntöönpanokelpoisuusvaatimukseen sovelletaan maksukyvyttömyyttä tai konkurssia koskevaa lainsäädäntöä, kohtuudenmukaisuutta koskevia yleisiä periaatteita ja muita vastaavia lakeja ja periaatteita, joita sovelletaan takaajaan ja jotka yleisesti vaikuttavat velkojien oikeuksiin takaajaan nähden.

Jollei liikkeeseenlaskulla, liikkeeseenlaskijalla eikä takaajalla ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta, hyvä luottokelpoisuus todetaan seuraavasti:

- a) Julkisen sektorin liikkeeseenlaskijat tai takaajat euroalueella: Jos jälkimarkkinakelpoisen omaisuuserän euroalueelle sijoittautunut liikkeeseenlaskija tai takaaja luetaan alue- tai paikallishallintoon tai julkisyhteisöihin vakavaraisuusdirektiivin määritelmän mukaisesti, menettely on seuraava:
- i) Liikkeeseenlaskija tai takaaja sijoitetaan yhteen kolmesta luokasta vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti (ks. taulukko 5) ⁽⁷⁶⁾.
- ii) Liikkeeseenlaskijoille ja takaajille, jotka kuuluvat luokkiin 1 ja 2, saadaan viitteellinen luokitus ulkoisen luottoluokituslaitoksen niiden sijoittautumispaikan valtiolle myöntämän luottoluokituksen pohjalta. Viitteellisen luokituksen tulee olla vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukainen. Luokkaan 3 kuuluville liikkeeseenlaskijoille/takaajille ei anneta viitteellistä luottoluokitusta.
- b) Yrityssektorin liikkeeseenlaskijat tai takaajat euroalueella: Jollei euroalueelle sijoittautuneiden yritysten ⁽⁷⁷⁾ liikkeeseen laskemien tai takaamien jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien liikkeeseenlaskulla, liikkeeseenlaskijalla tai takaajalla ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta, jonka perusteella luottokelpoisuusvaatimusten täyttyminen voitaisiin todeta, voidaan soveltaa samoja eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjä kuin lainasaamisiin, eli vastapuolet saavat käyttää omia sisäisten luottoluokitusten menetelmiään, kansallisten keskuspankkien luottoriskinarviointijärjestelmiä tai kolmansien osapuolten luottoluokitusvälinepalveluita. Yritysten liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia velkainstrumentteja, joilla ei ole julkista luottoluokitusta, ei julkaista vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla.

Taulukko 5

Euroalueella olevien alue- tai paikallishallintoon tai julkisyhteisöihin luettavien liikkeeseenlaskijoiden, velallisten tai takaajien viitteellinen luottoluokitus, jos niillä ei ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta

	Liikkeeseenlaskijoiden, velallisten ja takaajien jaottelu luokkiin vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti	Liikkeeseenlaskijoille, velallisille tai takaajille eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa annettava viitteellinen luottoluokitus
Luokka 1	Alue- ja paikallishallintoon kuuluvat yhteisöt sekä julkisyhteisöt, joita asianomaisen maan rahoitusvalvontaviranomaisen mukaan voidaan käsitellä pääomavaatimusten osalta kuten valtiota	Ulkoisen luottoluokituslaitoksen liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan sijaintivaltiolle annettava luottoluokitus
Luokka 2	Alue- ja paikallishallintoon kuuluvat yhteisöt sekä julkisyhteisöt, joita asianomaisen maan rahoitusvalvontaviranomaisen mukaan voidaan käsitellä pääomavaatimusten osalta kuten (luotto)laitoksia	Luottoluokitus, joka on yhden luokan ⁽¹⁾ alempi kuin ulkoisen luottoluokituslaitoksen liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan sijaintivaltiolle annettava luottoluokitus
Luokka 3	Muut julkisyhteisöt	Kuten yksityisen sektorin liikkeeseenlaskijoilla tai velallisilla

⁽¹⁾ Tietoa luottoluokituksista on julkaistu EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu).

⁽⁷⁵⁾ Tietyn omaisuuserän vakuuslistalle sisällyttämistä esittävä kansallinen keskuspankki on yleensä sen maan kansallinen keskuspankki, jossa omaisuuserä otetaan kaupattavaksi tai sillä käydään kauppaa hyväksytyillä markkinoilla. Jos omaisuuserä otetaan kaupattavaksi tai sillä käydään kauppaa useammilla markkinoilla, asiaa koskevat tiedustelut tulee toimittaa EKP:n ECB Eligible Assets Hotline -osoitteeseen Eligible-Assets.hotline@ecb.europa.eu

⁽⁷⁶⁾ Luettelot näihin kolmeen luokkaan luettavista laitoksista sekä kriteerit, joilla liikkeeseenlaskijat, velalliset ja takaajat jaotellaan luokkiin, on tarkoitus julkaista Euroopan pankkivalvontaviranomaisen (European Banking Authority, CEBS) verkkosivuilla www.eba.europa.eu. Verkkosivuilla tulee olemaan myös linkkejä kansallisten rahoitusvalvontaviranomaisten verkkosivuihin.

⁽⁷⁷⁾ EKT 95:n määritelmän mukaan.

6.3.3 Ei-jälkimerkinakelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuusvaatimukset

6.3.3.1 Lainasaamiset

Vastapuolten on valittava käytettävissä olevien eurojärjestelmän hyväksymien luottoluokituslähteiden joukosta yksi ensisijaiseksi luottoluokituslähteekseen, jonka avulla ne varmistavat, että lainasaamisten velallisilla tai takaa-jilla on hyvä luottokelpoisuus. Vastapuolten on valittava luottoluokituslähteeseen kuuluvista luottoluokitusjärjes-telmistä yksi. Poikkeuksen tästä muodostavat ulkoiset luottoluokituslaitokset, sillä tämän lähteen valinneet saavat hyödyntää kaikkia hyväksytyjen ulkoisten luottoluokituslaitosten luottoluokituksia.

Vastapuolten on sitouduttava käyttämään valitsemaansa luokituslähdettä vähintään vuoden ajan. Näin pyritään ehkäisemään luokituslähteiden jatkuva vaihtaminen (eli parhaan mahdollisen luottoluokituksen etsiminen eri lähteistä ja järjestelmistä kullekin velalliselle erikseen). Jos vastapuoli haluaa vaihtaa luokituslähdettä sen jälkeen, kun vuoden vähimmäisaika on kulunut, sen tulee esittää perusteltu pyyntö kansalliselle keskuspankilleen.

Perustellusta pyynnöstä vastapuolelle voidaan myös myöntää oikeus käyttää useampaa järjestelmää tai lähdettä luottokelpoisuuden arvioinnissa. Oletuksena on, että vastapuolen valitsema ensisijainen lähde kattaa suurimman osan vastapuolen vakuuksiksi tarjoamien pankkilainojen velallisista. Saadakseen luvan käyttää useampia luotto-luokituslähteitä tai -järjestelmiä vastapuolen tulee esittää keskuspankille painavat perusteet. Mahdollisena perus-teena voi olla esimerkiksi ensisijaisen järjestelmän/lähteen riittämätön kattavuus.

Vastapuolten tulee ilmoittaa kansalliselle keskuspankille välittömästi kaikista tietoonsa tulevista luottotapahtu-mista, esimerkiksi vakuutena olevien pankkilainojen velallisten maksujen viivästymisestä, ja niiden tulee tarpeen vaatiessa vetää pois vakuuskäytöstä tai korvata kyseiset omaisuuserät. Lisäksi vastapuolten vastuulla on varmistaa, että niillä on käytössään kaikkein viimeisin saatavilla oleva ajantasainen luottoluokitus, jonka kunkin vastapuolen valitsema luottoluokituslähde tai -järjestelmä on antanut vakuutena käytettyjen pankkilainojen velallisille ⁽⁷⁸⁾ tai takaa-jille.

Velallisten/takaajien luottokelpoisuuden arviointi: Arvioitaessa lainasaamisten velallisten tai takaajien luottokelpoisuutta tehdään ero julkisen sektorin ja yrityssektorin velallisten/takaajien välillä.

a) Julkisen sektorin velalliset tai takaajat: seuraavia sääntöjä sovelletaan järjestyksessä:

- i) Jos julkisen sektorin velallisella/takaajalla on vastapuolen valitseman lähteen/järjestelmän luokitus, tarkas-tetaan, onko luokitus vähintään luottokelpoisuuden alarajan mukainen.
- ii) Jos velallisella/takaajalla ei ole i kohdassa mainittua luokitusta, käytetään ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta ⁽⁷⁹⁾.
- iii) Jos velallisella/takaajalla ei ole i ja ii kohdassa mainittuja luokituksia, noudatetaan samaa menettelyä kuin jälkimerkinakelpoisten omaisuuserien tapauksessa:
  - Velallinen tai takaaja sijoitetaan yhteen kolmesta luokasta vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti (ks. taulukko 5) ⁽⁸⁰⁾.
  - Velallisille ja takaa-jille, jotka kuuluvat luokkiin 1 ja 2, saadaan viitteellinen luokitus ulkoisen luotto-laitoksen niiden sijoittautumisvaltiolle myöntämän luottoluokituksen pohjalta. Viitteellisen luokituksen tulee olla vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukainen.

Jos velallisella/takaajalla on vastapuolen valitseman lähteen tai järjestelmän antama luottoluokitus (tai ii kohdan tapauksessa julkisen sektorin velallisella/takaajalla ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitus) mutta luokitus on luottokelpoisuuden alarajan alapuolella, velallista/takaajaa ei hyväksytä.

b) Yrityssektorin velalliset tai takaajat: Jos vastapuolen valitsema luottoluokituslähde antaa velalliselle tai takaa-jalle luottoluokituksen, joka on vähintään luottokelpoisuuden alarajan mukainen, velallinen/takaaja hyväksy-tään ⁽⁸¹⁾ ⁽⁸²⁾.

Jos velallisella/takaajalla on vastapuolen valitseman lähteen tai järjestelmän antama luottoluokitus mutta luokitus on luottokelpoisuuden alarajan alapuolella, velallista/takaajaa ei hyväksytä. Jos luottoluokitusta ei ole käytettävissä luottokelpoisuuden selvittämiseksi, velallista/takaajaa ei hyväksytä.

⁽⁷⁸⁾ Tai liikkeeseenlaskijalle, jos kyseessä ovat yritysten liikkeeseen laskemat jälkimerkinakelpoiset omaisuuserät, joilla ei ole hyväksytyyn ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta.

⁽⁷⁹⁾ Jos samalle liikkeeseenlaskijalle/velalliselle tai takaa-jalle on annettu useampia, mahdollisesti keskenään ristiriitaisia ulkoisten luotto-luokituslaitosten luottoluokituksia, käytetään näistä parasta.

⁽⁸⁰⁾ Luettelot näihin kolmeen luokkaan luettavista laitoksista sekä kriteerit, joilla liikkeeseenlaskijat, velalliset ja takaajat jaotellaan luokkiin, on tarkoitus julkaista EBAn verkkosivuilla www.eba.europa.eu. Sivuille tulee olemaan myös linkkejä kansallisten rahoitusvalvontaviran-omaisten verkkosivuille.

⁽⁸¹⁾ Jos vastapuoli on valinnut ensisijaiseksi luottoluokituslähteekseen ulkoiset luottoluokituslaitokset, se voi käyttää parasta saatavilla olevaa luokitusta. Jos samalle liikkeeseenlaskijalle/velalliselle tai takaa-jalle on annettu useampia, mahdollisesti keskenään ristiriitaisia ulkoisten luottoluokituslaitosten luottoluokituksia, käytetään näistä parasta.

⁽⁸²⁾ Yksittäisten luottoriskinarviointijärjestelmien kohdalla luottokelpoisuuden alarajaa voidaan muuttaa luottoriskinarviointien osuvuuden seurannan perusteella (ks. 6.3.5 kohta).

Takaukset: Takauksen on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) Takaus katsotaan hyväksyttäväksi, jos takaaja on ehdoitta ja peruuttamattomasti taannut velallisen veloitteet, jotka liittyvät lainapääoman, koron ja lainasaamisen haltijoille lainasaamisen perusteella maksettavien muiden maksujen suorittamiseen, kunnes maksut on kokonaan suoritettu. Takauksen ei tarvitse olla nimenomaisesti vakuudeksi tarjottavan lainan takaus, vaan takaaja voi yhtä hyvin taata velallisen velat yleisesti, kunhan takaus kattaa myös vakuudeksi tarjottavan lainan.
- b) Takauksen on oltava omavelkainen (lainasta riippumatta). Veronkantoon oikeutettujen julkisten yhteisöjen antamien takauksen joko on oltava omavelkaisia, tai ne edellytetään muutoin maksettavan heti ja täsmällisesti maksukyvyttömyyden toteamisen jälkeen. Takaukseen perustuvien takaajan veloitteiden on oltava vähintään yhdenvertaisia ja langettava maksettaviksi samanaikaisesti (*pari passu*) takaajan kaikkien muiden vakuudettomien sitoumusten kanssa.
- c) Takaukseen on sovellettava jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä, sen on oltava juridisesti pätevä ja sitova, ja se tulee voida panna täytäntöön takaajaan nähden.
- d) Ennen kuin takauksen kohteena oleva omaisuuserä voidaan katsoa vakuuskelpoiseksi, takauksen juridisesta pätevyydestä, sitovuudesta ja täytäntöönpanokelpoisuudesta on toimitettava oikeudellinen vahvistus, jonka muoto ja sisältö on eurojärjestelmälle hyväksyttävä. Oikeudellisessa vahvistuksessa on vahvistettava myös, ettei takaus ole henkilökohtainen siten, että ainoastaan lainan velkoja voisi panna sen täytäntöön. Jos takaajan sijaintipaikka on muulla lainsäädäntöalueella kuin sillä, jonka lakia takaukseen sovelletaan, oikeudellisessa vahvistuksessa on vahvistettava myös, että takaus on pätevä ja saatettavissa voimaan takaajan sijaintipaikan lain mukaan. Oikeudellinen vahvistus on jätettävä kansallisen keskuspankin tarkastettavaksi sillä lainsäädäntöalueella, jonka lakia lainasaamiseen sovelletaan. Oikeudellista vahvistusta ei vaadita, jos takauksen antajina ovat veronkantoon oikeutetut julkiset yhteisöt. Täytäntöönpanokelpoisuusvaatimukseen sovelletaan maksukyvyttömyyttä tai konkurssia koskevaa lainsäädäntöä, kohtuudenmukaisuutta koskevia yleisiä periaatteita ja muita vastaavia lakeja ja periaatteita, joita sovelletaan takaajaan ja jotka yleisesti vaikuttavat velkojien oikeuksiin takaajaan nähden.

6.3.3.2 Ei-jälkimarkkinakelpoiset asuntolainavakuudelliset velkainstrumentit

Ei-jälkimarkkinakelpoisten asuntolainavakuudellisten velkainstrumenttien kohdalla hyvä luottokelpoisuus edellyttää, että instrumenttien luottoluokitus vastaa vähintään eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 2⁽⁸³⁾. Kansalliset keskuspankit määrittelevät kansallisissa asiakirjoissa lainsäädäntöaluekohtaiset luottoriskinarviointimenettelyt näitä velkainstrumentteja varten.

6.3.4 Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien hyväksymisvaatimukset

Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa käytetään luottoluokitustietoja neljästä eri lähteestä. Kuhunkin lähteeseen voi kuulua useita eri luottokelpoisuuden arviointijärjestelmiä.

EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu on luettelo hyväksytyistä ulkoisista luottoluokituslaitoksista, kansallisten keskuspankkien luottoriskinarviointijärjestelmistä ja kolmansien osapuolten tarjoamista luottoluokitusvälinepalveluista⁽⁸⁴⁾.

6.3.4.1 Ulkoiset luottoluokituslaitokset lähteenä

Ulkoisiin luottoluokituslaitoksiin luetaan laitokset, joiden luottoluokituksia luottolaitokset voivat käyttää riskipainojen määrittämiseksi EU:n vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti⁽⁸⁵⁾. Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa ulkoisille luottoluokituslaitoksille asetetaan seuraavat yleiset hyväksymisvaatimukset:

- a) Ulkoisten luottoluokituslaitosten tulee olla rahoitusvalvontaviranomaisten hyväksymiä niissä euroalueen maissa, joissa niitä käytetään, vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti.
- b) Ulkoisten luottoluokituslaitosten tulee täyttää tietyt toiminnalliset vaatimukset ja tarjota riittävän kattavia luokituspalveluja, jotta eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin tehokkuus voidaan varmistaa. Tähdellistä eurojärjestelmän kannalta on, että luottoriskinarviointeja koskeva tieto on saatavilla ja että tiedon perusteella arvioita voidaan verrata ja suhteuttaa eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa käytettäviin luottoluokkiin ja luokitusten alarajaan. Lisäksi luottoriskinarvioinnin osuvuuden seurannan on oltava mahdollista (ks. 6.3.5 kohta).

Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden päättää ulkoisten luottoluokituslaitosten hyväksymisestä luotto-operaatioissaan. Päätöksenteon pohjana toimii muun muassa luottoriskinarviointien osuvuuden seuranta.

6.3.4.2 Kansallisten keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät

Tämä luottoluokituslähde käsittää tällä hetkellä neljä luottokelpoisuuden arviointijärjestelmää: Espanjan, Itävallan, Ranskan ja Saksan keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät. Jos jossain muussa kansallisessa keskuspankissa suunnitellaan luottoriskinarviointijärjestelmä ja sitä halutaan käyttää vakuuksien arviointiin, sen tulee käydä läpi eurojärjestelmän hyväksymismenettely. Eurojärjestelmä seuraa keskuspankkien luottoriskinarviointijärjestelmien tuottamien arvioiden osuvuutta (ks. 6.3.5 kohta).

⁽⁸³⁾ Täsmennetty eurojärjestelmän yhdenmukaistetussa luokitusasteikossa, joka on julkaistu EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

⁽⁸⁴⁾ Eurojärjestelmän julkaisemat tiedot koskevat ainoastaan hyväksyntää eurojärjestelmän luotto-operaatioita varten, eikä eurojärjestelmällä ole vastuuta hyväksytyjä luottoriskinarviointijärjestelmiä koskevista arvioistaan.

⁽⁸⁵⁾ Ulkoisista luottoluokituslaitoksista käytetään rahoitusmarkkinoilla yleisesti lyhyempää nimitystä luokituslaitos.

Vastapuolen tulee ilmoittaa luottoriskinarviointijärjestelmää ylläpitävälle kansalliselle keskuspankille välittömästi kaikista sillä itsellään tiedossa olevista luottotapahtumista, esimerkiksi vakuutena käytettyjen pankkilainojen velallisten maksujen viivästymisestä.

Maissa, joissa asuntolainavakuudellisia velkainstrumentteja käytetään vakuutena, kansallisilla keskuspankeilla tulee olla käytössä eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin mukaiset luottoriskinarviointimenettelyt niiden arviointia varten. Eurojärjestelmä seuraa näiden arvioiden osuvuutta vuosittain.

6.3.4.3 Vastapuolten sisäiset luottoluokitukset

Jos vastapuoli haluaa käyttää sisäisten luottoluokitusmenetelmää vakuuskelpoisten velkainstrumenttien velallisten, liikkeeseenlaskijoiden tai takaajien luottokelpoisuuden arvioinnissa, sen on saatava lupa kansalliselta keskuspankiltaan. Hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat ⁽⁸⁶⁾:

- Kopio asianomaisen unionin maan rahoitusvalvontaviranomaisten päätöksestä, jolla hyväksytään vastapuolen sisäisten luottoluokitusmenetelmän käyttäminen vakavaraisuusvaatimuksiin liittyvässä laskennassa konsolidoidusti tai muutoin ja josta käyvät ilmi mahdolliset hyväksymisen ehdot. Jos rahoitusvalvontaviranomainen toimittaa tiedon hyväksynnästä suoraan kansalliselle keskuspankille, kopiota ei tarvita.
- Tiedot siitä, miten menetelmässä määritetään velallisten maksukyvyttömyyden todennäköisyys, sekä menetelmän luottoluokat ja niihin liittyvät maksukyvyttömyyden todennäköisyydet vuoden aikajänteellä, jotta voidaan määrittellä, minkä tasoiset luokitukset hyväksytään.
- Kopio Basel II -sopimuksen vakavaraisuussäännösten kolmannen pilarin (markkinakurin edellytysten parantaminen) mukaisista tiedoista, jotka vastapuolten on julkaistava säännöllisin väliajoin kolmannen pilarin ja vakavaraisuusdirektiivin nojalla.
- Asianomaisen pankkivalvontaviranomaisen ja ulkopuolisen tilintarkastajan nimet ja osoitteet.

Hakemuksessa tulee olla vastapuolen toimitus- tai talousjohtajan tai muun vastaavassa asemassa olevan johtajan tai jonkun näistä valtuuttaman henkilön allekirjoitus.

Edellä luetellut vaatimukset koskevat kaikkia vastapuolia, olivatpa ne emoyhtiöitä, tytäryhtiöitä tai sivukonttoreita, riippumatta siitä, hyväksyykö niiden sisäisen luottoluokitusmenetelmän saman maan rahoitusvalvontaviranomainen (emoyhtiöillä ja mahdollisesti tytäryhtiöillä) vai emoyhtiön kotivaltion valvontaviranomainen (sivukonttoreilla ja mahdollisesti tytäryhtiöillä).

Kun eurojärjestelmä hyväksyy emoyhtiön sisäisen luottoluokitusmenetelmän käytettäväksi eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa, se hyväksyy sen samalla myös kyseisen vastapuolen tytäryhtiöiden ja sivukonttoreiden käyttöön.

Eurojärjestelmä seuraa myös vastapuolten sisäisten luottoluokitusmenetelmien tuottamien arvioiden osuvuutta (ks. 6.3.5 kohta). Seurantaprosessissa edellytettävien tietojen lisäksi vastapuolten tulee toimittaa kansalliselle keskuspankilleen vuosittain (tai kansallisen keskuspankin niitä edellyttäessä) seuraavat tiedot, ellei valvontaviranomainen toimita niitä suoraan keskuspankille:

- kopio viimeisimmästä vastapuolen valvontaviranomaisen suorittamasta vastapuolen sisäisten luottoluokitusmenetelmän arvioinnista käännettynä jollekin kansallisen keskuspankin työkielille,
- rahoitusvalvontaviranomaisten mahdollisesti suosittelemat tai vaatimat muutokset vastapuolen sisäisten luottoluokitusmenetelmään sekä tieto, mihin mennessä muutokset tulee toteuttaa,
- Basel II -sopimuksen vakavaraisuussäännösten kolmannen pilarin (markkinakurin edellytysten parantaminen) mukaiset vuosittaiset tiedot, jotka vastapuolten on julkaistava säännöllisin väliajoin Basel II -sopimuksen ja vakavaraisuusdirektiivin nojalla,
- asianomaisen pankkivalvontaviranomaisen ja ulkopuolisen tilintarkastajan tiedot.

Vuosittiedoissa tulee olla vastapuolen toimitus- tai talousjohtajan tai muun vastaavassa asemassa olevan johtajan tai jonkun näistä valtuuttaman henkilön allekirjoitus. Eurojärjestelmä toimittaa kopion tiedoista vastapuolen valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa ulkopuoliselle tilintarkastajalle.

6.3.4.4 Kolmansien osapuolten tarjoamat luottoluokitusvälinepalvelut

Luottoluokitusvälinepalveluilla tarkoitetaan yhteisöjä, jotka arvioivat velallisten luottokelpoisuuden käyttämällä ensisijaisesti kvantitatiivisia malleja systemaattisella ja mekaanisella tavalla ja tukeutuvat arvioissaan muun muassa tarkastettuihin tilinpäätöstietoihin ja joiden luottoluokituksia ei ole tarkoitettu yleisesti julkaistaviksi. Luottoluokitusvälinepalvelun tarjoajan, joka haluaa osallistua luottokelpoisuuden arviointiin eurojärjestelmässä, tulee toimittaa hakemus sen maan kansalliselle keskuspankille, jossa sillä on kotipaikka. Hakemuksessa on käytettävä eurojärjestelmän laatimaa lomaketta, ja siihen on liitettävä hakulomakkeesta edellytetyt asiakirjat. Jos vastapuoli

⁽⁸⁶⁾ Asiakirjat on tarvittaessa käännettävä jollekin kansallisen keskuspankin työkielille.

haluaa käyttää eurojärjestelmälle tarjoamiensa vakuuksien arvioinnissa jotakin tiettyä kolmannen osapuolen luottoluokitusvälinepalvelua, jota eurojärjestelmä ei ole hyväksynyt, vastapuolen tulee toimittaa hakemus sen maan kansalliselle keskuspankille, jossa sillä on kotipaikka. Hakemuksessa on käytettävä eurojärjestelmän laatimaa lomaketta, ja siihen on liitettävä hakulomakkeessa edellytetyt asiakirjat. Eurojärjestelmä päättää ehdotettujen luottoluokitusvälinepalvelujen hyväksymisestä arvioituaan, miten hyvin palvelu täyttää eurojärjestelmän asettamat hyväksymisvaatimukset ⁽⁸⁷⁾.

Lisäksi vastapuolen tulee ilmoittaa luottoluokitusvälinepalvelun tarjoajalle kaikista sillä itsellään tiedossa olevista luottotapahtumista, esimerkiksi vakuutena käytettyjen pankkilainojen velallisten maksujen viivästymisestä.

Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa hyväksytyjen luottoluokitusvälinepalvelujen tarjoajien on suostuttava siihen, että eurojärjestelmä seuraa ⁽⁸⁸⁾ niiden tuottamien arvioiden osuvuutta (ks. 6.3.5 kohta). Luottoluokitusvälinepalvelujen tarjoajan tulee tarjota edellytykset hyväksytyjen velallisten joukon seurannalle. Tarkasteltavan hyväksytyjen velallisten joukon on oltava eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin yleisten osuvuuden seurantaan koskevien vaatimusten mukainen. Palveluntarjoajan tulee tiedottaa eurojärjestelmälle seurannan tuloksista viivymättä. Tätä tarkoitusta varten palveluntarjoajan tulee laatia raportti tarkasteltavana olleelle velallisten joukolle annettujen luokitusten osuvuudesta. Palveluntarjoajien tulee säilyttää tarkasteltuja velallisten joukkoja ja maksukyvyttömyystapauksia koskevat tiedot viiden vuoden ajan.

6.3.5 Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien osuvuuden seuranta

Eurojärjestelmässä seurataan luottoriskinarviointien osuvuutta vuosittain vertaamalla tarkasteluvouden alussa luottokelpoisuudeltaan hyväksytyjen velallisten joukossa vuoden kuluessa tapahtuneita maksukyvyttömyystapauksia eurojärjestelmän asettamaan luottokelpoisuuden alarajaan, jonka viitearvo on tietty maksukyvyttömyyden todennäköisyys. Tarkoituksena on varmistaa, että eri järjestelmistä ja lähteistä saatavat luottoluokitukset ovat vertailukelpoisia. Tarkastelu tapahtuu vuoden kuluttua siitä, kun hyväksytyjen velallisten joukko on määritelty.

Vuotuisen tarkasteluprosessin alussa luottoriskinarvioija kokoaa hyväksyttävien velallisten joukot, joihin otetaan kaikki yrityssektorin ja julkisen sektorin velalliset, jotka järjestelmän osoittaman luottoluokituksen perusteella täyttävät toisen seuraavista ehdoista:

Joukko	Ehto
Joukko luokitusasteikon luokille 1 ja 2	$PD(i,t) (*) \leq 0,10 \%$
Joukko luokitusasteikon luokalle 3	$0,10 \% < PD(i,t) \leq 0.40 \%$

(*) PD(i,t) tarkoittaa sitä maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä, jonka luottoluokitusjärjestelmä osoittaa velalliselle i ajankohtana t.

Velalliset, jotka täyttävät toisen näistä ehdoista ajanjakson t alussa, otetaan asianomaiseen joukkoon ajanjaksoksi t. Kahdentoista kuukauden pituisen ajanjakson päättyessä lasketaan toteutuneiden maksukyvyttömyyksien osuus velallisten joukoissa ajanjaksolla t. Luottoriskinarvioijien tulee ilmoittaa eurojärjestelmälle vuosittain, kuinka monta hyväksyttävää velallista tarkasteltaviin joukkoihin otettiin ajanjakson t alussa ja kuinka moni näistä velallisista tuli maksukyvyttömäksi kuluneella 12 kuukauden ajanjaksolla.

Maksukyvyttömyyden toteutumisprosentti tarkastellussa hyväksytyjen velallisten joukossa vuoden aikana on tärkeä mittayksikkö eurojärjestelmän luottoriskinarviointijärjestelmän seurantaaprosessissa, jossa vuosiarvioinnin ohessa tarkastellaan arviointijärjestelmän osuvuutta usean vuoden aikana. Jos maksukyvyttömyyden toteutumisprosentti tarkasteltavassa hyväksytyjen velallisten joukossa poikkeaa selvästi luottokelpoisuuden alarajan mukaisesta maksukyvyttömyyden todennäköisyysprosentista vuositasolla ja/tai monivuotisessa arvioinnissa, eurojärjestelmä pyrkii selvittämään poikkeaman syyt yhdessä luottoriskinarvioijan kanssa. Lopputuloksena voi olla, että järjestelmän luokituksiin sovellettavaa luottokelpoisuuden alarajaa muutetaan.

Eurojärjestelmä voi päättää luottokelpoisuuden arviointijärjestelmän hylkäämisestä joko väliaikaisesti tai kokonaan, jos sen luokitusten osuvuus ei parane vuosien kuluessa. Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmä voidaan hylätä myös, jos sen käytössä rikotaan eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjä.

6.4 Riskienhallintamenetelmät

6.4.1 Yleistä

Eurojärjestelmän luotto-operaatioissa vakuutena käytettävien omaisuuserien riskejä valvotaan, jotta eurojärjestelmää voitaisiin suojata taloudellisilta tappioilta siinä tapauksessa, että omaisuuserät joudutaan realisoimaan vastapuolen maksukyvyttömyyden takia. Eurojärjestelmän käytössä olevia riskienhallintamenetelmiä kuvataan kehikossa 7.

⁽⁸⁷⁾ Hyväksymisvaatimukset on julkaistu EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

⁽⁸⁸⁾ Vastapuolen tulee ilmoittaa luottoluokitusvälinepalvelun tarjoajalle välittömästi kaikista luottotapahtumista, joista saattaa seurata luottokelpoisuuden lasku.

Eurojärjestelmä käyttää erityisiä riskienhallintamenetelmiä vastapuolen vakuudeksi tarjoamien omaisuuserien tyyppistä riippuen. EKP määrittelee asianmukaiset riskienhallintamenetelmät jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia vakuuskelpoisia omaisuuseriä varten. Riskienhallintamenetelmät ovat yleisesti ottaen yhdenmukaiset koko euroalueella⁽⁸⁹⁾, ja niillä pyritään varmistamaan, että vakuuskelpoisten omaisuuserätyyppien kohtelu on johdonmukaista, avointa ja yhtäläistä eri puolilla euroaluetta.

Eurojärjestelmä pitää itsellään oikeuden soveltaa tarvittaessa muitakin riskienhallintamenetelmiä varmistaakseen, että eurojärjestelmän oikeudet on riittävästi turvattu EKP:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti. Tällaisia johdonmukaisesti, avoimesti ja yhtäläisesti sovellettavia riskienhallintamenetelmiä voidaan soveltaa myös yksittäisiin vastapuoliin, jos eurojärjestelmän oikeuksien turvaaminen sitä edellyttää.

KEHIKKO 7

Riskienhallintamenetelmät

Eurojärjestelmä soveltaa seuraavia riskienhallintamenetelmiä:

a) *Markkina-arvon aliarvostus*

Eurojärjestelmä soveltaa aliarvostusta vakuutena oleviin omaisuuseriin. Eurojärjestelmä siis käyttää omaisuuserien arvostuksessa menetelmää, jolla omaisuuserän arvo lasketaan sen markkina-arvona vähennettynä tietyllä prosenttimäärällä (haircut).

b) *Vaihtelumarginaali (marking to market)*

Eurojärjestelmä edellyttää, että likviditeettiä lisäävissä käänteisoperaatioissa vakuutena käytettävien omaisuuserien aliarvostuksella korjattu markkina-arvo säilyy vaaditulla tasolla jatkuvasti. Jos omaisuuserän arvo (arvioidaan säännöllisin väliajoin) laskee alle tietyn tason, vastapuolen on kansallisen keskuspankin vaatimuksesta toimitettava lisää omaisuuseriä tai rahaa (vakuuksien muutospyyntö). Jos vakuuden arvo uudelleenarvostuksessa vastaavasti ylittää tietyn tason, ylimääräiset omaisuuserät tai rahat voidaan palauttaa vastapuolelle. (Vakuuksien muutospyynnön laskeminen on esitetty kehikossa 8.)

c) *Kattamattomien velkainstrumenttien käyttöä koskevat rajoitukset*

Eurojärjestelmä soveltaa kattamattomien velkainstrumenttien käyttöä koskevia rajoituksia, jotka on kuvattu 6.4.2 kohdassa.

Eurojärjestelmä voi tarvittaessa soveltaa myös seuraavia riskienhallintamenetelmiä varmistaakseen, että eurojärjestelmä on riittävästi suojattu riskeiltä EKP:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti:

d) *Alkumarginaalit*

Eurojärjestelmä saattaa soveltaa alkumarginaalia likviditeettiä lisäävissä käänteisoperaatioissa. Vastapuolten toimittamien arvopapereiden arvon olisi tällöin oltava vähintään yhtä suuri kuin eurojärjestelmän myöntämän likviditeetin arvon ja alkumarginaalin summa.

e) *Liikkeeseenlaskija-/velallis- tai takaajakohtaiset limiitit*

Eurojärjestelmä voi kattamattomiin velkainstrumentteihin sovellettavien rajoitusten lisäksi asettaa myös liikkeeseenlaskija-/velallis- tai takaajakohtaisia limiittejä. Limiiteillä voidaan rajoittaa tiettyjen omaisuuserien käyttöä vakuutena myös vastapuolikohtaisesti, etenkin jos vakuuksien luottokelpoisuus näyttää olevan vahvasti yhteydessä niitä tarjoavan vastapuolen luottokelpoisuuteen.

f) *Lisäaliarvostuksen soveltaminen*

Eurojärjestelmä voi soveltaa lisäaliarvostusta, jos se on tarpeen sen varmistamiseksi, että eurojärjestelmä on riittävästi suojattu riskeiltä EKP:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti.

g) *Lisätakaukset*

Eurojärjestelmä voi vaatia rahoitusasemaltaan vakaiden yhteisöjen antamia lisätakauksia, ennen kuin se hyväksyy tietyt omaisuuserät.

⁽⁸⁹⁾ Jäsenvaltioiden toiminnallisten erojen takia riskienhallintamenettelyissä saattaa yhä olla joitakin eroavaisuuksia. Esimerkiksi vastapuolten vakuudeksi tarjoamien omaisuuserien toimituksissa kansallisille keskuspankeille saatetaan noudattaa eri menettelytapoja (kansallisessa keskuspankissa oleva vakuussammio tai yksilöityihin omaisuuseriin perustuvat takaisinostosopimukset), jolloin arvostuksen ajoituksessa ja muissa riskienhallinnan käytännöissä voi esiintyä vähäisiä eroja. Ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien kohdalla eroja voi olla myös arvostustekniikoiden tarkkuudessa, mikä vaikuttaa aliarvostusprosentteihin yleensä (ks. 6.4.3 kohta).

h) *Vakuuskäytöstä poistaminen*

Eurojärjestelmä voi sulkea tietyt omaisuuserät vakuuskäytöstä rahapoliittisissa operaatioissaan. Poissulke-
mista voidaan soveltaa myös vastapuolikohtaisesti, etenkin jos vakuuksien luottokelpoisuus näyttää olevan
vahvasti yhteydessä niitä tarjoavan vastapuolen luottokelpoisuuteen.

6.4.2 *Jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät*

Vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien riskienhallinta kattaa seuraavat keskeiset alueet:

- a) Vakuuskelpoiset jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät jaetaan viiteen likvidiysluokkaan liikkeeseenlaskijaryh-
män ja omaisuuserän tyyppin perusteella. Likvidiysluokkajako esitetään taulukossa 6.
- b) Yksittäisiin velkainstrumentteihin sovelletaan erityistä markkina-arvon aliarvostusta. Aliarvostuksessa omai-
suuserän markkina-arvosta vähennetään tietty prosenttimäärä. I–IV luokkaan kuuluvilla vakuuskelpoisilla
jälkimarkkinakelpoisilla kiinteä- ja nollakorkoisilla velkainstrumenteilla aliarvostuksen suuruus määräytyy
velkainstrumenttien jäljellä olevan maturiteetin ja koron mukaan, kuten taulukossa 7 esitetään ⁽⁹⁰⁾.
- c) Eurojärjestelmä rajoittaa sellaisten kattamattomien velkainstrumenttien käyttöä, joiden liikkeeseenlaskijana on
luottolaitos tai mikä tahansa muu yhteisö, johon luottolaitoksella on 6.2.3 kohdassa tarkoitettu läheinen
sidos. Vastapuoli voi käyttää tällaisia omaisuuseriä vakuutena ainoastaan siltä osin kuin eurojärjestelmän
kyseiselle vakuudelle määrittämä arvo aliarvostusten jälkeen on enintään 5 prosenttia kyseisen vastapuolen
toimittamien vakuuksien yhteenlasketusta arvosta aliarvostusten jälkeen. Tätä rajoitusta ei sovelleta omai-
suuseriin, joiden takaajana on veronkantoon oikeutettu julkinen viranomainen, eikä silloin, jos omaisuuserien
arvo aliarvostusten jälkeen on enintään 50 miljoonaa euroa. Siinä tapauksessa, että omaisuuserien liikke-
eseenlaskijoista kaksi tai useampi sulautuu tai tällaisten liikkeeseenlaskijoiden välille muodostuu läheinen sidos,
liikkeeseenlaskijoita kohdellaan liikkeeseenlaskijaryhmänä tämän rajoituksen osalta ainoastaan vuoden ajan
sulautumisesta tai läheisen sidoksen muodostumisesta.
- d) V luokkaan kuuluviin velkainstrumentteihin sovellettava instrumenttikohtainen aliarvostus on 16 % maturi-
teetista ja korosta riippumatta.
- e) Jos omaisuusvakuudelliset arvopaperit, pankkien katetut joukkovelkakirjalainat (pankkien katetut jumbolainat,
perinteiset pankkien katetut joukkovelkakirjalainat sekä muut pankkien katetut joukkovelkakirjalainat) ja
luottolaitosten vakuudettomat velkainstrumentit arvostetaan 6.5 kohdan mukaisesti teoreettisen hinnan pe-
rusteella, arvostuksessa käytetään ylimääräistä markkina-arvon aliarvostusta (haircut). Aliarvostus tehdään
vähentämällä suoraan 5 % kunkin velkainstrumentin teoreettisesta hinnasta.

Taulukko 6

Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien likvidiysluokat ⁽¹⁾

I luokka	II luokka	III luokka	IV luokka	V luokka
Keskushallinnon liikkeeseen laskemat velkainstrumentit	Alueellisten ja pai- kallisviranomaisten liikkeeseen las- kemat velkainst- rumentit	Perinteiset pank- kien katetut jouk- kovelkakirjalainat	Luottolaitosten liikkeeseen las- kemat (vakuudet- tomat) velkainst- rumentit	Omaisuusvakuudel- liset arvopaperit
Kansallisten keskus- pankkien liikke- eseen laskemat vel- kainstrumentit ⁽²⁾	Jumbolainat (pank- kien katettuja joukkovelkakirjalai- noja ⁽³⁾)	Yritysten ja mui- den liikkeeseenlas- kijoiden liikke- eseen laskemat vel- kainstrumentit ⁽⁴⁾	Muiden rahoitus- yritysten kuin luo- ttolaitosten liik- keeseen laskemat (vakuudettomat) velkainstrumentit	

⁽⁹⁰⁾ Kiinteäkorkoisten velkainstrumenttien aliarvostusprosentteja voidaan soveltaa myös sellaisiin velkainstrumentteihin, joiden korko on
sidottu mahdollisiin muutoksiin velkainstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksessa, tai joiden korko on sidottu inflaa-
tioindeksiin sidottuihin joukkovelkakirjalainoihin.

I luokka	II luokka	III luokka	IV luokka	V luokka
	Agency debt instruments ⁽⁴⁾	Muut pankkien katetut joukkovelkakirjalainat ⁽⁵⁾		
	Ylikansallisten laitosten liikkeeseen laskemat velkainstrumentit			

- (1) Yleensä likvidiysluokka määräytyy liikkeeseenlaskijaryhmän mukaan. Poikkeuksena tästä ovat kaikki omaisuusvakuudelliset arvopaperit, jotka kuuluvat V likvidiysluokkaan liikkeeseenlaskijan ryhmästä riippumatta, ja jumbolainat (katetut pankkien joukkovelkakirjalainat), jotka kuuluvat II likvidiysluokkaan, kun taas perinteiset pankkien katetut joukkovelkakirjalainat ja muut luottolaitosten liikkeeseen laskemat velkainstrumentit kuuluvat III ja IV likvidiysluokkaan.
- (2) EKP:n liikkeeseen laskemat velkasitoumukset ja kansallisten keskuspankkien omista maissaan ennen euron käyttöönottoa liikkeeseen laskemat velkainstrumentit sisältyvät I likvidiysluokkaan.
- (3) Instrumentit luetaan kuuluviksi jumbolainoihin (katettuihin pankkien joukkovelkakirjalainoihin) vain, jos niiden emisoiden volyyymi on vähintään 1 miljardi euroa ja jos vähintään kolme markkinatakaajaa antaa niille säännöllisesti ostoa- ja myyntinoteeraukset.
- (4) Ainoastaan EKP:n valtiosidonnaisiksi laitoksiksi luokittelemien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kuuluvat II likvidiysluokkaan. Muiden valtiosidonnaisten laitosten liikkeeseen laskemat jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kuuluvat III tai IV likvidiysluokkaan liikkeeseenlaskijan ja omaisuuserätyypin mukaan.
- (5) Muut kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaiset (*non-UCITS*) katetut pankkien joukkovelkakirjalainat, mukaan lukien strukturoidut katetut pankkien joukkovelkakirjalainat ja usean liikkeeseenlaskijan katetut pankkien joukkovelkakirjalainat, kuuluvat likvidiysluokkaan III.

- f) Kaikkiin I–IV luokan jälkimarkkinakelpoisiin käänteisesti vaihtuvakorkoisiin velkainstrumentteihin sovelletaan samoja taulukon 8 markkina-arvon aliarvostuksia.
- g) I–IV likvidiysluokan vaihtuvakorkoisiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin ⁽⁹¹⁾ sovelletaan samaa markkina-arvon aliarvostusta kuin nollassa yhteen vuoteen ulottuvan maturiteetti luokan kiinteäkorkoisiin instrumentteihin siinä likvidiysluokassa ja luottokelpoisuusluokassa, johon instrumentti kuuluu.
- h) I–IV luokkaan kuuluviin useantyyppisiä koronmaksuja sisältäviin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin sovelletaan riskienhallintamenetelmää, joka ottaa huomioon vain instrumentin jäljellä olevat koronmaksut. Tällaisiin instrumentteihin sovelletaan markkina-arvon ali-arvostusta, joka on suurin mahdollinen instrumentin jäljellä olevan maturiteetin ja jäljellä olevien koronmaksutyypin perusteella.
- i) Markkina-arvon aliarvostusta ei sovelleta likviditeettiä vähentävissä operaatioissa.
- j) Riippuen sekä lainsäädännöstä että kansallisista toimintatavoista kansalliset keskuspankit sallivat omaisuuserien sammioimisen ja/tai edellyttävät kussakin yksittäisessä operaatioissa käytettävien omaisuuserien "korvamerkintää". Sammiojärjestelmissä (pooling system) vastapuoli varaa riittävän määrän omaisuuseriä keskuspankin käyttöön tältä saatujen luottojen vakuudeksi. Yksittäiset omaisuuserät eivät siten liity mihinkään tiettyyn luotto-operaatioon. Sen sijaan korvamerkintäjärjestelmässä (earmarking system) kukin luotto-operaatio liittyy tiettyihin yksilöitäviin omaisuuseriin.
- k) Omaisuuserät arvostetaan päivittäin. Kansalliset keskuspankit laskevat päivittäin omaisuuserien vaaditun arvon ottaen huomioon luottokannan muutokset, 6,5 kohdassa määritellyt arvostusperiaatteet ja vaaditun markkina-arvon aliarvostuksen.

Taulukko 7

Vakuuskelpoisiin jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat aliarvostusprosentit

Luottoluokitus	Jäljellä oleva Maturiteetti (vuotta)	Likvidiysluokat								V luokka (*)
		I luokka		II luokka (*)		III luokka (*)		IV luokka (*)		
		Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	
Luokat 1 ja 2 (AAA–A) (**)	0–1	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5	1,5	6,5	6,5	16
	1–3	1,5	1,5	2,5	2,5	3,0	3,0	8,5	9,0	

⁽⁹¹⁾ Kuponkimaksu katsotaan vaihtuvakorkoiseksi maksuksi, jos korko on sidottu viitekorkoon ja jos tätä korkoa vastaava koronasetanta-kausi ei ole vuotta pidempi. Kuponkimaksut, joissa koronasetantakausi on pidempi kuin vuosi, katsotaan kiinteäkorkoiksi maksuiksi; kiinteäkorkoisten instrumenttien aliarvostus määräytyy instrumentin jäljellä olevan maturiteetin mukaan.

Luottoluokitus	Jäljellä oleva Maturiteetti (vuotta)	Likvidiysluokat								V luokka (*)
		I luokka		II luokka (*)		III luokka (*)		IV luokka (*)		
		Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	
	3–5	2,5	3,0	3,5	4,0	5,0	5,5	11,0	11,5	
	5–7	3,0	3,5	4,5	5,0	6,5	7,5	12,5	13,5	
	7–10	4,0	4,5	5,5	6,5	8,5	9,5	14,0	15,5	
	> 10	5,5	8,5	7,5	12,0	11,0	16,5	17,0	22,5	
Luokka 3 (BBB+–BBB-) (**)	0–1	5,5	5,5	6,0	6,0	8,0	8,0	15,0	15,0	Ei vakuuskelpoisen
	1–3	6,5	6,5	10,5	11,5	18,0	19,5	27,5	29,5	
	3–5	7,5	8,0	15,5	17,0	25,5	28,0	36,5	39,5	
	5–7	8,0	8,5	18,0	20,5	28,0	31,5	38,5	43,0	
	7–10	9,0	9,5	19,5	22,5	29,0	33,5	39,0	44,5	
	> 10	10,5	13,5	20,0	29,0	29,5	38,0	39,5	46,0	

(*) Jos omaisuusvakuudelliset arvopaperit, pankkien katetut joukkovelkakirjalainat (pankkien katetut jumbolainat, perinteiset pankkien katetut joukkovelkakirjalainat sekä muut pankkien katetut joukkovelkakirjalainat) ja kattamattomat pankkien joukkovelkakirjalainat arvostetaan 6,5 kohdan mukaisesti teoreettisen hinnan perusteella, arvostuksessa käytetään ylimääräistä aliarvostusta (haircut). Aliarvostus tehdään vähentämällä suoraan 5 % kunkin velkainstrumentin teoreettisesta hinnasta.

(**) Luokitukset sellaisina kuin ne on täsmennetty eurojärjestelmän yhdenmukaistetussa arviointiasteikossa, joka on julkaistu EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu).

Taulukko 8

I–IV luokkaan kuuluviin vakuuskelpoisiin jälkimarkkinakelpoisiin käänteisesti vaihtuvakorkoisiin velkainstrumentteihin sovellettavat aliarvostusprosentit

Luottoluokitus	Jäljellä oleva maturiteetti (vuotta)	Käänteisesti vaihtuvakorkoinen instrumentti
Luokat 1 ja 2 (AAA–A-)	0–1	7,5
	1–3	11,5
	3–5	16,0
	5–7	19,5
	7–10	22,5
	> 10	28,0
Luokka 3 (BBB+–BBB-)	0–1	21,0
	1–3	46,5
	3–5	63,5
	5–7	68,0
	7–10	69,0
	> 10	69,5

- l) Jos vakuudeksi toimitetut omaisuuserät eivät arvostuksen jälkeen vastaa tuona päivänä laskettuja vaatimuksia, esitetään pyyntö muuttaa vakuuksia tilanteen tasapainottamiseksi. Jotta muutospyyntöihin ei jouduttaisi tarpeettoman usein, kansallisissa keskuspankeissa voidaan soveltaa kynnyspistettä, joka on 0,5 % myönnetyn likviditeetin määrästä. Kulloisestakin lainsäädännöstä riippuen kansalliset keskuspankit voivat edellyttää, että muutospyyntöihin vastataan joko omaisuuserien lisätoimituksilla tai maksuorituksilla. Jos omaisuuserien markkina-arvo laskee alle alemman kynnyspisteen, vastapuolen on toimitettava lisää omaisuuseriä (tai rahaa). Jos taas omaisuuserien markkina-arvo niiden uudelleenarvostuksen jälkeen ylittää ylemmän kynnyspisteen, asianomainen kansallinen keskuspankki palauttaa ylimääräiset omaisuuserät (tai rahan) vastapuolelle (ks. kehikko 8).
- m) Sammiojärjestelmissä vastapuolet voivat päivittäin korvata omaisuuseriä toisilla omaisuuserillä.
- n) Korvamerkintäjärjestelmissä kansalliset keskuspankit saattavat antaa luvan korvata omaisuuseriä toisilla.
- o) EKP voi milloin tahansa poistaa yksittäisiä velkainstrumentteja julkaistavalta vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalta ⁽⁹²⁾.

KEHIKKO 8

Vakuuksien muutospyyntöjen laskeminen

Vakuuskelpoisten omaisuuserien kokonaismäärä J ($j = 1$:stä J :hin; arvolla $C_{j,t}$ ajankohtana t), joka vastapuolen on toimitettava likviditeettiä lisääviin operaatioihin I ($i = 1$:stä I :hin; määrällä $L_{i,t}$ ajankohtana t), määräytyy seuraavan kaavan mukaan:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad 1)$$

Tässä

h_j on vakuuskelpoiseen omaisuuserään j sovellettava markkina-arvon aliarvostus.

τ on uudelleenarvostusten välinen aika. Vakuuksien muutospyyntö perustuu ajankohtana $t + \tau$ laskelmaan

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad 2)$$

Kansalliset keskuspankit voivat vakuushallintajärjestelmiensä toiminnallisista ominaisuuksista riippuen ottaa huomioon myös myönnetystä luotosta kertyneen koron laskiessaan avointen operaatioiden vakuusmuutospohjaa.

Vakuuksien muutospyyntö toteutuu vain tietyn kynnyspistetason ylityessä.

$k = 0,5\%$ tarkoittaa kynnystä. Korvamerkintäjärjestelmässä ($I = 1$) vakuuksien muutospyyntö toteutuu, kun

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (vastapuoli maksaa vakuuden kansalliselle keskuspankille) tai

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (kansallinen keskuspankki palauttaa vakuuden vastapuolelle).

Sammiojärjestelmässä vastapuolen on toimitettava lisää omaisuuseriä sammioon, jos

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Käänteisesti vastapuolen käytettävissä olevan päivänsisäisen luoton (IDC) määrä sammiojärjestelmässä voidaan laskea seuraavasti

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \text{ (jos positiivinen)}$$

Sekä korvamerkintä- että sammiojärjestelmissä vakuuksien muutospyyntöillä varmistetaan, että edellä olevassa kohdassa 1) laskettu suhde palautuu ennalleen.

6.4.3 Ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät

6.4.3.1 Lainasaamiset

Vakuuskelpoisten lainasaamisten riskienhallinta kattaa seuraavat keskeiset alueet:

- a) Yksittäisiin lainasaamisiin sovelletaan erityistä markkina-arvon aliarvostusta. Aliarvostuksen suuruus määräytyy jäljellä olevan maturiteetin, koronmaksutyypin (kiinteä vai vaihtuva korko), luottokelpoisuusluokan ja kansallisen keskuspankin soveltaman arvostusmenettelyn mukaan (ks. 6.5 kohta), taulukossa 9 esitetyllä tavalla ⁽⁹³⁾.

⁽⁹²⁾ Velkainstrumentti, joka on vakuuskäytössä jossakin eurojärjestelmän luotto-operaatiossa ajankohtana, jolloin se poistetaan vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalta, on poistettava vakuuskäytöstä mahdollisimman pian.

⁽⁹³⁾ Kiinteäkorkoisten lainasaamisten aliarvostusprosentteja voidaan soveltaa myös sellaisiin lainasaamisiin, joiden korko on sidottu inflaatioon.

- b) Vaihtuvakorkoisiin lainaamisiin sovelletaan samaa markkina-arvon aliarvostusta kuin nollasta yhteen vuoteen ulottuvan maturiteettiluokan kiinteäkorkoisiin lainaamisiin, jotka kuuluvat samaan luottokelpoisuusluokkaan samaa arvostusmenetelmää sovellettaessa (arvostus perustuu kansallisen keskuspankin määrittämään teoreettiseen hintaan tai kansallisen keskuspankin määrittämään jäljellä olevaan lainapääomaan). Korko katsotaan vaihtuvakorkoiseksi, jos se on sidottu viitekorkoon ja jos sitä vastaava koronasetantakausi ei ole vuotta pidempi. Korko, jonka koronasetantakausi on pidempi kuin vuosi, katsotaan kiinteäkorkoiseksi; aliarvostus määräytyy lainaamisen jäljellä olevan maturiteetin mukaan.
- c) Useantyyppisiä koronmaksuja sisältäviin lainaamisiin sovelletaan riskienhallintamenetelmää, jossa otetaan huomioon vain lainaamisen jäljellä olevat koronmaksut. Jos lainaamisen jäljellä olevana juoksuaikana on useamman tyyppisiä koronmaksuja, jäljellä olevat koronmaksut katsotaan kiinteäkorkoiksi maksuiksi; tällöin aliarvostus määräytyy lainaamisen jäljellä olevan maturiteetin mukaan.
- d) Kansalliset keskuspankit soveltavat ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuusmuutospyyntöissä samaa kynnyspistettä (jos sellaisesta on sovittu) kuin jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien tapauksessa.

Taulukko 9

Kiinteäkorkoisiin lainaamisiin sovellettavat aliarvostusprosentit

Luottoluokitus	Jäljellä oleva maturiteetti (vuotta)	Arvostusmenetelmä	
		Kiinteä korko ja kansallisen keskuspankin arvostusperusteena teoreettinen hinta	Kiinteä korko ja kansallisen keskuspankin arvostusperusteena jäljellä oleva lainapääoma
Luokat 1 ja 2 (AAA–A-)	0–1	8,0	10,0
	1–3	11,5	17,5
	3–5	15,0	24,0
	5–7	17,0	29,0
	7–10	18,5	34,5
	> 10	20,5	44,5
Luokka 3 (BBB+–BBB-)	0–1	15,5	17,5
	1–3	28,0	34,0
	3–5	37,0	46,0
	5–7	39,0	51,0
	7–10	39,5	55,5
	> 10	40,5	64,5

6.4.3.2 Ei-jälkimarkkinakelpoiset asuntolainavakuudelliset velkainstrumentit

Ei-jälkimarkkinakelpoisiin asuntolainavakuudellisiin velkainstrumentteihin sovelletaan 24 prosentin aliarvostusta.

6.4.3.3 Määräaikaistalletukset

Määräaikaistalletuksiin ei sovelleta minkäänlaista markkina-arvon aliarvostusta.

6.5 Omaisuuserien arvostusperiaatteet

Määrittäessään käänteisoperaatioissa vakuutena käytettävien omaisuuserien arvoa eurojärjestelmä noudattaa seuraavia periaatteita:

6.5.1 Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

- a) Eurojärjestelmä määrittää kullekin vakuuskelpoiselle jälkimarkkinakelpoiselle omaisuuserälle edustavimman hintalähteen, jota käytetään markkina-arvon laskemiseen.
- b) Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien arvo lasketaan arvostuspäivää edeltävän pankkipäivän edustavimman hinnan perusteella. Jos noteerataan useampia kuin yksi hinta, käytetään alinta hintaa (normaalisti ostohintaa). Ellei tietylle omaisuuserälle ole saatavissa edustavaa hintaa arvostuspäivää edeltävältä pankkipäivältä, käytetään viimeistä kaupantekohintaa. Jos näin saatu viitteellinen hinta on yli viiden päivän takainen tai hinnassa ei ole tapahtunut muutoksia viiden edeltävän päivän kuluessa, eurojärjestelmä määrittää omaisuuserälle teoreettisen hinnan.

- c) Velkainstrumentin markkina- ja teoreettisen arvon laskennassa luetaan mukaan kertynyt korko.
- d) Omaisuuserästä käänteisoperaation voimassaoloaikana saatua tuottoa (esimerkiksi kuponkimaksu) saatetaan kansallisten oikeusjärjestelmien ja toimintatapojen erojen takia käsitellä eri tavoin kansallisissa keskuspankeissa. Jos tuotto siirretään vastapuolelle, kansalliset keskuspankit varmistavat ennen sen siirtoa, että operaatiot pysyvät täysimääräisesti katettuina riittävällä määrällä vakuusmateriaalia. Kansalliset keskuspankit pyrkivät varmistamaan, että tuoton käsittelyn taloudellinen vaikutus on sama kuin tilanteessa, jossa tuotto siirretään vastapuolelle maksupäivänä ⁽⁹⁴⁾.

6.5.2 Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät arvostetaan joko teoreettisen hinnan perusteella tai niiden arvo määritellään jäljellä olevan lainapäätöksen mukaan.

Jos kansallinen keskuspankki käyttää jäljellä olevaa lainapäätöksen arvostusperusteena, käytäntö saattaa johtaa suurempiin markkina-arvon aliarvostusprosentteihin jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien kohdalla (ks. 6.4.3 kohta).

6.6 Toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten omaisuuserien käyttö

Eurojärjestelmän vastapuolet voivat käyttää vakuutena vakuuskelpoisia omaisuuseriä, jotka sijaitsevat toisessa jäsenvaltiossa, eli ne voivat hankkia luottoa sijoittautumisjäsenvaltionsa kansalliselta keskuspankilta toisessa jäsenvaltiossa olevia omaisuuseriä vastaan. Toisessa jäsenvaltiossa olevaa vakuusmateriaalia on voitava käyttää vakuutena kaikkialla euroalueella kaikissa sellaisissa operaatioissa, joissa eurojärjestelmä myöntää likviditeettiä vakuuskelpoisia omaisuuseriä vastaan.

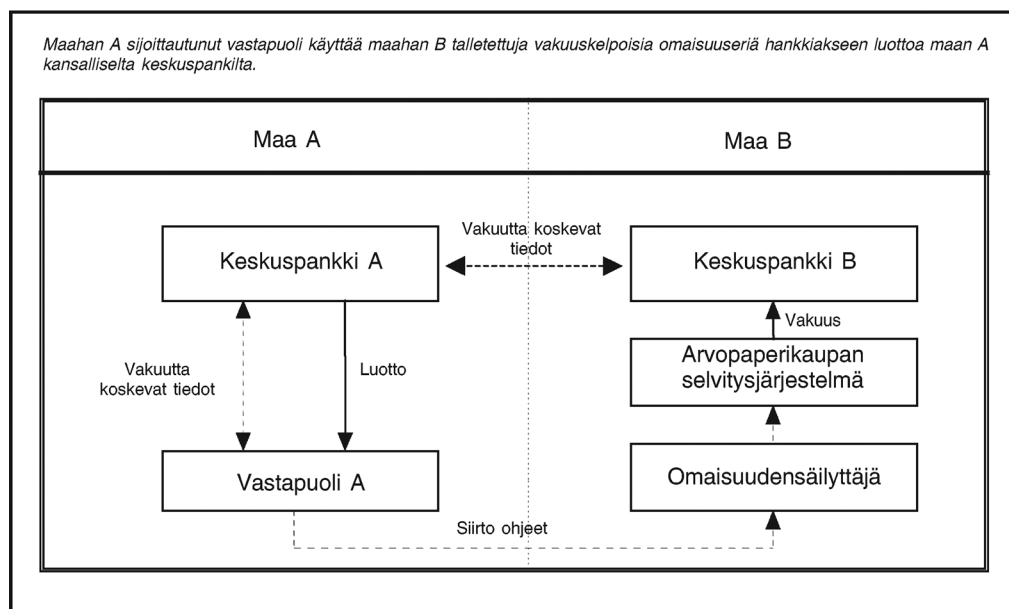
Kansalliset keskuspankit (ja EKP) ovat kehittäneet menetelmän, jolla varmistetaan, että kaikkia euroalueella liikkeeseen laskettuja tai sinne talletettuja vakuuskelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää kaikissa jäsenvaltioissa. Menetelmää kutsutaan kirjeenvaihtajakeskuspankkimalliksi. Tässä mallissa kansalliset keskuspankit toimivat toistensa (ja EKP:n) omaisuuden säilyttäjinä ("kirjeenvaihtajina") eli säilyttävät toistensa omaisuuseriä, jotka on hyväksytty niiden paikallisiin säilytys- tai selvitysjärjestelmiin. Eräitä erityisratkaisuja voidaan soveltaa sellaisiin ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin, kuten lainasaamisiin ja asuntolainavakuudellisiin velkainstrumentteihin, joita ei voida siirtää arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien kautta ⁽⁹⁵⁾. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin avulla omaisuuseriä voidaan käyttää kaikenlaisien eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuutena. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin lisäksi voidaan käyttää arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä hyväksytyjä linkkejä jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien siirtämiseksi maasta toiseen ⁽⁹⁶⁾.

6.6.1 Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli

Oheinen kuvio 3 havainnollistaa kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin toimintaa.

Kuvio 3

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli

⁽⁹⁴⁾ Kansalliset keskuspankit voivat päättää olla hyväksymättä käänteisoperaatioihin velkainstrumentteja, joiden tuotto (esimerkiksi kuponkimaksu) syntyy ajalta ennen rahapolitiittisen operaation eräpäivää (ks. 6.2.3 kohta).

⁽⁹⁵⁾ Lisätietoja on esitteessä "Correspondent central banking model (CCBM) procedure for Eurosystem counterparties", joka on saatavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

⁽⁹⁶⁾ Mikäli kansallisella keskuspankilla on tili toisessa maassa sijaitsevassa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä, vakuuskelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää tämän tilin kautta, jos eurojärjestelmä on hyväksynyt tilin käytön. Alankomaiden keskuspankki sai vuonna 1999 luvan käyttää Euroclearin (Belgia) tiliään toimittaessaan vakuudeksi tässä selvitysjärjestelmässä liikkeeseenlaskettuja eurobondeja. Irlannin keskuspankki ja rahoitustarkastus (Central Bank of Ireland) sai elokuussa 2000 luvan avata vastaavanlaisen tilin Euroclear-selvitysjärjestelmässä. Tilin kautta voidaan käyttää kaikkia Euroclearissa säilytettäviä vakuuskelpoisia omaisuuseriä, mukaan lukien sellaiset vakuuskelpoiset omaisuuserät, jotka on siirretty Eurocleariin hyväksytyjen linkkien välityksellä.

Kaikki kansalliset keskuspankit pitävät toisilleen arvopaperitilejä mahdollistaakseen toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten omaisuuserien käytön vakuutena. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin mukainen menettely riippuu siitä, onko vakuuskelpoiset omaisuuserät korvamerkitty tiettyyn yksittäiseen operaatioon vai onko ne sammitoitu ⁽⁹⁷⁾.

- a) Korvamerkintäjärjestelmä: Kun vastapuolen kotimaan keskuspankki on hyväksynyt vastapuolen luottopyynnön, vastapuoli antaa ohjeet (tarvittaessa oman omaisuudensäilyttäjänsä kautta) sen maan arvopaperikaupan selvitysjärjestelmään, jossa vastapuolen jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä säilytetään, näiden omaisuuserien siirtämiseksi tuon maan keskuspankkiin kotimaan keskuspankin lukuun. Kun kirjeenvaihtajakeskuspankki on ilmoittanut kotimaan keskuspankille ottaneensa vakuuden vastaan, kotimaan keskuspankki siirtää rahat vastapuolelle. Keskuspankit eivät siirrä varoja, ennen kuin ne ovat varmoja, että kirjeenvaihtajakeskuspankki on vastaanottanut vastapuolen jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserät. Pystyäkseen noudattamaan maksu- ja toimitusajankoja vastapuolet voivat tallettaa omaisuuseriä etukäteen kirjeenvaihtajakeskuspankkeihin kotimaan keskuspankkinsa lukuun kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin mukaista menettelyä hyödyntäen.
- b) Sammiojärjestelmä: Vastapuoli voi milloin tahansa siirtää jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä kirjeenvaihtajakeskuspankkiin kotimaan keskuspankin lukuun. Kun kirjeenvaihtajakeskuspankki on ilmoittanut kotimaan keskuspankille jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vastaanotosta, kotimaan keskuspankki siirtää nämä jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät vastapuolen sammioitilille.

Toisessa maassa olevien ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien eli lainasaamisten ja asuntolainavakuudellisten velkainstrumenttien vakuuskäyttöä varten on laadittu erityisiä menettelyjä ⁽⁹⁸⁾. Toisessa maassa olevien lainasaamisten vakuuskäytössä sovelletaan kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin versiota, jossa omaisuuserien omistusoikeus siirretään tai omaisuuserä luovutetaan tai pantataan kotimaan keskuspankille tai siihen vahvistetaan kiinnitys kotimaan keskuspankin välittäjänä toimivan kirjeenvaihtajakeskuspankin hyväksi. Toisessa maassa olevien asuntolainavakuudellisten velkakirjojen käyttöä varten on otettu käyttöön toinen erityisversio, joka perustuu kiinnityksen vahvistamiseen kotimaan keskuspankin välittäjänä toimivan kirjeenvaihtajakeskuspankin hyväksi.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli on vastapuolten käytössä (sekä jälkimarkkinakelpoisten että ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien käyttöä varten) klo 9.00–16.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa) jokaisena eurojärjestelmän pankkipäivänä. Vastapuolen, joka haluaa käyttää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia, on ilmoitettava asiasta sille kansalliselle keskuspankille, josta se haluaa saada luottoa – kotimaansa keskuspankille – ennen klo 16.00:ta EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Vastapuolen on lisäksi huolehdittava siitä, että rahapoliittisten operaatioiden vakuudet toimitetaan kirjeenvaihtajakeskuspankin tilille viimeistään klo 16.45 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Jos toimeksiannot tai toimitukset eivät ole määräajan mukaisia, ne otetaan huomioon vasta seuraavana päivänä myönnettävää luottoa varten. Kun vastapuolet ennakoivat tarvitsevansa käyttöä kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia myöhäisenä ajankohtana, niiden tulisi mahdollisuuksien mukaan toimittaa omaisuuserät etukäteen (ennakkotalletuksena). Poikkeustapauksissa tai rahapoliittisten operaatioiden niin edellyttäessä EKP voi päättää myöhäistää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin sulkemisaikaa TARGET2-järjestelmän sulkemisaikaa.

6.6.2 Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin lisäksi voidaan käyttää unionin maiden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä hyväksytyjä linkkejä jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien siirtämiseksi maasta toiseen.

Selvitysjärjestelmien välisten suorien tai ketjutettujen linkkien avulla yhteen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmään kuuluvat voivat pitää hallussaan toisessa selvitysjärjestelmässä liikkeeseen laskettuja arvopapereita tuohon järjestelmään kuulumatta ⁽⁹⁹⁾. Ennen kuin linkit voidaan hyväksyä käytettäväksi eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuuksien siirtoon, on arvioitava, täyttävätkö ne unionin maiden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmille asetetut vaatimukset ⁽¹⁰⁰⁾ ⁽¹⁰¹⁾.

Eurojärjestelmän kannalta sekä kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli että eri unionin maissa toimivien arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit täyttävät saman tehtävän eli mahdollistavat toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuksien käytön. Toisin sanoen kummankin järjestelyn avulla vastapuolet voivat saada luottoa kotimaansa keskuspankilta myös sellaisia vakuuksia vastaan, jotka on laskettu liikkeeseen jossakin toisessa maassa toimivassa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä. Tämä tehtävä toteutetaan kirjeenvaihtajakeskuspankkimallissa eri tavoin kuin arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä linkkejä käytettäessä. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallissa yhteys maiden välillä toimii kansallisten keskuspankkien kautta. Keskuspankit toimivat toistensa omaisuudensäilyttäjinä. Linkkejä käytettäessä yhteys maiden välillä toimii arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien avulla. Selvitysjärjestelmät avaavat keskenään kirjaustilin. Kirjeenvaihtajakeskuspankkiin talletettuja omaisuuseriä voidaan käyttää

⁽⁹⁷⁾ Lisätietoja on esitteessä "Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli – menettelykuvaus eurojärjestelmän vastapuolille", joka on saatavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

⁽⁹⁸⁾ Lisätietoja on esitteessä "Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli – menettelykuvaus vastapuolille", joka on saatavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

⁽⁹⁹⁾ Kahden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän välinen linkki muodostuu menettelyistä ja järjestelyistä, joiden avulla järjestelmien välillä voidaan siirtää omaisuuseriä tilikirjauksina. Toinen selvitysjärjestelmä (sijoittava selvitysjärjestelmä) avaa arvopaperikaupan kirjaustilin toisessa selvitysjärjestelmässä (liikkeeseen laskeva selvitysjärjestelmä). Kun linkki on suora, arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välillä ei ole välittäjää. Toisessa maassa olevien omaisuuserien siirtämiseksi eurojärjestelmälle voidaan käyttää myös arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä ketjutettuja linkkejä. Ketjutettu linkki on sopimus- ja tekninen järjestely, jossa kaksi selvitysjärjestelmää, joiden välillä ei ole suoraa linkkiä, voivat käyttää omaisuuserien selvityksessä tai vaihdossa välittäjänä kolmatta selvitysjärjestelmää.

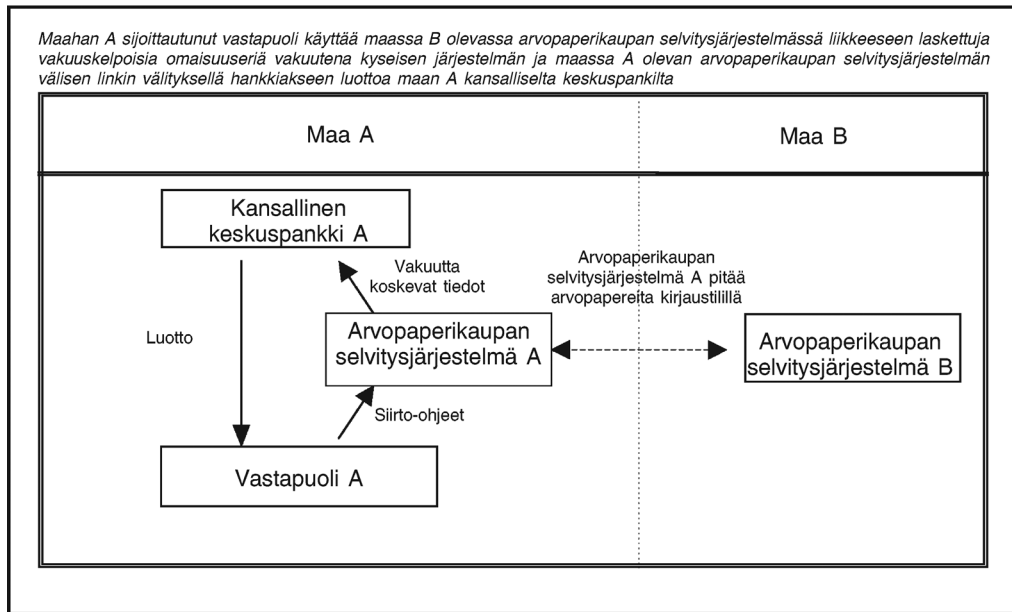
⁽¹⁰⁰⁾ EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu on ajantasainen luettelo hyväksytyistä linkeistä.

⁽¹⁰¹⁾ Ks. EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu julkaistut vaatimukset "Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations", Euroopan rahapoliittinen instituutti, tammikuu 1998.

vain eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuutena. Linkin välityksellä omaisuuseriä voidaan käyttää sekä eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuutena että mihin tahansa muuhun vastapuolen valitsemaan tarkoitukseen. Linkkejä käytettäessä omaisuuserät ovat vastapuolen omalla tilillä sen kotimaassa olevassa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä eikä vastapuoli tarvitse omaisuudensäilyttäjä.

Kuvio 4

Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit

6.7 Muiden kuin euromääräisten vakuuksien hyväksyminen poikkeustilanteissa

Joissakin tilanteissa EKP:n neuvosto voi päättää, että vakuudeksi voidaan hyväksyä myös euroalueen ulkopuolisten G10-valtioiden kotimaan valuutassaan liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia velkainstrumentteja. Päätöksen yhteydessä täsmennetään sovellettavat kriteerit ja tiedotetaan vastapuolille ulkomaisten vakuuksien valinnassa ja vakuudeksi otossa sovellettavista menettelyistä, kuten arvostuksessa käytettävistä lähteistä ja periaatteista, riskienhallintamenetelmistä sekä maksu- ja toimitusmenettelyistä.

Tällaiset omaisuuserät voivat 6.2.1 kohdan vaatimuksista riippumatta olla talletettuina/rekisteröityinä Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ne on voitu laskea liikkeeseen Euroopan talousalueen ulkopuolella, ja kuten edellä todettiin, niiden ei tarvitse olla euromääräisiä. Niiden on kuitenkin oltava niitä vakuutena käyttävän vastapuolen omistuksessa.

Vastapuolet, jotka ovat sellaisten luottolaitosten sivukonttoreita, joiden kotipaikka on ETA:n ja Sveitsin ulkopuolella, eivät voi käyttää tällaisia omaisuuseriä vakuutena.

LUKU 7

VÄHIMMÄISVARANNOT ⁽¹⁰²⁾

7.1 Yleistä

EKP vaatii luottolaitoksia pitämään vähimmäisvarantoja kansallisissa keskuspankeissa olevilla tileillä eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän mukaisesti. Vähimmäisvarantojärjestelmän oikeudellisesta perustasta säädetään EKP:n perussäännön asetuksen (EY) N:o 2531/98 19 artiklassa ja vähimmäisvarantojen soveltamisesta annetussa Euroopan keskuspankin asetuksessa (EKP/2003/9).

Se, kuinka suuria vähimmäisvarantoja kunkin laitoksen on pidettävä, määräytyy laitoksen varantopohjan perusteella. Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmässä osapuolet voivat hyödyntää keskiarvoistamista. Tämä merkitsee sitä, että varantovelvoitteen täyttyminen määritellään sen mukaan, mikä on osapuolen varantotilin keskimääräinen kalenteripäivän lopun saldo pitoajanjakson aikana. Laitosten vähimmäisvarannoille maksetaan korkoa, joka on sama kuin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko.

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmällä pyritään pääasiassa seuraaviin rahapolitiisiin päämääriin:

⁽¹⁰²⁾ Tämän luvun sisältö on tarkoitettu vain taustatiedoksi.

a) **Rahamarkkinakorkojen vakauttaminen:**

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän keskiarvoistamisen tarkoituksena on helpottaa rahamarkkinakorkojen vakauttamista kannustamalla laitoksia tasoittamaan likviditeetin tilapäisten vaihtelujen vaikutuksia.

b) **Rakenteellisen keskuspankkirahoituksen tarpeen luominen tai lisääminen:**

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmällä voidaan luoda rakenteellinen keskuspankkirahoituksen tarve tai lisätä sitä. Näin voidaan osaltaan parantaa eurojärjestelmän kykyä toimia tehokkaasti likviditeetin tarjoajana.

Vähimmäisvarantovelvoitetta soveltaessaan EKP:n on noudatettava eurojärjestelmälle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklassa ja EKP:n perussäännön 2 artiklassa määriteltyjä tavoitteita. Näihin tavoitteisiin kuuluu mm. olla edistämättä sellaista epäsuotavaa kehitystä, että rahoituksen välitys siirtyisi merkittävässä määrin pankkien ulkopuolelle tai pois maasta.

7.2 Vähimmäisvarantojärjestelmän alaiset laitokset

EKP:n perussäännön 19.1 artiklan mukaan EKP vaatii jäsenvaltioihin sijoittautuneita luottolaitoksia pitämään vähimmäisvarantoja. Tämä merkitsee sitä, että eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisia ovat myös euroalueen ulkopuolella kotipaikkaansa pitävien luottolaitosten euroalueelle sijoittautuneet sivukonttorit. Euroalueella kotipaikkaansa pitävien luottolaitosten euroalueen ulkopuolelle sijoittautuneet sivukonttorit eivät kuitenkaan ole tämän järjestelmän alaisia.

Laitos vapautetaan automaattisesti varantovelvoitteesta sen pitoajanjakson alusta, jonka aikana sen toimilupa on peruutettu tai jonka aikana se on luopunut toimiluvastaan tai jonka aikana jäsenvaltion oikeusviranomainen tai muu toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen laitoksen asettamisesta selvitystilamenettelyyn. Asetuksen (EY) N:o 2531/98 ja asetuksen EKP/2003/9 mukaan EKP voi syrjintää harjoittamatta myös vapauttaa luottolaitoksia eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän velvoitteista, jos ne ovat tervehdyttämisen menettelyn kohteena tai niiden varat on jäädytetty ja/tai niiden varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt unioni Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla taikka jokin unionin jäsenvaltio, tai jos EKP:n neuvosto on päättänyt sulkea luottolaitoksen joko tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä tai jos velvoitteiden asettaminen näille laitoksille ei vastaisi eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän tarkoitusta. Viimeksi mainitussa tapauksessa EKP ottaa vapauttamispäätöksiä tehdessään huomioon ainakin yhden seuraavista kriteereistä:

a) Laitoksella on lupa harjoittaa ainoastaan toimintoja, joilla on jokin erityistarkoitus.

b) Laitos ei saa harjoittaa aktiivista pankkitoimintaa eikä kilpailla muiden luottolaitosten kanssa.

c) Kaikki laitoksen talletukset on lain mukaan korvamerkittävä alueellista ja/tai kansainvälistä kehitysapua palveleviin tarkoituksiin.

EKP laatii listan eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmään kuuluvista laitoksista ja ylläpitää sitä. EKP julkistaa listan myös niistä laitoksista, jotka on vapautettu tämän järjestelmän mukaisista velvoitteistaan muista syistä kuin tervehdyttämisen menettelyyn joutumisen, varojen jäädyttämisen ja/tai jonkin muun sellaisen varojen käyttöä rajoittavan toimen vuoksi, jonka on määrännyt unioni Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla tai jokin unionin jäsenvaltio, tai sen vuoksi, että EKP:n neuvosto on päättänyt sulkea laitoksen joko tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä⁽¹⁰³⁾. Vastapuolet voivat käyttää näitä listoja tarkistaakseen, onko niillä velkoja toiselle vähimmäisvarantovelvoitteen alaiselle laitokselle. Listat tulevat yleisön saataville kunakin kalenterikuukautena eurojärjestelmän viimeisen pankkipäivän päätyttyä, ja niitä käytetään laskettaessa sen pitoajanjakson varantopohjaa, joka alkaa kahden kalenterikuukauden kuluttua. Esimerkiksi huhtikuussa alkavan pitoajanjakson varantopohjan laskennassa käytettäisiin helmikuun lopussa julkaistua listaa.

7.3 Vähimmäisvarannoista määrääminen

7.3.1 Varantopohja ja velvoiteprosentit

Laitoksen varantopohja määritellään suhteessa sen tase-eriin. Tasetiedot ilmoitetaan kansallisille keskuspankeille EKP:n yleisen raha- ja pankkitilastoinnin mukaisesti (ks. 7.5 kohta)⁽¹⁰⁴⁾. Jos laitosta koskee laaja tiedonantovelvollisuus, sen varantopohja määritellään pitoajanjakson alkamiskuukautta kahdella kuukaudella edeltävän

⁽¹⁰³⁾ Listat ovat julkisia ja saatavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu

⁽¹⁰⁴⁾ EKP:n raha- ja pankkitilastointia esitellään liitteessä 4.

kalenterikuukauden lopun tasetietojen mukaan. Esimerkiksi huhtikuussa alkavan pitoajanjakson varantovelvoitteiden laskemiseksi käytettäisiin helmikuun lopun tasetietojen perusteella laskettua varantopohjaa.

EKP:n raha- ja pankkitilastoinnin säännökset mahdollistavat sen, että pienet laitokset voidaan vapauttaa osasta tiedonantovelvollisuuksiaan. Tällaisten laitosten tarvitsee ilmoittaa vain suppea määrä tasetietoja neljännesvuositain (vuosineljänneksen lopun tasetietoina), ja ilmoitusten määräaika on pitempi kuin suuremmilla laitoksilla. Tällaisten pienten laitosten varantopohja määritellään siten, että niiden ilmoittamien kunkin vuosineljänneksen lopun tasetietojen perusteella määritellään kahden kuukauden viipeellä varantopohja kolmea seuraavaa pitoajanjaksoa varten. Esimerkiksi kesä-, heinä- ja elokuussa alkavien pitoajanjaksojen varantopohjien laskemiseksi käytettäisiin ensimmäisen neljänneksen eli maaliskuun lopun tasetietoja.

Asetuksen (EY) N:o 2531/98 mukaan EKP:llä on oikeus sisällyttää laitosten varantopohjaan varainhankinnasta sekä taseen ulkopuolisista eristä laitoksille aiheutuneet velat. Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmässä varantopohjaan lasketaan varsinaisesti vain velkaerät "talletukset" ja "liikkeeseen lasketut velkapaperit" (ks. kehikko 9).

Laitosten velkoja muille eurojärjestelmän vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten laitosten listalla oleville laitoksille tai EKP:lle tai eurojärjestelmän kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Voidakseen vähentää varantopohjastaan velkaerään "liikkeeseen lasketut velkapaperit" sisältyvät velkansa muille varantovelvollisille liikkeeseenlaskijan tulee voida näyttää toteen, kuinka suuri määrä näitä instrumentteja on muiden eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten laitosten hallussa. Jos liikkeeseenlaskija ei pysty osoittamaan tätä määrää, se voi tehdä tästä tase-erästä tietyn kiinteän prosenttimäärän⁽¹⁰⁵⁾ suuruisen vakiovähennyksen.

Velvoiteprosentit määrää EKP noudattaen ylärajaa, joka on määritelty asetuksessa (EY) N:o 2531/98. EKP soveltaa yhdenmukaista nollasta poikkeavaa velvoiteprosenttia suurimpaan osaan varantopohjaan kuuluvista eristä. Tämä velvoiteprosentti täsmennetään asetuksessa (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9). Seuraaviin velkaeriin EKP soveltaa velvoiteprosenttia 0: "yli kahden vuoden määräaikaistalletukset", "talletukset, joiden irtisanomisaika on yli 2 vuotta", "repomyynnit" ja "alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli 2 vuoden velkapaperit" (ks. kehikko 9). EKP voi muuttaa velvoiteprosentteja milloin tahansa. EKP ilmoittaa velvoiteprosenttien muutoksista ennen sen pitoajanjakson alkua, jolloin muutos tulee voimaan.

7.3.2 Varantovelvoitteen laskeminen

Kunkin laitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään.

Jokainen laitos tekee 100 000 euron vähennyksen varantovelvoitteestaan kussakin jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut. Tällaisen vähennyksen myöntämisellä ei ole vaikutusta eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten laitosten lakimääräisiin velvoitteisiin⁽¹⁰⁶⁾.

Kunkin pitoajanjakson varantovelvoitteen määrä pyöristetään lähimpään euroon.

KEHIKKO 9

Varantopohja ja velvoiteprosentit

A. Varantopohjaan sisällytettävät velkaerät, joihin sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia

Talletukset (*)

- Yön yli -talletukset
- Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset
- Talletukset, joiden irtisanomisaika on enintään 2 vuotta

⁽¹⁰⁵⁾ Ks. asetus EKP/2003/9. EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu on lisätietoja vakiovähennyksestä; ks. myös eurojärjestelmän verkkosivut (liite 5).

⁽¹⁰⁶⁾ Laitokset, jotka saavat antaa tilastotietonsa kootusti ryhmänä EKP:n raha- ja pankkitilastointia koskevan tiedonkeruun säännösten mukaisesti (ks. liite 4), voivat tehdä vain yhden koko konsernia koskevan vähennyksen, elleivät ne toimita varantopohjaa ja varantotalletuksia koskevia tietojaan niin tarkasti eriteltyinä, että eurojärjestelmä voi tarkistaa niiden paikkansapitävyyden ja laadun sekä määrittellä varantovelvoitteen kullekin yksittäiselle ryhmään kuuluvalla laitoksella.

(*) Rahalaitossektorin taseesta 19 päivänä joulukuuta 2008 annettuun Euroopan keskuspankin asetukseen (EY) N:o 25/2009 (EKP/2008/32) (EUVL L 15, 20.1.2009, s. 1) sisältyy nimenomainen vaatimus talletusvelkojen ilmoittamisesta nimellisarvoon. Nimellisarvoilla tarkoitetaan pääoman määrää, joka velallisen on sopimuksen perusteella maksettava takaisin velkojalle. Muutos tuli tarpeelliseksi, kun pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä 8 päivänä joulukuuta 1986 annettua neuvoston direktiiviä 86/635/ETY (EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1) muutettiin siten, että tietyt rahoitusinstrumentit voidaan arvostaa käypään arvoon.

Liikkeeseen lasketut velkapaperit

— Alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään 2 vuoden velkapaperit

B. Varantopohjaan sisällytettävät velkaerät, joihin sovelletaan velvoiteprosenttia 0

Talletukset (*)

— Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset

— Talletukset, joiden irtisanomisaika on yli 2 vuotta

— Repomyynnit

Liikkeeseen lasketut velkapaperit

— Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli 2 vuoden velkapaperit

C. Varantopohjan ulkopuolelle jäävät velat

— Velat muille eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisille laitoksille

— Velat EKP:lle ja eurojärjestelmän kansallisille keskuspankeille

7.4 Varantotalletusten pitäminen

7.4.1 Pitoajanjakso

EKP julkistaa pitoajanjaksoja koskevan kalenterin vähintään kolme kuukautta ennen kunkin vuoden alkua⁽¹⁰⁷⁾. Pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan linjasta. Julkistettua kalenteria saatetaan erityistilanteissa muuttaa esimerkiksi EKP:n neuvoston kokousaikataulun muuttuessa.

7.4.2 Varantotalletukset

Jokaisen laitoksen on pidettävä vähimmäisvarantoaan yhdellä tai useammalla varantotilillä sen jäsenvaltion, kansallisessa keskuspankissa jossa sillä on kotipaikka. Jos laitoksella on jäsenvaltiossa useampi kuin yksi toimipaikka, laitoksen hallinnollinen päätoimipaikka on velvollinen täyttämään kaikkien kotimaisten toimipaikkojen yhteenlasketut vähimmäisvarannot⁽¹⁰⁸⁾. Jos laitoksella on toimipaikkoja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, sen on pidettävä vähimmäisvarantoa kunkin sellaisen jäsenvaltion keskuspankissa, jossa sillä on toimipaikka. Varannon määrä lasketaan sen varantopohjan mukaan, joka laitoksella kussakin jäsenvaltiossa on.

Laitosten kansallisissa keskuspankeissa olevia selvitystilejä voidaan käyttää varantotileinä. Selvitystileillä olevia varantotalletuksia voidaan käyttää päivän mittaan tapahtumien selvitykseen ja suorituksiin. Kunkin laitoksen päivittäisen varannon määrä on sama kuin sen varantotilin saldo päivän päättyessä.

Laitos voi pyytää kotijäsenvaltionsa kansalliselta keskuspankilta lupaa pitää kaikkia vähimmäisvarantojaan välillisesti välittäjän kautta. Tavallisesti mahdollisuus pitää vähimmäisvarantoja välittäjän kautta on vain sellaisilla laitoksilla, joiden hallinnosta osa (esimerkiksi varainhankinta) on normaalistikin kyseisen välittäjän hoidossa (esimerkiksi säästöpankkien ja osuuspankkien verkostot voivat keskittää varantotalletuksensa). Välittäjän kautta tehtävistä vähimmäisvarantotalletuksista säädetään tarkemmin asetuksessa EKP/2003/9.

7.4.3 Varantotalletusten korollisuus

Vähimmäisvarantotalletuksille maksetaan korkoa, joka on EKP:n perusrahoitusoperaatioiden (kalenteripäivien määrällä painotettu) keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana laskettuna kehikossa 10 esitetyn kaavan mukaisesti. Varantotalletusten korko maksetaan toisena KKP-pankkipäivänä sen pitoajanjakson päättymisestä, jonka aikana korko kertyi.

⁽¹⁰⁷⁾ Kalenterista ilmoitetaan yleensä EKP:n lehdistötiedotteella, joka on saatavissa EKP:n verkkosivuilla www.ecb.europa.eu. Kalenteri julkistetaan myös virallisessa lehdessä ja eurojärjestelmän verkkosivuilla (ks. lisäys 5).

⁽¹⁰⁸⁾ Jos laitoksella ei ole hallinnollista päätoimipaikkaa jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut, sen tulee nimetä vastaava sivukonttori, joka on vastuussa kaikkien laitoksen kyseisessä jäsenvaltiossa olevien toimipaikkojen yhteenlasketun vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämisestä.

KEHIKKO 10

Vähimmäisvarantotalletuksille maksettavan koron laskeminen

Vähimmäisvarantotalletuksille maksettava korko lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

Tässä:

R_t = vähimmäisvarantotalletuksille maksettava korko pitoajanjaksolta t

H_t = pitoajanjakson t keskimääräinen päivittäinen vähimmäisvarantotalletus

n_t = kalenteripäivien lukumäärä pitoajanjakson t aikana

r_t = vähimmäisvarantotalletukselle maksettava korkoprosentti pitoajanjaksolta t ; korkoprosentti pyöristetään kahteen desimaaliin.

i = pitoajanjakson t i s kalenteripäivä

MR_i = marginaalikorko viimeisimmässä sellaisessa perusrahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritetaan kalenteripäivänä i tai ennen sitä päivää

7.5 Varantopohjan ilmoittaminen, hyväksyminen ja korjaaminen

Vähimmäisvarantovelvolliset laitokset laskevat itse varantopohjan erät, joiden perusteella vähimmäisvarannot määräytyvät, ja ilmoittavat ne kansallisille keskuspankeille EKP:n yleisen raha- ja pankkitilastoinnin yhteydessä (ks. liite 4). Asetuksen EKP/2003/9 5 artiklassa määritellään, miten laitoksen varantopohja ja varantovelvoite ilmoitetaan ja hyväksytään.

Laitoksen vähimmäisvarannot ilmoitetaan ja hyväksytään seuraavasti. Joko asianomainen kansallinen keskuspankki tai laitos itse tekee aloitteen laitoksen tietyn pitoajanjakson vähimmäisvarantojen laskemiseksi. Laskemisen suorittava osapuoli ilmoittaa lasketun vähimmäisvarantojen määrän viimeistään kolme KKP-pankkipäivää ennen pitoajanjakson alkamista. Asianomainen keskuspankki voi määritellä vähimmäisvarantojen ilmoittamiselle määrääjäksi aiemmankin päivämäärän. Se voi määritellä myös muita aikarajoja, joiden mukaisesti laitoksen on ilmoitettava varantopohjaan ja ilmoitettuihin vähimmäisvarantoihin tehdyistä korjauksista. Ilmoituksen vastaanottaneen osapuolen on hyväksyttävä lasketut vähimmäisvarannot viimeistään pitoajanjakson alkamista edeltävänä KKP-pankkipäivänä. Ilmoituksen vastaanottaneen osapuolen katsotaan hyväksyneen laitoksen kyseisen pitoajanjakson vähimmäisvarantojen määrän, mikäli se ei ole vastannut ilmoitukseen pitoajanjakson alkamista edeltävän KKP-pankkipäivän loppuun mennessä. Kun laitoksen pitoajanjakson vähimmäisvarannot on hyväksytty, niitä ei voi muuttaa.

Asetuksessa EKP/2003/9 on määritelty erityisiä tiedonantovelvollisuuksia niille laitoksille, joilla on lupa toimia muiden laitosten välittäjinä välillisten varantotalletusten tekemiseksi. Varantotalletuksen tekeminen välittäjän kautta ei muuta näin varantotalletustaan pitävien laitosten tilastointiin liittyviä tiedonantovelvollisuuksia.

EKP:llä ja kansallisilla keskuspankeilla on oikeus tarkistaa kerättyjen tietojen paikkansapitävyys ja laatu asetuksen (EY) N:o 2351/98 mukaisesti.

7.6 Vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämättä jättäminen

Vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämättä jättämisestä on kyse silloin, kun pitoajanjakson ajalta laskettu keskimääräinen kalenteripäivän lopun saldo laitoksen varantotilillä (-tileillä) alittaa laitokselle tuoksi pitoajanjaksoksi määrätyn varantovelvoitteen.

Jos jokin laitos ei pysty täyttämään koko varantovelvoitettaan tai osaa siitä, EKP:llä on asetuksen (EY) N:o 2531/98 mukaisesti oikeus määrätä sille mikä tahansa seuraavista seuraamuksista:

- varantovelvoitteen täyttämättä jääneelle osalle laskettu ylimääräinen korko, joka on korkeintaan 5 prosenttiyksikköä maksuvalmiusluoton korkoa korkeampi,

- b) varantovelvoitteen täyttämättä jääneelle osalle laskettu ylimääräinen korko, joka on korkeintaan kaksi kertaa maksuvalmiusluoton koron suuruinen,
- c) velvoite tehdä EKP:hen tai kansalliseen keskuspankkiin koroton talletus, joka on korkeintaan kolme kertaa varantovelvoitteen täyttämättä jääneen osan suuruinen. Talletuksen juoksuaika ei saa olla pitempi kuin ajanjakso, jonka aikana laitos ei täyttänyt varantovelvoitettaan.

Jos laitos ei täytä muita velvollisuuksiaan, joita sillä on eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmään liittyvien EKP:n asetusten ja päätösten nojalla (esimerkiksi jos joitakin tarvittavia tietoja ei toimiteta ajoissa tai jos tiedot ovat puutteellisia), EKP:llä on valtuus määrätä asetuksen (EY) N:o 2532/98 ja asetuksen (EKP/1999/4) mukaan. EKP:n johtokunta voi määritellä ja julkistaa periaatteet, joiden mukaan se soveltaa asetuksen (EY) N:o 2531/98 7 artiklan 1 kohdassa säädettyjä seuraamuksia ⁽¹⁰⁹⁾.

Jos vähimmäisvarantovelvoitteiden rikkominen on vakava, eurojärjestelmä voi lisäksi tilapäisesti sulkea vastapuolen pois avomarkkinaoperaatioista.

—

⁽¹⁰⁹⁾ Nämä periaatteet on julkaistu ilmoituksena otsikolla "Euroopan keskuspankin ilmoitus vähimmäisvarantovelvoitteen rikkomisesta koituvien seuraamusten määrittämisestä", (EYVL C 39, 11.2.2000, s. 3).

Lisäys 1

ESIMERKKEJÄ RAHAPOLIITTISISTA OPERAATIOISTA JA MENETTELYISTÄ

Esimerkit

Esimerkki 1. Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio kiinteäkorkoisena huutokauppana

Esimerkki 2. Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio vaihtuvakorkoisena huutokauppana

Esimerkki 3. EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku vaihtuvakorkoisena huutokauppana

Esimerkki 4. Likviditeettiä vähentävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana

Esimerkki 5. Likviditeettiä lisäävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana

Esimerkki 6. Riskienhallintamenetelmät

ESIMERKKI 1

Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio kiinteäkorkoisena huutokauppana

EKP päättää lisätä markkinoiden likviditeettiä käänteisoperaatiolla, joka järjestetään kiinteäkorkoisena huutokauppana.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

(milj. euroa)	
Vastapuoli	Tarjous
Pankki 1	30
Pankki 2	40
Pankki 3	70
Yhteensä	140

EKP päättää jakaa yhteensä 105 miljoonaa euroa.

Jaettava määrä prosentteina on:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Vastapuolille jaettavat määrät ovat:

(milj. euroa)		
Vastapuoli	Tarjous	Jaettava määrä
Pankki 1	30	22,5
Pankki 2	40	30,0
Pankki 3	70	52,5
Yhteensä	140	105,0

ESIMERKKI 2

Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää lisätä markkinoiden likviditeettiä käänteisoperaatiolla, joka järjestetään vaihtuvakorkoisena huutokauppana.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Korko (%)	Määrä (milj. euroa)				Kumulatiiviset tarjoukset
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Tarjoukset yhteensä	
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10

Korko (%)	Määrä (milj. euroa)				
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Tarjoukset yhteensä	Kumulatiiviset tarjoukset
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Yhteensä	30	45	70	145	

EKP päättää jakaa 94 miljoonaa euroa marginaalikorolla 3,05 %.

Kaikki 3,05 prosentin ylittävät tarjoukset (kumulatiiviseen 80 miljoonan euron määrään saakka) hyväksytään täysimääräisesti. Jaettava määrä prosentteina on 3,05 prosentin korolla

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Pankille 1 jaettava määrä tällä marginaalikorolla on esimerkiksi

$$0,4 \times 10 = 4$$

Pankilla 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvedona seuraavasti:

Vastapuolet	Määrä			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki3	Yhteensä
Tarjoukset yhteensä	30,0	45,0	70,0	145
Jaettava määrä yhteensä	14,0	34,0	46,0	94

Jos käytetään yksikorkoista huutokauppamenettelyä (hollantilainen huutokauppa), vastapuolille jaettujen korko on 3,05 %.

Jos käytetään monikorkoista huutokauppamenettelyä (amerikkalainen huutokauppa), vastapuolille jaettaviin määriin ei sovelleta pelkästään yhtä korkoa, vaan esimerkiksi pankki 1 saa 5 miljoonaa euroa korolla 3,07 %, 5 miljoonaa euroa korolla 3,06 % ja 4 miljoonaa euroa korolla 3,05 %.

ESIMERKKI 3

EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää vähentää markkinoiden likviditeettiä laskemalla liikkeeseen velkasitoumuksia vaihtuvakorkoista huutokauppana käyttäen.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Korko (%)	Määrä (milj. euroa)				
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	Kumulatiiviset tarjoukset
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25

Korko (%)	Määrä (milj. euroa)				Kumulatiiviset tarjoukset
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Yhteensä	55	70	55	180	

EKP päättää jakaa 124,5 miljoonan euron nimellismäärän marginaalikorolla 3,05 %.

Kaikki alle 3,05 prosentin tarjoukset (65 miljoonan euron kumulatiiviseen määrään saakka) hyväksytään täysimääräiset. Jaettava määrä prosentteina on 3,05 prosentin korolla:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

Pankille 1 jaettava määrä tällä marginaalikorolla on esimerkiksi

$$0,85 \times 20 = 17$$

Pankille 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvetona seuraavasti

(milj. euroa)

Vastapuolet	Määrä			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä
Tarjoukset yhteensä	55,0	70,0	55,0	180,0
Jaettava määrä yhteensä	42,0	49,0	33,5	124,5

ESIMERKKI 4

Likviditeettiä vähentävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää vähentää markkinoiden likviditeettiä tekemällä euron ja dollarin välisen valuuttaswapin vaihtuvakorkoisena huutokauppana. *Huom.* euron termiinikurssi on tässä esimerkissä korkeampi kuin avistakurssi.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Swap-pisteet (× 10 000)	Määrä (milj. euroa)				Kumulatiiviset tarjoukset
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205

Swap-pisteet (× 10 000)	Määrä (milj. euroa)				
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	Kumulatiiviset tarjoukset
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Yhteensä	65	90	80	235	

EKP päättää jakaa 158 miljoonaa euroa marginaaliswap-pisteellä 6,63. Kaikki 6,63 pisteen ylittävät tarjoukset (65 miljoonan euron kumulatiiviseen määrään saakka) hyväksytään täysimääräisesti. Jaettava määrä prosentteina on 6,63 pisteellä

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Pankille 1 jaettava määrä tällä marginaaliswap-pisteellä on esimerkiksi

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Pankille 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvedona seuraavasti:

(milj. euroa)

Vastapuolet	Määrä			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä
Tarjoukset	65,0	90,0	80,0	235,0
Jaettava määrä yhteensä	48,25	52,55	57,20	158,0

EKP määrää operaatiossa euron USD-avistakurssiksi 1,1300.

Jos käytetään yksikorkoista huutokauppanenettelyä (hollantilaista huutokauppaa), eurojärjestelmä ostaa operaation alkamispäivänä 158 000 000 euroa ja myy 178 540 000 dollaria. Operaation eräpäivänä eurojärjestelmä myy 158 000 000 euroa ja ostaa 178 644 754 dollaria (termiinikurssi on $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Jos käytetään monikorkoista huutokauppanenettelyä (amerikkalaista huutokauppaa), eurojärjestelmä vaihtaa dollarimäärät seuraavassa taulukossa esitetyllä tavalla:

Avistakauppa			Terminikauppa		
Valuuttakurssi	Euro, osto	USD, myynti	Valuuttakurssi	Euro, myynti	USD, osto
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Yhteensä	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

ESIMERKKI 5

Likviditeettiä lisäävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää lisätä markkinoiden likviditeettiä tekemällä euron ja dollarin välisen valuuttaswapin vaihtuvakorkoisena huutokauppana. (Huom. euron termiinikurssi on tässä esimerkissä korkeampi kuin avistakurssi.)

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Swap-pisteet (× 10 000)	Määrä (milj. euroa)				Kumulatiiviset tarjoukset
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Yhteensä	60	85	75	220	

EKP päättää jakaa 197 miljoonaa euroa marginaaliswap-pisteellä 6,54. Kaikki 6,54 pisteen alittavat tarjoukset (195 miljoonan euron kumulatiiviseen määrään saakka) hyväksytään täysimääräisesti. Jaettava määrä prosentteina on 6,54 pisteellä

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

Pankille 1 jaettava määrä on tällä marginaaliswap-pisteellä esimerkiksi

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Pankille 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvetona seuraavasti

(milj. euroa)

Vastapuolet	Määrä			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä
Tarjoukset	60,0	85,0	75,0	220
Jaettava määrä yhteensä	55,5	75,5	66,0	197

EKP määrää operaatiossa euron USD-avistakurssiksi 1,1300.

Jos käytetään yksikorkoista huutokauppamenettelyä (hollantilaista huutokauppaa), eurojärjestelmä myy operaation alkamispäivänä 197 000 000 euroa ja ostaa 222 610 000 dollaria. Operaation eräpäivänä eurojärjestelmä ostaa 197 000 000 euroa ja myy 222 738 838 dollaria (termiinikurssi on $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Jos käytetään monikorkoista huutokauppamenettelyä (amerikkalaista huutokauppaa), eurojärjestelmä vaihtaa euro- ja dollarimäärät seuraavassa taulukossa esitetyllä tavalla:

Avistakauppa			Termiinkauppa		
Valuuttakurssi	Euro, myynti	USD, osto	Valuuttakurssi	Euro, osto	USD, myynti
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Yhteensä	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

ESIMERKKI 6

Riskienhallintamenetelmät

Tässä esimerkissä kuvataan eurojärjestelmän likviditeettiä lisäävissä operaatioissa käytettäviin omaisuuseriin sovellettavia riskienhallintamenetelmiä ⁽¹¹⁰⁾. Esimerkki perustuu oletukseen, että vastapuoli osallistuu seuraaviin eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin:

- Perusrahoitusoperaatio, joka alkaa 28.7.2004 ja päättyy 4.8.2004 ja jossa vastapuolelle jaetaan 50 miljoonaa euroa 4,24 prosentin korolla.
- Pitempiaikainen rahoitusoperaatio, joka alkaa 29.7.2004 ja päättyy 21.10.2004 ja jossa vastapuolelle jaetaan 45 miljoonaa euroa 4,56 prosentin korolla.
- Perusrahoitusoperaatio, joka alkaa 4.8.2004 ja päättyy 11.8.2004 ja jossa vastapuolelle jaetaan 35 miljoonaa euroa 4,26 prosentin korolla.

Operaatioiden vakuutena olevien vastapuolen jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien ominaisuudet on eritelty alla olevassa taulukossa 1.

Taulukko 1

Operaatioissa käytetyt jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

Ominaisuudet						
Omaisuus- erän tunnis- tietieto	Omaisuuserätyyppi	Eräpäivä	Korko	Korkomaksu	Jäljellä oleva ma- turiteetti (v)	Markkina-arvon aliovustus (%)
Asset A	Jumbolaina (katettu pankin joukkovelkakirjalaina)	30.8.2008	Kiinteä	6 kk	4 vuotta	3,50 %
Asset B	Valtion liikkeeseen laskema velkakirja	19.11.2008	Vaihtuva	12 kk	4 vuotta	0,50 %
Asset C	Yrityksen liikkeeseen laskema velkakirja	12.5.2015	Nollakorkoi- nen		> 10 vuotta	15,00 %
Hinnat prosentteina (ml. kertynyt korko) (*)						
28.7.2004	29.7.2004	30.7.2004	2.8.2004	3.8.2004	4.8.2004	5.8.2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

(*) Tietyn arvostuspäivän hinnat vastaavat tätä arvostuspäivää edeltävän pankkipäivän edustavinta hintaa.

⁽¹¹⁰⁾ Esimerkki perustuu oletukseen, että vakuuksien muutospyynnön tarpeen arvioinnissa otetaan huomioon myönnetylle luotolle kertynyt korko ja sovelletaan kynnyispistettä, joka on 0,5 % myönnetyn luoton määrästä.

KORVAMERKINTÄJÄRJESTELMÄ

Osa kansallisista keskuspankeista käyttää järjestelmää, jossa omaisuuserät korvamerkitään kuhunkin operaatioon. Korvamerkintäjärjestelmissä omaisuuserät arvostetaan päivittäin. Seuraavassa esimerkissä kuvataan tätä menetelmää (ks. myös oheinen taulukko 2):

1. Vastapuoli tekee 28.7.2004 kansallisen keskuspankin kanssa takaisinostosopimuksen, jonka mukaan kansallinen keskuspankki ostaa 50,6 miljoonan euron arvosta omaisuuserää A. Omaisuuserä A on kiinteäkorkoinen jumbolaina (katettu pankin joukkovelkakirjalaina), joka erääntyy 30.8.2008. Koska sen jäljellä oleva maturiteetti on 4 vuotta, siihen sovellettava markkina-arvon aliarvostus on 3,5 %. Omaisuuserän A markkinahinta sen viitemarkkinapaikalla on mainittuna päivänä 102,63 %, johon sisältyy kertynyt kuponkikorko. Vastapuolen edellytetään toimittavan sellaisen määrän omaisuuserää A, että sen markkina-arvo 3,5 prosentin aliarvostuksen jälkeen ylittää 50 miljoonan euron jaetun määrän. Vastapuoli toimittaa siten 50,6 miljoonan euron nimellisarvosta omaisuuserää A, jonka korjattu markkina-arvo tuona päivänä on 50 113 203 euroa.
2. Vastapuoli tekee 29.7.2004 kansallisen keskuspankin kanssa takaisinostosopimuksen, jonka mukaan kansallinen keskuspankki ostaa 21 miljoonan euron arvosta omaisuuserää A (markkinahinta 101,98 %, markkina-arvon aliarvostus 3,5 %) ja 25 miljoonan euron arvosta omaisuuserää B (markkinahinta 98,35 %). Omaisuuserä B on valtion vaihtuvakorkoinen joukkovelkakirja, johon sovellettava markkina-arvon aliarvostus on 0,5 %. Omaisuuserän A ja omaisuuserän B korjattu markkina-arvo tuona päivänä on 45 130 810 euroa, eli yli vaaditun 45 000 000 euron.

Heinäkuun 29 päivänä 2004 alkaneeseen perusrahoitusoperaatioon liittyvät omaisuuserät arvostetaan uudelleen 28.7.2004. Koska omaisuuserän A markkinahinta on 101,98 %, sen markkina-arvon aliarvostuksella korjattu arvo on yhä alemman ja ylempään kynnysarvon sisällä. Alun perin pantatun vakuuden katsotaan näin ollen kattavan sekä alun perin myönnetyn luoton määrän että 5 889 euron suuruisen kertyneen koron.

3. Omaisuuserät arvostetaan uudelleen 30.7.2004: omaisuuserän A markkinahinta on 100,55 % ja omaisuuserän B markkinahinta on 97,95 %. Kertyneet korot ovat 11 778 euroa 28.7.2004 alkaneesta perusrahoitusoperaatiosta ja 5 700 euroa 29.7.2004 alkaneesta pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta. Näin ollen omaisuuserän A korjattu markkina-arvo ensimmäisessä operaatioissa on 914 218 euroa pienempi kuin operaation vakuusvaade (eli myönnetty luotto + kertynyt korko), mutta myös pienempi kuin 49 761 719 euron alempi kynnystaso. Vastapuoli toimittaa 950 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää A, mikä 100,55 prosentin hintaan perustuneesta markkina-arvosta tehdyn 3,5 prosentin aliarvostuksen jälkeen palauttaa riittävän vakuuskatteen⁽¹¹⁾.

Myös toinen operaatio aiheuttaa vakuuksien muutospyyntöä, koska operaatiossa käytettyjen omaisuuserien korjattu markkina-arvo (44 741 520 euroa) jää alle alemman kynnystason (44 780 672 euroa). Tämän vuoksi vastapuoli toimittaa 270 000 euron arvosta omaisuuserää B, jonka korjattu markkina-arvo on 263 143 euroa.

4. Omaisuuserät arvostetaan uudelleen 2. ja 3.8.2004, mutta tämä ei aiheuta vakuuksien muutospyyntöä 28. ja 29.7.2004 tehtyjen operaatioiden osalta.
5. Elokuun 4 päivänä 2004 vastapuoli maksaa takaisin 28.7.2004 alkaneessa perusrahoitusoperaatiossa myönnetyn luoton ja 41 222 euron suuruisen kertyneen koron. Kansallinen keskuspankki palauttaa 51 550 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää A.

Samana päivänä vastapuoli tekee kansallisen keskuspankin kanssa uuden takaisinostosopimuksen, jonka mukaan kansallinen keskuspankki ostaa 75 miljoonan euron nimellisarvosta omaisuuserää C. Koska omaisuuserä C on nollakorkoinen yrityksen joukkovelkakirja, jonka jäljellä oleva maturiteetti on yli 10 vuotta ja johon sovellettava markkina-arvon aliarvostus on 15 %, sen markkina-arvon aliarvostuksella korjattu markkina-arvo tuona päivänä on 35 068 875 euroa.

Heinäkuun 29 päivänä 2004 alkaneeseen pitempiaikaiseen rahoitusoperaatioon liittyvien omaisuuserien uudelleenarvostuksesta ilmenee, että omaisuuserien korjattu markkina-arvo on noin 262 000 euroa suurempi kuin ylempi kynnystaso, minkä vuoksi kansallinen keskuspankki palauttaa vastapuolelle 262 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää B⁽¹²⁾.

SAMMIOJÄRJESTELMÄ

Osa kansallisista keskuspankeista käyttää sammiojärjestelmää. Vastapuolen käyttämiä sammioituja omaisuuseriä ei ole korvamerkitty mihinkään tiettyihin operaatioihin.

Tässä esimerkissä käytetään samaa operaatioiden sarjaa kuin edellisessä korvamerkintäjärjestelmää kuvaavassa esimerkissä. Pääasiallinen ero on, että kaikkien sammioon kuuluvien omaisuuserien korjatun markkina-arvon on uudelleenarvostuspäivinä katettava kaikkien vastapuolen ja kansallisen keskuspankin välisten avointen operaatioiden kokonaismäärä. Näin

⁽¹¹⁾ Kansalliset keskuspankit voivat vaatia lisävakuutta rahana eikä arvopapereina.

⁽¹²⁾ Jos kansallinen keskuspankki joutuu palauttamaan vakuutta vastapuolelle toisen operaation yhteydessä, se voidaan joissakin tapauksissa nettouttaa vastapuolen kansalliselle keskuspankille ensimmäisen operaation yhteydessä maksaman vakuuden kanssa. Näin ollen suoritettaisiin vain yksi vakuusmaksu.

ollen 30.7.2004 tehtävä vakuuksien muutospyyntö on tässä esimerkissä sama (1 178 398 euroa) kuin korvamerkintäjärjestelmässä. Vastapuoli toimittaa 1 300 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää A, mikä 100,55 prosentin hintaan perustuneesta markkina-arvosta tehdyn 3,5 prosentin aliarvostuksen jälkeen palauttaa riittävän vakuuskatteen.

Lisäksi 4.8.2004, jolloin 28.7.2004 tehty perusrahoitusoperaatio erääntyy, vastapuoli voi pitää omaisuuserät vakuus-tilillään. Omaisuuseriä voidaan vaihtaa myös toisiin, kuten esimerkissä jossa 51,9 miljoonan euron nimellisarvosta omaisuuserää A vaihdetaan nimellisarvoltaan 75,5 miljoonaan euroon omaisuuserää C kaikissa rahoitusoperaatioissa myönnettyjen luottojen ja kertyneiden korkojen kattamiseksi.

Sammiojärjestelmän riskienhallintamenetelmiä kuvataan taulukossa 3.

Taulukko 2

Korvamerkintäjärjestelmä

Päivämäärä	Avoimet operaatiot	Alkamispäivä	Päätymispäivä	Korko, %	Myönnetty luotto	Kertynyt korko	Katettava määrä	Alempi kynnys	Ylempi kynnys	Korjattu markkinaarvo	Vakuuksien muutospyyntö
28.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
29.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	—
30.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	- 914 218
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	- 264 180
2.8.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
3.8.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
4.8.2004	Perusrah.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
5.8.2004	Perusrah.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

Taulukko 3
Sammiojärjestelmä

Päivämäärä	Avoimet operaatiot	Alkamispäivä	Päättymispäivä	Korko, %	Myönnetty luotto	Kertynyt korko	Katettava määrä	Alempi kynnys (*)	Ylempi kynnys (**)	Korjattu markkinaarvo	Vakuuksien muutospyyntö
28.7.2004	Perusraha.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	Ei sovelleta	50 113 203	—
29.7.2004	Perusraha.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	95 005 889	94 530 859	Ei sovelleta	94 926 624	—
	Pitempiaik. raha.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—					
30.7.2004	Perusraha.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	95 017 478	94 542 390	Ei sovelleta	93 839 080	- 1 178 398
	Pitempiaik. raha.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700					
2.8.2004	Perusraha.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	95 052 244	94 576 983	Ei sovelleta	95 487 902	—
	Pitempiaik. raha.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800					
3.8.2004	Perusraha.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	95 063 833	94 588 514	Ei sovelleta	95 399 949	—
	Pitempiaik. raha.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500					
4.8.2004	Perusraha.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	80 034 200	79 634 029	Ei sovelleta	80 333 458	—
	Pitempiaik. raha.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200					
5.8.2004	Perusraha.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	80 044 042	79 643 821	Ei sovelleta	80 248 396	—
	Pitempiaik. raha.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900					

(*) Sammiojärjestelmässä alempi kynnys on vakuuksien muutospyyntöjen alin kynnystaso. Käytännössä useimmat kansalliset keskuspankit vaativat lisävakuutta, kun vakuussammion markkina-arvon aliarvostuksella korjattu markkina-arvo laskee katettavaa kokonaismäärää pienemmäksi.

(**) Sammiojärjestelmässä ylempään kynnystason käsitteellä ei ole merkitystä, koska vastapuoli pyrkii aina toimittamaan vakuuksia yli vaaditun määrän minimoidakseen toimituskustannukset.

Lisäys 2

SANASTO

Alkamispäivä (*start date*): Päivä, jona rahapoliittinen operaatio alkaa. Takaisinostosopimuksiin ja valuuttaswapeihin perustuvissa operaatioissa alkamispäivä vastaa ostopäivää.

Alkumarginaali (*initial margin*): Riskienhallintatoimi, jota eurojärjestelmä voi käyttää käänteisoperaatioissa ja joka tarkoittaa sitä, että operaatiota varten vaadittava vakuus on yhtä suuri kuin vastapuolelle myönnettävä luotto lisättynä alkumarginaalin arvolla.

Amerikkalainen huutokauppa (*American auction*): Katso monikorkoinen huutokauppanenettely.

Arvo-osuuksiksi muuttaminen (*dematerialisation*): Fyysisten saantodistusten tai -asiakirjojen poistaminen käytöstä siten, että raha- ja pääomamarkkinainstrumentit ovat olemassa ainoastaan tilikirjauksina.

Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmä (*securities settlement system, SSS*): Menettely, joka mahdollistaa arvopaperien tai muiden saamistodisteiden säilytyksen ja siirron joko vastikkeettomasti (*free-of-payment, FOP*) tai toimitus maksua vastaan -periaatteella (*delivery-versus-payment*).

Arvopaperikeskus (*central securities depository, CSD*): Yhteisö, joka säilyttää ja hoitaa arvopapereita tai muita saamistodisteita, pitää liikkeeseenlaskutilejä ja mahdollistaa arvopaperitapahtumien käsittelyn tilikirjausten avulla. Omaisuuserät voivat olla joko fyysisiä (mutta yhteissäilytyksessä arvopaperikeskuksen pitämässä pysäytysjärjestelmässä) tai arvo-osuusmuotoisia (jolloin ne ovat olemassa ainoastaan elektronisina kirjauksina).

Arvostuspäivä (*valuation date*): Päivä, jona luotto toimien kohteena olevat omaisuuserät arvostetaan.

Avomarkkinaoperaatio (*open market operation*): Keskuspankin aloitteesta rahoitusmarkkinoilla toteutettava operaatio. Tarkoituksensa, säännöllisyytensä ja menettelyjensä mukaan eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot voidaan jakaa neljään ryhmään: perusrahoitusoperaatioihin, pitempiaikaisiin rahoitusoperaatioihin, hienosäätöoperaatioihin ja rakenteellisiin operaatioihin. Eurojärjestelmän tärkein avomarkkinaoperaatioiden väline ovat käänteisoperaatiot, joita voidaan käyttää kaikkien neljän operaatioryhmän yhteydessä. Lisäksi rakenteellisten operaatioiden yhteydessä voidaan käyttää velkasitoumusten liikkeeseen-laskua ja suoria kauppia ja hienosäätöoperaatioiden yhteydessä puolestaan valuuttaswapeja ja määräaikais-talletusten keräämistä.

Bruttomaksujärjestelmä (*gross settlement system*): Maksujärjestelmä, jossa maksut suoritetaan ja arvopaperit siirretään toimeksianto kerrallaan.

Eräpäivä (*maturity date*): Päivä, jona rahapoliittinen operaatio päättyy. Takaisinostosopimuksen tai swapin yhteydessä eräpäivä vastaa takaisinostopäivää.

ETA-maat (*Euroopan talousalueen maat*) (*EEA [European Economic Area] countries*): Euroopan unionin jäsenvaltiot sekä Islanti, Liechtenstein ja Norja.

Etukäteen määrätty korko (*pre-fixed coupon*): Vaihtuvakorkoisen instrumentin korko, joka määräytyy sen mukaan, mikä käytetyn viiteindeksin arvo on tiettyinä päivinä (tai tiettyinä päivinä) ennen koron kertymisajan alkua.

Euroalue (*euro area*): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet käyttöön euron yhteisenä rahanaan ja joissa harjoitetaan yhteistä rahapolitiikkaa EKP:n neuvoston vastuulla.

Eurojärjestelmä (*eurosystem*): Euroopan keskuspankki (EKP) ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit. Eurojärjestelmän päätöksentekuelimet ovat EKP:n neuvosto ja johtokunta.

Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi (*ECAF*) (*Eurosystem credit assessment framework, ECAF*): Menettelyt, säännöt ja tekniikat, joilla varmistetaan, että eurojärjestelmän kaikille vakuuskelpoisille omaisuuserille asettamat tiukat luottokelpoisuusvaatimukset täyttyvät. Tiukat luottokelpoisuusvaatimukset on asetettu erikseen jälkimarkkinakelpoisille ja ei-jälkimarkkinakelpoisille omaisuuserille. Eurojärjestelmä hyväksyy vakuuskelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuuden arviointia varten neljän eri lähteen luottoluokitusjärjestelmien arviot. Nämä lähteet ovat ulkoiset luottoluokituslaitokset (External Credit Assessment Institutions, ECAs), kansallisten keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät (Internal Credit Assessment Systems, ICASs), sisäisten luottoluokitusten menetelmät (Internal Ratings Based, IRB) ja kolmansien osapuolten tarjoamat luottoluokitusvälinepalvelut (Rating Tools, RTs). Lisäksi eurojärjestelmä ottaa luottokelpoisuutta arvioidessaan huomioon sellaiset institutionaaliset kriteerit ja piirteet, joilla omaisuuserien haltijoille taataan samanlainen suoja (esim. takaukset). Eurojärjestelmä määrittää luottokelpoisuutta koskevat tiukat vähimmäisvaatimukset (luottokelpoisuuden alarajan) käyttämällä normina luottoriskiä, joka vastaa yhden A:n luottoluokitusta. Eurojärjestelmässä yhden A:n luottoluokitusta vastaava maksukyvyttömyyden todennäköisyys vuoden aikajänteellä on 0,10 %.

Eurojärjestelmän pankkipäivä (*Eurosystem business day*): Päivä, jona EKP ja ainakin yksi kansallinen keskuspankki on avoinna eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten.

Euroopan keskuspankkijärjestelmä (EKPJ) (European System of Central Banks, ESCB): Euroopan keskuspankki (EKP) ja EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit. On huomattava, että niiden jäsenvaltioiden kansallisilla keskuspankeilla, joiden rahayksikkö ei ole euro, säilyy kansallisen lain mukainen rahapoliittinen toimivalta, eivätkä ne siis osallistu eurojärjestelmän rahapolitiikan harjoittamiseen.

Haircut: Katso markkina-arvon aliarvostus.

Hienosäätöoperaatio (fine-tuning operation): Eurojärjestelmän satunnaisesti toteuttama avomarkkinaoperaatio, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tasoittaa markkinoiden likviditeetin odottamattomia vaihteluja.

Hinnanalennus arvonnäärityksessä (valuation markdown): Riskienhallintamenettely, jossa keskuspankki alentaa käänteisoperaatioissa vakuutena käytettävien omaisuuserien teoreettista hintaa tietyllä prosenttimäärällä ennen kuin se suorittaa markkina-arvon aliarvostuksen.

Hollantilainen huutokauppa (Dutch auction, single-rate auction): Katso yksikorkoinen huutokaupamenettely.

Huutokaupamenettely (tender procedure): Vastapuolilta saatuihin keskenään kilpaileviin tarjouksiin perustuva menettely, jolla keskuspankki lisää tai vähentää markkinoiden likviditeettiä. Kilpailukykyisimmät tarjoukset hyväksytään ensin, kunnes koko se likviditeettimäärä, jonka keskuspankki halusi lisätä tai vähentää, on käytetty.

Irtisanomisehtoiset talletukset (deposits redeemable at notice): Tietyn irtisanomisajan jälkeen nostettavissa olevat talletukset. Joissakin tapauksissa talletetuista varoista voidaan nostaa tietty kiinteä määrä tietyn ajanjakson aikana tai varat voidaan nostaa erillistä sakkomaksua vastaan.

ISIN-koodi (International Securities Identification Number, ISIN): Rahoitus- markkinoilla liikkeeseen lasketuille arvopapereille annettu kansainvälinen koodi.

Jäljellä oleva maturiteetti (residual maturity): Velkainstrumentin eräpäivään saakka jäljellä oleva aika.

Jälkikäteen määrätty korko (post-fixed coupon): Vaihtuvakorkoisen instrumentin korko, joka määräytyy sen mukaan, mikä käytetyin viiteindeksin arvo on tietynä päivänä (tai tiettyinä päivinä) koron kertymisaikana.

Jäsenvaltio (Member State): Tässä asiakirjassa Euroopan unionin jäsenvaltio, jonka rahayksikkö on euro.

Kahdenvälinen kauppa (bilateral procedure): Menettely, jossa keskuspankki käy kauppaa suoraan ainoastaan yhden tai muuttaman vastapuolen kanssa soveltamatta huutokaupamenettelyjä. Kahdenvälisiin kauppoihin kuuluvat myös pörssin tai välittäjien välityksellä tehtävät kaupat.

Kansallinen keskuspankki (national central bank, NCB): Tässä asiakirjassa jäsenvaltion keskuspankki.

Kansallisen keskuspankin oma luottoriskinarviointijärjestelmä (in-house credit assessment system, ICAS): Yksi eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAE) käytettävistä luottoluokituslähteistä. Tämä luottoluokituslähteistä käsittelee tällä hetkellä neljä luottoluokitusjärjestelmää: Espanjan, Itävallan, Ranskan ja Saksan keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät.

Kaupantekopäivä (T) (trade date, T): Päivä, jona kauppa (eli kahden vastapuolen välinen sopimus rahoitustransaktiosta) tehdään. Kaupantekopäivä voi olla sama kuin transaktion maksun suorituspäivä (suoritus saman päivän arvolla) tai edeltää suorituspäivää tietyllä pankkipäivien määrällä (maksun suorituspäivä on T + suoritusviive).

Keskiaarvoistaminen (averaging provision): Järjestely, joka sallii vastapuolille täyttää varantovelvoitteensa pitoajanjaksona keskimääräisten varantotaltustensa perusteella. Keskiarvoistaminen edistää osaltaan rahamarkkinakorkojen vakautta kannustamalla laitoksia tasoittamaan likviditeetin tilapäisten vaihtelujen vaikutuksia. Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmä sallii keskiarvoistamisen.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokaupamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Kiinteäkorkoinen instrumentti (fixed rate instrument): Rahoitusinstrumentti, jonka korko on kiinteä instrumentin koko juoksuajan.

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli (correspondent central banking model, CCBM): Eurojärjestelmän luoma järjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa vastapuolille mahdollisuus käyttää toisessa maassa olevia omaisuuseriä vakuutena. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallissa kansalliset keskuspankit toimivat omaisuudensäilyttäjinä toistensa puolesta. Tämä tarkoittaa, että kukin kansallinen keskuspankki pitää arvopaperitiliä kunkin muun kansallisen keskuspankin sekä EKP:n arvopaperien hoitoa varten. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli on avoin myös tietyille sellaisten EU:n jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille, joiden rahayksikkö ei ole euro.

Kirjeenvaihtajapankkimenettely (correspondent banking): Menettely, jossa yksi luottolaitos tarjoaa maksu- ja muita palveluja toiselle luottolaitokselle. Kirjeenvaihtajapankit välittävät maksut usein sellaisten keskinäisten tilien (nostro- ja lorotilien) kautta, joihin voidaan liittää luottolimiitti. Kirjeenvaihtajapankkipalvelut ovat pääasiassa kansainvälisiä, mutta joissakin maissa niitä käytetään myös asiamiessuhteina kotimaisissa yhteyksissä. Kirjeenvaihtajapankille ulkomaisen luottolaitoksen tili on nimeltään lorotili; ulkomainen luottolaitos puolestaan kutsuu kirjeenvaihtajapankissa olevaa tiliään nostrotiliksi.

KKP-pankkipäivä (*NCB business day*): Päivä, jona tietyn jäsenvaltion kansallinen keskuspankki on avoinna eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten. Joissakin jäsenvaltioissa kansallisen keskuspankin haarakonttorit voivat olla kiinni joinakin KKP-pankkipäivinä paikallisten tai alueellisten arkipyhien tai vapaapäivien takia. Tällaisissa tapauksissa kyseisen kansallisen keskuspankin on tiedotettava etukäteen vastapuolille järjestelyistä, joita tullaan soveltamaan näitä haarakonttoreita koskevilla transaktioissa.

Konkurssiriski (*solvency risk*): Riski, että syntyy tappiota raha- ja pääomamarkkinainstrumenttien liikkeeseenlaskijan konkurssin tai vastapuolen maksukyvyttömyyden johdosta.

Koronlaskukäytäntö (*day-count convention*): Käytäntö, jota noudattaen määrätään luottokorkoja laskettaessa huomioon otettava päivien määrä. Eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa sovelletaan koronlaskukäytäntöä todelliset päivät/360.

Korvamerkintäjärjestelmä (*earmarking system*): Keskuspankin vakuushallinnassa käytettävä järjestelmä, jossa luottoa myönnetään kutakin yksittäistä transaktiota varten korvamerkittyjä vakuuksia vastaan.

Kynnyspiste (*trigger point*): Myönnetyn luoton arvon ennalta määrätty taso, jonka saavuttaminen laukaisee vakuuksien muutospyynnön.

Käänteisesti vaihtuvakorkoinen instrumentti (*inverse floating rate instrument*): Rahoitusinstrumentti, jonka haltijalle maksettava korko vaihtelee muuttuen aina vastakkaiseen suuntaan kuin viitekorko.

Käänteisoperaatio (*reverse transaction*): Operaatio, jolla kansallinen keskuspankki ostaa tai myy omaisuuseriä takaisinostosopimuksen perusteella, tai keskuspankin luotto-operaatio vakuutta vastaan.

Könttäsummavähennys (*lump-sum allowance*): Kiinteä summa, jonka laitos vähentää, kun lasketaan sen varantovelvoitetta eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmässä.

Liikkeeseenlaskija (*issuer*): Yhteisö, joka on maksuvelvollinen arvopaperiin tai muuhun raha- taikka pääomamarkkinainstrumenttiin nähden.

Linkki arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välillä (*link between securities settlement systems*): Kahden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän väliset menettelyt ja järjestelyt, joiden avulla järjestelmien välillä voidaan siirtää arvopapereita tilikirjauksina.

Lopullinen siirto (*final transfer*): Peruuttamaton ja ehdoton siirto, joka täyttää siirtovelvoitteen.

Luottolaitos: Luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY⁽¹³⁾, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön kansallisissa lainsäädännöissä, 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu luottolaitos, joka on toimivaltaisen viranomaisen valvonnan alainen, tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 123 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu muu luottolaitos, joka on toimivaltaisen kansallisen viranomaisen valvontaa vastaavan valvonnan alainen.

Luottoluokitusvälinepalvelu (*rating tools*): Yksi eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF) käytettävistä luottoluokituslähteistä. Luottoluokitusvälinepalvelujen tarjoajia ovat yhteisöt, jotka arvioivat velallisten luottokelpoisuuden käyttäen ensisijaisesti kvantitatiivisia malleja systemaattisella ja mekaanisella tavalla, tukeutuen muiden tietojen ohella tarkastettuihin tilinpäätöstietoihin, ja joiden luottoluokituksia ole tarkoitettu yleisesti julkaistaviksi. Näiden yhteisöjen on saatava eurojärjestelmän hyväksyntä ennen kuin niiden arvioita voidaan käyttää eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa.

Läheinen sidos (*close links*): Tilanne, jossa vastapuolella on sidos vakuuskelpoisten omaisuuserien liikkeeseenlaskijaan/velalliseen/takaajaan siitä syystä, että a) vastapuoli omistaa suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun yrityksen kautta vähintään 20 % liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta, tai b) liikkeeseenlaskija/velallinen/takaaja omistaa suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun yrityksen kautta vähintään 20 % vastapuolen pääomasta, tai c) kolmas osapuoli omistaa suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun yrityksen kautta enemmän kuin 20 % sekä vastapuolen että liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta.

Maksimitarjouskorko (*maximum bid rate*): Korkein korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa. EKP:n ilmoittaman maksimitarjouskoron ylittävät tarjoukset hylätään.

Maksukyvyttömyys (*default event*): Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF) tarkoitettu tilanne, joka määritellään direktiivissä 2006/48/EY ja sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/49/EY⁽¹⁴⁾, joista käytetään yhteisnimitystä ”vakavaraisuusdirektiivi”. Vakavaraisuusdirektiivin mukaan maksukyvyttömyydestä on kyse, kun ”a) luottolaitoksen arvion mukaan on todennäköistä, että vastapuoli ei maksa vastuutaan täysimääräisesti luottolaitokselle, emoyritykselle tai sen tytäryrityksille ilman, että luottolaitos turvautuu mahdollisen vakuuden realisoinnin kaltaisiin toimiin”, ja/tai ”b) vastapuolen luottovelvoitteen hoitoon liittyvä merkittävä maksusuoritus luottolaitokselle, emoyritykselle tai sen tytäryrityksille on ollut yli 90 päivää erääntyneenä”.

⁽¹³⁾ EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1.

⁽¹⁴⁾ EUVL L 177, 30.6.2006, s. 201.

Maksun suorituspäivä (settlement date): Päivä, jona transaktioon liittyvä maksu suoritetaan. Suoritus voi tapahtua kaupan-tekopäivänä (suoritus saman päivän arvolla) tai yhden taikka useamman päivän kuluttua kaupanteosta (suorituspäivä on kaupantekopäivä T + suoritusviive).

Maksuvalmiusjärjestelmä (standing facility): Keskuspankin järjestelmä, jota vastapuolet voivat käyttää omasta aloitteestaan. Eurojärjestelmä tarjoaa käyttöön kaksi yön yli -maksuvalmiusjärjestelyä: maksuvalmiusluoton ja talletusmahdollisuuden.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vastapuolet voivat saada kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla hyväksyttävää vakuutta vastaan.

Marginaalikorko (marginal interest rate): Huutokaupassa viimeiseksi hyväksytyyn tarjouksen korko.

Marginaalisswap-piste (marginal swap point quotation): Huutokaupassa viimeiseksi hyväksytyyn tarjouksen swap-piste.

Marking to market: Katso vaihtelumarginaali.

Markkina-arvon aliarvostus (valuation haircut): Käänteisoperaatioiden kohteena oleviin omaisuuseriin sovellettava riskienhallintatoimi, jossa keskuspankki laskee vakuutena olevien omaisuuserien arvoksi omaisuuserän markkina-arvon vähennettynä tietyllä prosentilla (aliarvostus). Eurojärjestelmän soveltama markkina-arvon aliarvostus riippuu yksittäisten omaisuuserien ominaisuuksista, kuten jäljellä olevasta maturiteetista.

Maturiteettiluokka (maturity bucket): omaisuuseräjoukko, jonka jäljellä oleva maturiteetti on tiettyjen raja-arvojen välissä, esimerkiksi kolmen ja viiden vuoden välinen maturiteettiluokka.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Monikorkoinen huutokauppenettely (multiple rate auction, American auction): Huutokauppa, jossa toteutushinta (tai hinta/swap-piste) on sama kuin kussakin yksittäisessä tarjouksessa tarjottu korko.

Määräaikaistalletukset (deposits with agreed maturity): Tietyksi määräajaksi tehdyt talletukset, jotka kansallisten käytäntöjen mukaan joko eivät ole nostettavissa ennen erääntymistä tai ovat nostettavissa vain sakkomaksua vastaan. Näihin talletuksiin kuuluu myös joitakin ei-jälkimarkkinakelpoisia velkapapereita, kuten ei -jälkimarkkinakelpoiset (pankki-)talletustodistukset.

Määräaikaistalletusten kerääminen (collection of fixed-term deposits): Rahapolitiikan väline, jota eurojärjestelmä voi käyttää vähentääkseen markkinoiden likviditeettiä hienosäätöoperaatioin. Eurojärjestelmä maksaa korkoa vastapuolten määräaikaisille talletuksille, jotka tehdään kansallisissa keskuspankeissa oleville tileille.

Määrähuutokauppa (volume tender): Katso kiinteäkorkoinen huutokauppa.

Nollakorkoinen joukkovelkakirja (zero coupon bond): Arvopaperi, josta maksetaan tuottoa vain yhden kerran koko juoksuajalta. Tässä asiakirjassa nollakorkoisiksi joukkovelkakirjoiksi luetaan diskontattuina liikkeeseen lasketut arvopaperit sekä arvopaperit, jotka tuottavat yhden korkomaksun juoksuajan päättyessä. Eräs erityinen nollakorkoinen joukkovelkakirja on strip.

Omaisuuksensäilyttäjä (custodian): Yhteisö, joka säilyttää ja hoitaa arvopapereita ja muita raha- ja pääomamarkkinainstrumentteja muiden puolesta.

Omaisuuksensäilytystili (safe custody account): Keskuspankin pitämä arvopaperitili, jolle luottolaitokset voivat tallettaa keskuspankin operaatioiden vakuudeksi kelpaavia arvopapereita.

Omaisuuksenvakuudellinen arvopaperi (asset-backed security, ABS): Velkainstrumentti, jonka vakuutena on tähän tarkoitukseen erityisesti varattu joukko (kiinteitä tai uusiutuvia) rahoitusvaateita, jotka muunnetaan käteiseksi tietyn ajan kuluessa. Lisäksi näihin instrumentteihin saattaa liittyä sellaisia oikeuksia tai muita omaisuuseriä, jotka takaavat maksun tai tuottojen jakamisen sovittuna ajankohtana arvopaperin haltijalle. Yleensä omaisuusvakuudellisten arvopaperien liikkeeseenlaskijana toimii varta vasten perustettu erillisyyhtiö, joka on hankkinut vakuutena olevan rahoitusvaateiden joukon niiden liikkeeseenlaskijalta/myyjältä. Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden tuotot riippuvat siis pääasiassa niiden vakuutena olevien omaisuuserien tuottamasta kassavirrasta sekä sellaisista muista oikeuksista, jotka takaavat tuottojen maksamisen sovittuna ajankohtana (esim. likviditeettisopimukset, takuut tai muut erilliset takaukset).

Ostohinta (purchase price): Hinta, jolla myyjä myy tai jolla tämän on määrä myydä omaisuuserät ostajalle.

Ostopäivä (purchase date): Päivä, jona myyjä tosiasiallisesti myy omaisuuserät ostajalle.

Pankkipäivän lopetus (end-of-day): Se pankkipäivän ajankohta TARGET2-järjestelmän sulkemisen jälkeen, jona TARGET2-järjestelmässä käsitellyt maksut suoritetaan lopullisesti tuon päivän osalta.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation): Säännöllinen avomarkkinaoperaatio, jonka eurojärjestelmä toteuttaa käänteisoperaationa. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Perussopimus (Treaty): Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus.

Pienin jaettava määrä (minimum allotment amount): Huutokauppaoperaatiossa pienin yksittäiselle vastapuolelle jaettava määrä. Eurojärjestelmä voi päättää jakaa jonkin tietyn vähimmäismäärän kullekin huutokaupan vastapuolelle.

Pienin jako-osuus (minimum allotment ratio): Prosentteina ilmaistu alaraja marginaalikorolla hyväksyttävien tarjousten osuudelle kaikista tarjouksista huutokaupassa. Eurojärjestelmä voi päättää soveltaa pienintä jako-osuutta huutokaupoissaan.

Pikahuutokauppa (quick tender): Huutokauppanenettely, jota eurojärjestelmä noudattaa pääasiassa hienosäättöoperaatioissaan pyrkiessään vaikuttamaan nopeasti markkinoiden likviditeettitilanteeseen. Pikahuutokaupat käydään yleensä puoleltoista tunnin kuluessa, ja niihin osallistuvien vastapuolten määrä on yleensä rajoitettu.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation): Säännöllinen avomarkkinaoperaatio, jonka eurojärjestelmä toteuttaa käänteisoperaationa. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kuukausittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta.

Pitoajanjakso (maintenance period): Ajanjakso, jolta varantovelvoitteiden täyttäminen lasketaan. EKP julkistaa pitoajanjaksoja koskevan kalenterin vähintään kolme kuukautta ennen kunkin vuoden alkua. Pitoajanjaksot alkavat aina sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan vireydestä. Pitoajanjaksot päättyvät yleensä vastaavaa maksujen suorituspäivää edeltävänä päivänä seuraavassa kuussa. Julkistettua kalenteria saatetaan erityistilanteissa muuttaa esimerkiksi EKP:n neuvoston kokousaikataulun muutosten vuoksi.

Päivänsisäinen luotto (intraday credit): Yhtä pankkipäivää lyhyemmäksi ajaksi myönnettävä luotto. Keskuspankit voivat myöntää päivänsisäistä luottoa saapuvien ja lähtevien maksujen erojen tasoittamiseksi. Luottoa voidaan myöntää 1) vakuudellisena tilinylityksenä tai 2) lainana panttia vastaan tai takaisinostosopimuksena.

Rahalaitos (monetary financial institution, MFI): Euroalueen rahaa liikkeeseen laskevaan sektoriin kuuluva rahoituslaitos. Rahalaitoksia ovat EU:n jäsenvaltioiden keskuspankit, kotimaassa olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, sekä kaikki muut kotimaassa olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä).

Rahoitustuki omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevilla transaktioissa (liquidity support in an ABS transaction): Mikä tahansa rakenteellinen toiminto, jota voidaan käyttää transaktion aikana tilapäisesti puuttuvan kassavirran kattamiseen.

Rajat ylittävä selvitys (cross-border settlement): Kaupan selvitys eri maassa kuin toisen tai molempien osapuolten sijaintimaa.

Rakenteellinen operaatio (structural operation): Avomarkkinaoperaatio, jonka eurojärjestelmä toteuttaa pääasiassa säädelläkseen rahoitussektorin rakenteellista rahoitusasemaa eurojärjestelmään nähden.

Repo-operaatio (repo operation): Likviditeettiä lisäävä takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio.

RTGS järjestelmä (reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä) (RTGS [real-time gross settlement] system): Maksujärjestelmä, jossa maksumääräykset käsitellään ja maksut suoritetaan jatkuvasti nettouttamatta toimeksianto kerrallaan reaaliaikaisesti. Ks. myös TARGET2-järjestelmä.

Sammiojärjestelmä (collateral pooling system): Keskuspankin vakuushallinnan järjestelmä. Siinä vastapuolet avaavat keskuspankissa ns. sammioitilin, jolle ne tallettavat omaisuuseriä keskuspankin kanssa tekemiensä transaktioiden vakuudeksi. Toisin kuin korvamerkintäjärjestelmässä, omaisuuseriä ei sammiojärjestelmässä korvamerkitä yksittäisiä transaktioita varten.

Selvityskeskus (settlement agent): Yhteisö, joka hoitaa selvitysprosessin (esim. maksupositioiden määrittämisen, maksusuoritusten vaihdon valvomisen jne.) maksujärjestelmissä tai muissa järjestelyissä, joissa edellytetään selvitystä.

Selvitystili (settlement account): Tili, joka TARGET2-järjestelmään suoraan osallistuvalla osapuolella on keskuspankissa maksujen käsittelyä varten.

Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (internal ratings-based [IRB] system): Yksi eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF) käytettävistä luottoluokituslähteistä. Sisäisten luottoluokitusten menetelmät tarkoittavat vastapuolipankkien sisäisiä luottoluokitusjärjestelmiä, joiden luottokelpoisuusarvioita käytetään riskipainojen määrittämisessä EU:n vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti. Menetelmien on oltava kansallisten valvontaviranomaisten tunnustamia ja hyväksymisiä.

Strip (strip, separate trading of interest and principal): Nollakorkoinen joukkovelkakirja, joka on luotu, jotta jonkin arvopaperin tiettyihin kassavirtoihin liittyvät saamiset ja saman instrumentin pääoma voitaisiin myydä erikseen.

Suora kauppa (outright transaction): Menettely, jossa omaisuuseriä ostetaan tai myydään (avista- tai termiinikauppana) niiden juoksuajan päättymiseen asti.

Swap-piste (swap point): Termiinikaupan valuuttakurssin ja avistakaupan valuuttakurssin ero valuuttaswapissa.

Säilyttäjä (depository): Yhteisö, jonka ensisijaisena tehtävänä on säilyttää arvo- papereita joko fyysisesti tai elektronisesti ja pitää rekisteriä niiden omistuksesta.

Takaisinostohinta (repurchase price): Hinta, jolla ostaja sitoutuu myymään omaisuuserät takaisin myyjälle takaisinostosopimukseen perustuvassa kaupassa. Takaisinostohinta on ostohinta lisättyä hinnanerolla, joka vastaa myönnettylle luotolle maksettavaa korkoa operaatioissa sovellettavan maturiteetin ajalta.

Takaisinostopäivä (repurchase date): Päivä, jona ostajan on sitoumuksensa mukaisesti myytävä omaisuuserät takaisin myyjälle takaisinostosopimukseen perustuvassa kaupassa.

Takaisinostosopimus (repurchase agreement): Järjestely, jossa omaisuuseriä myydessä myyjälle syntyy oikeus ja velvollisuus ostaa omaisuuserät takaisin tiettyyn hintaan tiettyinä myöhempinä ajankohtana tai vaadittaessa. Takaisinostosopimus vastaa lainanottoa vakuutta vastaan, paitsi että omaisuuserien omistus siirtyy pois myyjältä. Eurojärjestelmän käänteisoperaatioissa käytetään takaisinostosopimuksia, joiden maturiteetti on kiinteä.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa vastapuolet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia etukäteen vahvistetulla korolla.

TARGET-järjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system, TARGET): TARGET2-järjestelmän edeltäjä, jonka toiminta perustui hajautettuun, kansalliset RTGS-järjestelmät ja EKP:n maksujärjestelmän kytkevään rakenteeseen. TARGET-järjestelmä on korvattu TARGET2-järjestelmällä suuntaviivojen EKP/2007/2 13 artiklassa määritellyn siirtymisaikataulun mukaisesti.

TARGET2-järjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system, TARGET2): euromääräisen maksuliikenteen reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä, jossa euromääräisten maksujen selvitys tapahtuu keskuspankkirahassa. TARGET2 ja sen toiminta perustuvat yhteiseen laitealustaan, jonka välityksellä kaikki maksumääräykset lähetetään ja käsitellään ja jonka välityksellä maksut vastaanotetaan teknisesti samalla tavalla. TARGET2 on oikeudellisesti rakennettu moniksi RTGS-järjestelmiksi (TARGET2-osajärjestelmät).

Tarjouksen yläraja (maximum bid limit): Suurimmalle hyväksyttävälle yksittäisen vastapuolen tekemälle tarjoukselle asetettu raja huutokauppaoperaatioissa. Eurojärjestelmä voi asettaa tarjouksille ylärajan, jotta yksittäiset vastapuolet eivät tekisi suhteettoman suuria tarjouksia.

Tilikirjausjärjestelmä (book-entry system): Tilinpitojärjestelmä, joka mahdollistaa arvopaperien ja muiden saamistodisteiden siirron ilman asiakirjojen tai todistusten fyysistä siirtoa (esimerkiksi arvopapereiden siirto sähköisessä muodossa). Katso myös arvo-osuuksiksi muuttaminen.

Todelliset päivät/360 (actual/360): Luottokorkojen laskennassa sovellettava koronlaskukäytäntö, jossa korko lasketaan niiltä todellisilta kalenteripäiviltä, joiden ajaksi luotto on myönnetty. Jakajana käytetään aina 360:tä. Tätä koronlaskukäytäntöä sovelletaan eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa.

Toimitus maksua vastaan (delivery-versus-payment or delivery-against-payment system): Vaihto arvoa vastaan -suoritusjärjestelmän menettely, jolla varmistetaan, että omaisuuserät (arvopaperit tai muut rahoitusinstrumentit) siirretään lopullisesti, jos ja vain jos yksi tai useampi toinen omaisuuserä siirretään lopullisesti.

Ulkoinen luottoluokituslaitos (External Credit Assessment Institution, ECAI): Yksi eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAI) käytettävistä arviointilähteistä ovat ulkoiset luottoluokituslaitokset, joiden luottokelpoisuusarvioita luottolaitokset voivat käyttää riskipainojen määrittämisessä vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti. Luottoluokituslaitosten on oltava maansa rahoitusvalvontaviranomaisten tunnustamia ja hyväksymiä.

Vaihtelumarginaali (variation margin, marking to market): Eurojärjestelmä edellyttää vakuuden markkina-arvon säilyvän eurojärjestelmän likviditeettiä lisäävissä käänteisoperaatioissa tietyllä tasolla koko operaation ajan. Jos vakuuden säännöllisin välein arvioitu arvo laskee tiettyä tasoa pienemmäksi, vastapuolen on kansallisen keskuspankin vaatimuksesta toimitettava lisää omaisuuseriä tai rahaa (vakuuksien muutospyyntö). Jos vakuuden arvo uudelleenarvostuksessa vastaavasti ylittää tietyn tason, ylimääräiset omaisuuserät tai rahat voidaan palauttaa vastapuolelle. Ks. myös kohta 6.4.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppa-menettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Vaihtuvakorkoinen instrumentti (floating rate instrument): Rahoitusinstrumentti, jonka korkoa tarkistetaan määräajoin jonkin viiteindeksin mukaiseksi, jotta se vastaisi muuttuneita lyhyitä tai keskipitkiä markkinakorkoja. Vaihtuvakorkoisilla instrumenteilla on joko etukäteen määrätty korko tai jälkikäteen määrätty korko.

Vakiohuutokauppa (standard tender): Huutokauppa-menettely, jota eurojärjestelmä käyttää säännöllisissä avomarkkinaoperaatioissaan. Vakiohuutokaupat käydään 24 tunnin kuluessa. Kaikilla yleiset kelpoisuusvaatimukset täyttävillä vastapuolilla on oikeus tehdä tarjouksia vakiohuutokaupoissa.

Vakiovähennys (standardised deduction): Kiinteän prosenttimäärän suuruinen vähennys, joka voidaan tehdä varantopohjaa laskettaessa varantovelvollisen liikkeeseen laskemien enintään kahden vuoden velkapapereiden (ml. rahamarkkinapaperit) liikkeessä olevasta määrästä siinä tapauksessa, että varantovelvollinen ei voi osoittaa, kuinka paljon sillä on tällaisia velkoja muille eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisille laitoksille, EKP:lle tai kansalliselle keskuspankille.

Vakuuksien muutospyyntö (margin call): Vaihtelumarginaaliin liittyvä menettely, jossa keskuspankki voi vaatia vastapuolta toimittamaan lisää omaisuuseriä (tai rahaa), jos vakuutena olevien omaisuuserien säännönmukaisesti mitattava arvo laskee alle tietyn tason. Jos vakuutena olevien omaisuuserien arvo vastaavasti niitä uudelleen arvostettaessa ylittää vastapuolen velan ja vaihtelumarginaalin yhteismäärän, vastapuoli voi pyytää keskuspankkia palauttamaan ylimääräiset omaisuuserät (tai rahan) vastapuolelle.

Valuuttasuojaus (currency hedge transaction): Liikkeeseenlaskijan ja suojausvastapuolen välinen sopimus, jolla muun valuutan kuin euron määräisen kassa-virran vastaanottamisesta aiheutuvaa valuuttakurssiriskiä lievennetään osittain siten, että suojausvastapuolen maksama kassavirta (ml. suojausosapuolen mahdolliset takuut) muutetaan swapsopimuksella euromääräiseksi.

Valuuttaswap (foreign exchange swap): Samanaikainen avista- ja termiinkauppa kahden eri valuutan välillä. Eurojärjestelmä voi toteuttaa rahapoliittisia avomarkkinaoperaatioita valuuttaswappeina, joissa kansalliset keskuspankit (tai EKP) ostavat (tai myyvät) euroa avistakaupoin jotakin ulkomaan valuuttaa vastaan ja samanaikaisesti myyvät (tai ostavat) sitä takaisin termiinkaupoin.

Varantopohja (reserve base): Niiden tase-erien summa, joiden perusteella lasketaan luottolaitoksen varantovelvoite.

Varantotalletukset (reserve holdings): Vastapuolten varantotileillä olevat varat, joilla vastapuolet täyttävät varantovelvoitteensa.

Varantotili (reserve account): Kansallisessa keskuspankissa oleva tili, jolla pidetään vastapuolen varantotalletuksia. Vastapuolten kansallisissa keskuspankeissa olevia selvitystilejä voidaan käyttää varantotileinä.

Varantovelvoite (reserve requirement): Laitosten velvoite pitää vähimmäisvarantoja keskuspankissa. Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmässä luottolaitoksen varantovelvoite lasketaan kertomalla sen varantopohjaan sisältyvien tase-erien ryhmien summat kullekin ryhmälle määritellyllä velvoiteprosentilla ja vähentämällä tästä summasta asetuksen EKP/2003/9 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti kullekin laitokselle myönnettävä vähennys.

Vastapuoli (counterparty): Rahoitustransaktion (esimerkiksi keskuspankin kanssa tehtävän minkä tahansa transaktion) vastakkainen osapuoli.

Velvoiteprosentti (reserve ratio): Keskuspankin kullekin varantopohjaan sisältyvälle tase-erien ryhmälle määrittelemä suhdeluku. Näiden suhdelukujen perusteella lasketaan varantovelvoitteet.

Yksikorkoinen huutokauppanenettely (hollantilainen huutokauppa) (single rate auction, Dutch auction): Huutokauppa, jossa kaikkiin hyväksytyihin tarjouksiin sovellettava toteutushinta (tai hinta/swap-piste) on sama kuin marginaalikorko.

Lisäys 3

VALUUTTAINTERVENTIOIDEN JA RAHAPOLIITTISTEN VALUUTTASWAPIEN VASTAPUOLTEN VALINTA

Valuuttainterventioiden ja rahapoliittisten valuuttaswapien vastapuolten valinnassa noudatetaan yhdenmukaista menettelytapaa riippumatta siitä, millainen organisaatiomalli eurojärjestelmän valuuttaoperaatioita varten on valittu. Valintamennettely ei poikkea merkittävästi olemassa olevista markkinakäytännöistä, koska se on laadittu yhdenmukaistamalla kansallisten keskuspankkien nykyisin noudattamia parhaita käytäntöjä. Eurojärjestelmän valuuttainterventioiden vastapuolet valitaan pääasiassa kahdenlaisilla kriteereillä.

Ensisijaiset valintakriteerit perustuvat vakavaraisuuden periaatteeseen. Ensimmäinen vakavaraisuuskriteeri on luottokelpoisuus, jota arvioidaan yhdistämällä erilaisia menetelmiä (esimerkiksi yksityisten luokituslaitosten tekemiä luottokelpoisuusluokituksia sekä sisäisiä analyysejä oman pääoman riittävydestä ja muista indikaattoreista). Toisena kriteerinä on eurojärjestelmän vaatimus, että kaikki sen valuuttainterventioiden mahdolliset vastapuolet toimivat tunnustettujen valvontaviranomaisten valvonnassa, ja kolmantena kriteerinä on, että kaikkien eurojärjestelmän valuuttainterventioihin osallistuvien vastapuolten on täytettävä tiukat eettiset vaatimukset ja oltava hyvämaineisia.

Kun vastapuolten on arvioitu täyttävän vakavaraisuuden vähimmäisvaatimukset, niitä arvioidaan toissijaisilla, tehokkuuteen liittyvillä kriteereillä. Ensimmäinen tehokkuuskriteeri on vastapuolen kilpailukykyinen hinnoittelu ja kyky käsitellä suuria volyymejä myös epävakaissa markkinaoloissa. Muita tehokkuuskriteereitä ovat mm. vastapuolten tuottaman informaation laatu ja laajuus.

Mahdollisten valuuttainterventioihin osallistuvien vastapuolten joukko on tarpeeksi laaja ja monipuolinen, jotta voidaan taata interventioiden toteuttamisessa tarvittava joustavuus ja jotta eurojärjestelmä voi valita erilaisten interventiokanavien välillä. Jotta eurojärjestelmä voisi intervenoida tehokkaasti eri alueilla ja eri aikavyöhykkeillä, se voi käyttää missä tahansa kansainvälisessä rahoituskeskuksessa olevia vastapuolia. Käytännössä merkittävä osa vastapuolista sijaitsee kuitenkin euroalueella. Rahapoliittisten valuuttaswapien vastapuolten joukko vastaa eurojärjestelmän valuuttainterventioihin valittujen euroalueella sijaitsevien vastapuolten joukkoa.

Rahapoliittisia valuuttaswapeja toteuttaessaan kansalliset keskuspankit saattavat käyttää limiitteihin perustuvaa järjestelmää yksittäisiin vastapuoliin liittyvien luottoriskien hallitsemiseksi.

Lisäys 4

EUROOPAN KESKUSPANKIN RAHA- JA PANKKITILASTOIHIN LIITTYVÄ TIEDONKERUU ⁽¹¹⁵⁾**1. Johdanto**

Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2533/98 ⁽¹¹⁶⁾ määritellään ne luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka ovat velvollisia antamaan tietoja (ns. tiedonantajien perusjoukko), sekä annetaan luottamuksellisuutta ja täytäntöönpanoa koskevat määräykset Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä "EKP:n perussääntö") 5.4 artiklan mukaisesti. Lisäksi asetus oikeuttaa EKP:n käyttämään sääntelyvaltuuksiaan

- a) varsinaisen tiedonantajien joukon määrittelemiseksi,
- b) EKP:n tilastovaatimusten määrittelemiseksi ja niiden panemiseksi täytäntöön jäsenvaltioiden varsinaisessa tiedonantajien joukossa,
- c) niiden tapausten määrittelemiseksi, joissa EKP ja kansalliset keskuspankit voivat käyttää oikeuttaan tarkistaa tilastotietoja tai toimittaa pakollisen tilastotietojen keruun.

2. Yleistä

Rahalaitossektorin taseesta 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EY) N:o 25/2009 (EKP/2008/32) ⁽¹¹⁷⁾ tarkoituksena on antaa EKP:lle sekä EKP:n perussäännön 5.2 artiklan mukaisesti kansallisille keskuspankeille – jotka toteuttavat käytännön työn mahdollisimman pitkälle – edellytykset kerätä tilastoaineisto, jota tarvitaan EKP:n tehtävien suorittamiseksi ja erityisesti unionin rahapolitiikan määrittelemiseksi ja toteuttamiseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti. Asetuksen EKP/2008/32 mukaisesti kerättävien tilastotietojen avulla laaditaan rahalaitossektorin konsolidoitu tase, jonka päätarkoituksena on antaa EKP:lle kattava tilastollinen kuva rahatalouden kehityksestä jäsenvaltioissa (joita tarkastellaan yhtenä talousalueena) sijaitsevien rahalaitosten yhteenlaskettujen saamisten ja velkojen pohjalta.

Rahalaitossektorin konsolidoitua tasetta koskevat EKP:n tilastoraportointivaatimukset perustuvat kolmeen keskeiseen näkökohtaan.

Ensinnäkin EKP:n on saatava vertailukelpoisia, luotettavia ja ajantasaisia tilastotietoja, jotka kerätään koko euroalueella sovellettavien yhdenmukaisten sääntöjen mukaisesti. Vaikka kansalliset keskuspankit keräävät nämä tilastotiedot hajautetusti EKP:n perussäännön 5.1 ja 5.2 artiklan mukaisesti ja vaikka niitä kerätään tarvittavassa määrin yhdessä muiden Euroopan unionin tai kansallisiin tarkoituksiin kerättävien tilastojen kanssa, tietojen tulee olla riittävän yhdenmukaisia ja noudattaa tilastoinnin vähimmäisvaatimuksia, jotta saataisiin aikaan luotettava tilastopohja yhteisen rahapolitiikan määrittelemiseksi ja harjoittamiseksi.

Toiseksi asetuksessa EKP/2008/32 määriteltyjen raportointivaatimusten täytyy olla avoimuuden ja oikeusvarmuuden periaatteiden mukaisia. Näin on siitä syystä, että tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava ja sitä sovelletaan sellaisenaan koko euroalueella. Asetuksesta seuraa suoria velvoitteita luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille, joille EKP voi määrätä seuraamuksia, jos ne eivät täytä EKP:n tilastointiin liittyviä raportointivaatimuksia (ks. asetuksen (EY) N:o 2533/98 7 artikla). Raportointivaatimukset määritellään tämän vuoksi selvästi, ja tapauksissa, joissa EKP voi käyttää harkintavaltaa tarkastaessaan tilastotietoja tai toimittaessaan tilastotietojen pakollisen keruun, se noudattaa harkintavallan käytössä selkeitä periaatteita. Kolmanneksi EKP:n on pyrittävä saamaan raportoinnista tiedonantajille koitua rasite mahdollisimman pieneksi EKP:n suorittamaa tilastojen kehittämistä, tuottamista ja jakelua koskevien tilastointiperiaatteiden mukaisesti (ks. asetuksen (EY) N:o 2533/98 3 artiklan a alakohta). Näitä periaatteita on edelleen täsmennetty EKP:n verkkosivuilla ("EKP:n tilastoinnin perusta").

Tilastotietoja, joita kansalliset keskuspankit keräävät asetuksen EKP/2008/32 perusteella, käytetään sen vuoksi myös varantopohjan laskemiseksi vähimmäisvarantojen soveltamisesta asetuksen EKP/2003/9 mukaisesti.

Asetuksessa EKP/2008/32 määritellään vain pääpiirteittäin varsinainen tiedonantajien joukko ja sen raportointivaatimukset sekä periaatteet, joiden mukaan EKP ja kansalliset keskuspankit yleensä käyttävät valtuuksiaan tilastotietojen tarkastamiseksi tai niiden pakollisen keruun toimittamiseksi. Asetuksen EKP/2008/32 liitteissä I–IV on tarkat kuvaukset EKP:n tilastointivaatimusten täyttämiseksi annettavista tilastotiedoista sekä noudatettavista vähimmäisvaatimuksista.

⁽¹¹⁵⁾ Tämän lisäyksen sisältö on tarkoitettu vain taustatiedoksi.

⁽¹¹⁶⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8.

⁽¹¹⁷⁾ EUVL L 15, 20.1.2009, s. 14.

3. Varsinainen tiedonantajien joukko: tilastoinnissa käytettävä rahalaitosten luettelo

Rahalaitoksia ovat kotimaassa olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty unionin lainsäädännössä, ja kaikki muut kotimaassa olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). EKP laatii luettelon tämän määritelmän mukaisista laitoksista asetuksen EKP/2008/32 liitteessä I esitettyjen luokitteluperiaatteiden mukaan ja ylläpitää sitä. Tämän tilastoinnissa käytettävän rahalaitosten luettelon laadintaa ja ylläpitoa koskeva toimivalta on EKP:n johtokunnalla. Varsinaisen tiedonantajien joukon muodostavat euroalueella olevat rahalaitokset. Kansallisilla keskuspankeilla on oikeus myöntää pienille rahalaitoksille poikkeuksia raportointivaatimuksista asetuksen EKP/2008/32 8 artiklan mukaisesti. Näiden poikkeusten avulla kansalliset keskuspankit voivat helpottaa pienten rahalaitosten raportointivaatimuksia (ns. "cutting off the tail").

4. Tilastoihin liittyvät raportointivaatimukset

Konsolidoidun taseen laatimiseksi varsinaisen tiedonantajien joukon on toimitettava taseeseen perustuvat tilastotiedot kuukausittain. Lisätietoja tarvitaan neljännesvuosittain. Raportoivat tilastotiedot on selostettu tarkemmin asetuksen EKP/2008/32 liitteessä I. Kansalliset keskuspankit keräävät tilastotiedot ja määrittelevät niiden toimittamisessa sovellettavat menettelyt.

Asetus EKP/2008/32 ei estä kansallisia keskuspankkeja keräämästä varsinaiselta tiedonantajien joukolta EKP:n raportointivaatimusten täyttämiseksi tarvittavia tilastotietoja osana laajempaa tilastotiedonkeruuta, jonka kansalliset keskuspankit luovat omalla vastuullaan Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön tai vakiintuneen käytännön mukaisesti ja joka palvelee muita tilastointitarkoituksia. Tämä menettelytapa ei saa kuitenkaan estää asetuksessa EKP/2008/32 määriteltyjen tilastovaatimusten täyttämistä. Erityistapauksissa EKP voi käyttää tällaisia muihin tarkoituksiin kerättyjä tilastotietoja omien vaatimustensa täyttämiseksi.

Jos kansallinen keskuspankki myöntää pienelle rahalaitokselle edellä mainitun poikkeuksen raportointivaatimuksista, laitokseen sovelletaan suppeampia raportointivaatimuksia (mm. tietojen toimittaminen vain neljännesvuosittain), jotka ovat välttämättömiä vähimmäisvarantojärjestelmää varten ja jotka määritellään asetuksen EKP/2008/32 liitteessä III. Muita tällaisia pieniä rahalaitoksia kuin luottolaitoksia koskevat vaatimukset on selostettu kyseisen asetuksen 8 artiklassa. Pienet rahalaitokset, jotka ovat saaneet poikkeuksen raportointivaatimuksista, voivat kuitenkin halutessaan täyttää ne täysimääräisesti.

5. EKP:n vähimmäisvarantoja koskevaan asetukseen perustuva tilastotietojen käyttö

Jotta tietojen antamisesta aiheutuva rasite saataisiin mahdollisimman pieneksi ja vältettäisiin päällekkäisyyksiä tilastotietojen keruussa, taseeseen perustuvia tilastotietoja, jotka rahalaitokset ilmoittavat asetuksen EKP/2008/32 mukaisesti, käytetään myös varantopohjan laskemiseksi asetuksen EKP/2003/9 mukaisesti.

Tiedonantajien tulee ilmoittaa tilastoinnissa tarvittavat tiedot kansallisille keskuspankeilleen oheisessa taulukossa 1 esitetyllä tavalla. Taulukko sisältyy asetuksen EKP/2008/32 liitteeseen III. Tiedonantajat käyttävät taulukossa 1 tähdellä (*) merkittyjä soluja varantopohjansa laskemisessa (ks. 7 luvun kehikko 9).

Jotta voitaisiin laskea oikein varantopohja, johon sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia, tarvitaan yksityiskohtainen erittely yli 2 vuoden määräaikaistalletuksista, talletuksista, joiden irtisanomisaika on yli 2 vuotta, ja luottolaitosten reposomuksiin liittyvistä veloista, jotka kohdistuvat kotimaan ja muiden jäsenvaltioiden sektoreihin "rahalaitokset", "varantovelvoitteen alaiset luottolaitokset, EKP ja kansalliset keskuspankit" ja "julkisyhteisöt" sekä sektoriin "ulkomaat".

Kansallisista tiedonkeruujärjestelmistä riippuen ja rajoittamatta asetuksessa EKP/2008/32 esitettyjen määritelmien ja rahalaitostaseen luokitteluperiaatteiden täydellistä noudattamista varantovelvoitteen alaiset luottolaitokset voivat vaihtoehtoisesti ilmoittaa varantopohjan laskemiseksi tarvittavat tiedot, lukuun ottamatta tietoja jälkimarkkinakelpoisista instrumenteista, oheisen taulukon mukaisesti, edellyttäen että tämä ei vaikuta edellä olevassa taulukossa 1 lihavoidulla merkittyihin eriin.

Asetuksen EKP/2008/32 liite III sisältää vähimmäisvarantojärjestelmän soveltamiseen liittyvät erityis- ja siirtymäsäännökset sekä säännökset luottolaitoksia koskevista sulautumisista.

Asetuksen EKP/2008/32 liitteessä III on erityisesti säännöksiä pieniä luottolaitoksia koskevasta tiedonkeruusta. Pienten luottolaitosten on toimitettava vähintään neljännesvuosittaiset tiedot varantopohjan laskemiseksi taulukon 1a mukaisesti. Näiden luottolaitosten on varmistettava, että taulukon 1a mukaisesti toimitetut tiedot vastaavat täysin taulukon 1 määritelmiä ja luokituksia. Pienten laitosten varantopohjatiedot kolmea pitoajanjaksoa varten perustuvat vuosineljänneksen lopun tietoihin, jotka kansalliset keskuspankit keräävät.

Liitteessä III on myös säännökset tietojen antamisesta kootusti luottolaitosten ryhmänä. Saatuaan luvan EKP:ltä luottolaitokset, jotka ovat vähimmäisvarantojärjestelmän alaisia samalla kansallisella alueella, voivat antaa konsolidoitua varantopohjaa koskevat tiedot ryhmänä edellyttäen, että kaikki asianomaiset laitokset ovat ilmoittaneet luopuvansa varantovelvoitteesta tehtävistä könttäsummavähennyksistä. Könttäsummavähennys jää kuitenkin koko ryhmän eduksi. Jos luottolaitoksille on annettu lupa pitää vähimmäisvarantoja välittäjän kautta mutta ne eivät raportoi ryhmänä, asianomainen kansallinen keskuspankki voi antaa välittäjälle luvan ilmoittaa (muuta kuin varantopohjaa koskevat) tilastotiedot kootusti luottolaitosten ryhmän puolesta. Siinä tapauksessa könttäsummavähennys jää ryhmän kunkin jäsenen eduksi. Kaikki asianomaiset laitokset luetellaan erikseen EKP:n rahalaitosluettelossa.

Liitteessä on myös säännöksiä luottolaitoksia koskevista sulautumisista. Käsitteillä "sulautuminen", "sulautuvat laitokset" ja "vastaanottava laitos" on asetuksen EKP/2003/9 1 artiklassa tarkoitettu merkitys. Vastaanottavan laitoksen varantovelvoite lasketaan ja se on täytettävä mainitun asetuksen 13 artiklan mukaisesti sen pitoajanjakson osalta, jonka kuluessa sulautuminen tulee voimaan. Seuraavia pitoajanjaksoja varten vastaanottavan laitoksen varantovelvoitteet lasketaan tarvittaessa erityissääntöjen mukaisesti ilmoitetun varantopohjan ja tilastotietojen perusteella (ks. asetuksen EKP/2008/32 liitteessä III oleva taulukko). Muussa tapauksessa tilastotietojen ilmoittamisessa ja varantovelvoitteiden laskemisessa sovelletaan asetuksen EKP/2003/9 3 artiklan mukaisia normaaleja sääntöjä. Asianomainen kansallinen keskuspankki voi myös antaa vastaanottavalle laitokselle luvan täyttää tilastoihin liittyvän tiedonantovelvollisuutensa väliaikaisin menettelyin. Poikkeus normaalista tiedonantomenettelystä on myönnettävä mahdollisimman lyhyeksi ajaksi, eikä se voi kestää kuutta kuukautta kauempaa siitä, kun sulautuminen tuli voimaan. Tämä poikkeus ei rajoita vastaanottavan laitoksen velvollisuutta täyttää tiedonantovelvoitteensa asetuksen EKP/2008/32 mukaisesti eikä sen mahdollista velvollisuutta vastata sulautuvien laitosten tiedonantovelvollisuudesta, soveltuvin osin.

Taulukko 1

Kuukausittaiset kantatiedot ⁽¹⁾

TASE-ERÄT	A. Kotimaa										
	Rahalaitokset ⁽¹⁾			Muut kuin rahalaitokset							
	Luottolaitokset	joista: varantovelvoitteiden alaiset luottolaitokset, EKP ja kansalliset keskuspankit	Julkisyhteisöt (S.13)		Muut kotimaiset sektorit						
			Valtion- hallinto (S.1311)	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123+S.124)	Vakuutus- laitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoja tavoittelematt. yht. (S.14+S.15)		
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	joista: KVP ⁽²⁾	joista: erityisyhteisöt	(g)	(h)	(i)	
VASTATTAVAA											
8 Liikkeessä oleva raha											
9 Talletukset	*	*	*								
enintään 1 vuoden											
yli 1 vuoden											
joista: siirtokelpoisia											
joista: enintään 2 vuoden											
joista: syndikoituja lainoja											
9e Euromääräiset	*	*									
9.1e Yön yli					*	*					
joista: siirtokelpoisia talletuksia											
9.2e Määräaikaiset					*	*					
enintään 1 vuoden					*	*					
yli 1 v mutta enintään 2 v					*	*					
yli 2 vuoden	*	*	*	*	*	*					
9.3e Irtisanomisehtoiset					*	*					
enintään 3 kuukautta					*	*					
yli 3 kuukautta					*	*					
joista: yli 2 vuoden ⁽²⁾	*	*	*	*	*	*					
9.4e Repot	*	*	*	*	*	*					
9x Ulkomaiset valuutat											
9.1x Yön yli					*	*					
9.2x Määräaikaiset					*	*					
enintään 1 vuoden					*	*					
yli 1 v mutta enintään 2 v					*	*					
yli 2 vuoden	*	*	*	*	*	*					
9.3x Irtisanomisehtoiset					*	*					
enintään 3 kuukautta					*	*					
yli 3 kuukautta					*	*					
joista: yli 2 vuoden ⁽²⁾	*	*	*	*	*	*					
9.4x Repot	*	*	*	*	*	*					
10 Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ⁽³⁾											
11 Liikkeeseen lasketut velkapaperit											
11e Euromääräiset											
enintään 1 vuoden											
yli 1 v mutta enintään 2 v											
joista: enintään 2 vuoden ja 100 prosentin allittava nimellispääomavakuutus											
yli 2 vuoden											
11x Valuuttamääräiset											
enintään 1 vuoden											
yli 1 v mutta enintään 2 v											
joista: enintään 2 vuoden ja 100 prosentin allittava nimellispääomavakuutus											
yli 2 vuoden											
12 Oma pääoma ja varaukset											
13 Muut velat											

TASE-ERÄT	B. Muut rahaliittoon osallistuvat jäsenvaltiot											C. Ulkomaat	D. Kohdistamattomat
	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset											
	Julkisyhteisöt (S.13)	Muut kotimaiset sektorit											
		Yhteensä	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123+S.124)		Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoa tavoittelematt. yht. (S.14+S.15)			Muut lainat			
		joista: KVP (*)	joista: erityisyhteisöt			Yhteensä	Kulutusluotot	Asuntolainat		joista: YE/YK (‡)			
VASTAAVAA													
1 Käteinen													
1e joista: euromääräisiä													
2 Lainat													
enintään 1 vuoden													
yli 1 v mutta enintään 5 v													
yli 5 vuoden													
joista: syndikoituja lainoja													
joista: repoja													
2e joista: euromääräisiä													
— joista: valmiusluottolimiittejä ja sekkiluottoja													
— joista: luottokorttien maksuaikaluuottoja													
— joista: pidennettyjä luottokorttiluuottoja													
3 Muut arvopaperit kuin osakkeet													
3e Euromääräiset													
enintään 1 vuoden													
yli 1 v mutta enintään 2 v													
yli 2 vuoden													
3x Valuuttamääräiset													
enintään 1 vuoden													
yli 1 v mutta enintään 2 v													
yli 2 vuoden													
4 Rahamarkkinarahastojen osuudet													
5 Osakkeet ja osuudet													
6 Kiinteä omaisuus													
7 Muut saamiset													

(1) Tähdellä * merkittyjä taulukon soluja käytetään varantopohjan laskemisessa. Velkapaperien osalta luottolaitosten on joko osoitettava varantopohjasta vähennettävät velkansa tai tehtävä EKP:n määrittämän kiinteän prosenttimäärän suuruinen vakiovähenys. Ohuella kirjaintyypillä painettujen solujen mukaiset tiedot vaaditaan vain vähimmäisvarantovelvoitteen alaisilta luottolaitoksilta. Ks. myös asetuksen EKP/2008/32 liitteessä III olevat vähimmäisvarantovelvoitteiden soveltamiseen liittyvät erityissäännöt.

(2) Tämän erän ilmoittaminen on toistaiseksi vapaaehtoista.

(3) Tämän erän mukaisiin tietoihin voidaan soveltaa erilaisia tilastotietojen keräämismenetelmiä siten kuin kansallinen keskuspankki niistä päättää liitteessä I olevassa 2 osassa esitettyjen sääntöjen perusteella.

(4) Keskusvastapuolet.

(5) Yksityiset elinkeinonharjoittajat/yhtiökumppanuudet.

Taulukko 1 a

Pieniin rahalaitoksiin sovellettavat suppeammat raportointivaatimukset vähimmäisvarantojärjestelmää varten

	Varantopohja laskettuna seuraavien taulukon 1 (velat) sarakkeiden summana: (a) - (b) + (c) + (d) + (e) + (j) - (k) + (l) + (m) + (n) + (s)
TALLETUSVELAT (euro ja ulkomaiset valuutat yhteensä)	
9. TALLETUKSET YHTEENSÄ	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
josta:	
9.2e + 9.2x Määräaikaiset yli 2 vuotta	
josta:	
9.3e + 9.3x Irtisanomisehtoiset yli 2 vuotta	josta:
9.4e + 9.4x Repot Vapaaehtoinen tietojen antaminen	
	Liikkeessä olevat, taulukon 1 (velat) sarake (t)
JÄLKIMARKKINAKELPOISET VELKAINSTRUMENTIT (euro ja ulkomaiset valuutat yhteensä)	
11 LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAPAPERIT	
11e + 11x maturiteetti enintään 2 vuotta	
11 LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAPAPERIT	
11e + 11x maturiteetti yli 2 vuotta	

6. Tilastotietojen tarkastus ja pakollinen keruu

EKP sekä kansalliset keskuspankit käyttävät yleensä valtuuksiaan tarkastaa tilastotietoja ja toimittaa niiden pakollinen keruu silloin, kun tietojen toimittamisen, tarkkuuden, käsitteellisen vastaavuuden ja tietojen korjaamisen vähimmäisvaatimuksia ei ole noudatettu. Nämä vähimmäisvaatimukset on selostettu asetuksen EKP/2008/32 liitteessä IV.

7. EU:n jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö ei ole euro

Koska EKP:n perussäännön 34.1 artiklan mukaisista asetuksista ei johdu mitään oikeuksia tai velvoitteita jäsenvaltioille, joita koskee poikkeus (EKP:n perussäännön 42.1 artikla), eikä Tanskalle (eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyn pöytäkirjan 1 kohta), ja koska sitä ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan (eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn pöytäkirjan 7 kohta), asetusta EKP/2008/32 sovelletaan vain euroalueeseen osallistuviin jäsenvaltioihin.

Tästä huolimatta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa sovelletaan EKP:n perussäännön 5 artiklaa, joka koskee EKP:n ja kansallisten keskuspankkien toimivaltaa tilastoinnin alalla, sekä asetusta (EY) N:o 2533/98. Tämä sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan toinen ja kolmas luetelmakohta tarkoittavat myös sitä, että niiden EU:n jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, on suunniteltava ja toimeenpantava kansallisella tasolla kaikki asianmukaisiksi katsomansa toimenpiteet EKP:n tilastovaatimusten edellyttämän tiedonkeruun järjestämiseksi ja saatava tilastointiin liittyvät valmistelunsa ajoissa valmiiksi, jotta niistä voi tulla jäsenvaltioita. Tämä velvoite on tuotu selvästi esiin asetuksen (EY) N:o 2533/98 4 artiklassa ja johdanto-osan 17 kappaleessa. Selvyyden vuoksi tämä erityisvaatimus on toistettu asetuksen EKP/2008/32 johdanto-osan kappaleissa.

Lisäys 5

EUROJÄRJESTELMÄN VERKKOSIVUT

Keskuspankki	Verkkosivut
Euroopan keskuspankki	www.ecb.europa.eu
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be tai www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Eesti Pank	www.eestipank.ee
Central Bank of Ireland	www.centralbank.ie
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Central Bank of Cyprus	www.centralbank.gov.cy
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
Bank Centrali ta' Malta / Central Bank of Malta	www.centralbankmalta.org
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Národná banka Slovenska	www.nbs.sk
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki	www.bof.fi

Lisäys 6

VASTAPUOLIVELVOITTEIDEN LAIMINLYÖNTEIHIN SOVELLETTAVAT MENETTELYT JA SEURAAMUKSET**1. Taloudelliset sanktiot**

Jos vastapuoli rikkoo huutokauppoja⁽¹¹⁸⁾, kahdenvälisiä kauppoja⁽¹¹⁹⁾, vakuuksien käyttöä⁽¹²⁰⁾ tai pankkipäivän lopetusta koskevia sääntöjä tai maksuvalmiusluoton saantiehtoja⁽¹²¹⁾, eurojärjestelmä määrää rikkomisesta taloudellisia sanktioita seuraavasti:

- a) Jos huutokauppoja, kahdenvälisiä kauppoja tai vakuuksien käyttöä koskevien sääntöjen rikkominen on ensimmäinen tai toinen sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, rikkomisesta määrätään taloudellisenä sanktiona vastapuolen maksettavaksi ylimääräinen korko, joka on maksuvalmiusluoton korko lisättyinä 2,5 prosenttiyksiköllä.

Huutokauppoja ja kahdenvälisiä kauppoja koskevien sääntöjen rikkomiseen sovellettava ylimääräinen korko lasketaan siitä määrästä vakuuksia tai rahaa, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta, ja kerrotaan kertoimella 7/360.

Vakuuksien käyttöä koskevien sääntöjen rikkomiseen⁽¹²²⁾ sovellettava ylimääräinen korko lasketaan siitä määrästä vakuudeksi kelpaamattomia omaisuuseriä (tai omaisuuseriä, joita vastapuoli ei saa käyttää vakuutena), jonka 1) vastapuoli on joko toimittanut kansalliselle keskuspankille tai EKP:lle tai 2) jonka vastapuoli ei ole poistanut 20 työpäivän kuluttua siitä, kun sen vakuuskelpoisista omaisuuseristä tuli vakuudeksi kelpaamattomia tai kun se ei enää saanut käyttää niitä vakuutena. Korko kerrotaan kertoimella 1/360.

- b) Pankkipäivän lopetukseen liittyvien sääntöjen tai maksuvalmiusluoton saantiehtojen rikkomiseen sovelletaan taloudellisenä sanktiona ensimmäisen rikkomistapauksen yhteydessä ylimääräistä korkoa, jonka suuruus on maksuvalmiusluoton korko lisättyinä 5 prosenttiyksiköllä. Jos rikkominen on toinen sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, vastapuolen maksettavaksi määrätään ylimääräinen korko lisättyinä 2,5 prosenttiyksiköllä. Tätä seuraavista rikkomisista 12 kuukauden aikana korkoa lisätään aina 2,5 prosenttiyksiköä kustakin. Ylimääräinen korko lasketaan siitä määrästä, joka ei ole maksuvalmiusluoton saamiseksi mukainen.

2. Muut seuraamukset

Jos vastapuoli rikkoo huutokauppoja, kahdenvälisiä kauppoja ja vakuuksien käyttöä koskevia sääntöjä, eurojärjestelmä sulkee sen pois rahapoliittisista operaatioista seuraavasti:

2.1 Huutokauppoja ja kahdenvälisiä kauppoja koskevien sääntöjen rikkomisesta seuraava poissulkeminen

Jos rikkominen on kolmas samantyyppinen sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, eurojärjestelmä sulkee vastapuolen määrääjäksi pois samoin menettelyin toteutettavista samantyyppisistä avomarkkinaoperaatioista. Lisäksi se määrää taloudellisenä sanktiona vastapuolen suoritettavaksi 1 kohdassa mainittujen sääntöjen mukaan lasketun ylimääräisen koron. Poissulkemista sovelletaan seuraavasti:

- a) Jos kolmannen rikkomisen yhteydessä vakuus tai rahamäärä, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta, on enintään 40 % toimitettavien vakuuksien tai rahan kokonaismäärästä, vastapuoli suljetaan pois operaatioista yhden kuukauden ajaksi.
- b) Jos kolmannen rikkomisen yhteydessä vakuus tai rahamäärä, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta on yli 40 % mutta enintään 80 % toimitettavien vakuuksien tai rahan kokonaismäärästä, vastapuoli suljetaan pois operaatioista kahden kuukauden ajaksi.

⁽¹¹⁸⁾ Jos vastapuoli jättää siirtämättä riittävän määrän vakuuksia tai (vakuuksien muutospyyntöjen osalta mahdollisesti) rahaa suorituspäivänä sille likviditeettiä lisäävässä operaatioissa jaetun osuuden suorittamiseksi tai jättää kattamatta tämän osuuden vakuuksien muutospyynnön yhteydessä operaation erääntymiseen saakka, tai jos se jättää toimittamatta riittävän määrän rahaa sille jaetun osuuden suorittamiseksi likviditeettiä vähentävässä operaatioissa.

⁽¹¹⁹⁾ Jos vastapuoli jättää toimittamatta riittävän määrän hyväksytyjä vakuuksia tai riittävän määrän rahaa kahdenvälisessä kaupassa sovitun määrän suorittamiseksi, tai jos se jättää kattamatta avoimena olevan kahdenvälisen kaupan vakuuksien muutospyynnön yhteydessä milloin tahansa operaation erääntymiseen saakka.

⁽¹²⁰⁾ Jos vastapuoli käyttää maksamattoman luottonsa vakuutena omaisuuseriä, jotka eivät ole vakuuskelpoisia tai joista on tullut vakuudeksi kelpaamattomia (tai joita vastapuoli ei saa käyttää vakuutena).

⁽¹²¹⁾ Jos vastapuoli, jonka selvitystilillä on päivän päättyessä miinussaldo, ei täytä maksuvalmiusluoton saantiehtoja.

⁽¹²²⁾ Seuraavia sääntöjä sovelletaan myös, a) kun vastapuoli on käyttänyt vakuudeksi kelpaamattomia omaisuuseriä tai vastapuolen antama tieto esimerkiksi käytetyn lainasaamisen jäljellä olevasta pääomasta osoittautuu virheelliseksi tai vanhentuneeksi ja heikentää vakuusarvoa tai b) kun vastapuoli käyttää omaisuuseriä, jotka eivät kelpaa vakuudeksi liikkeeseenlaskijan/takaajan ja vastapuolen välillä olevan läheisen sidoksen vuoksi.

- c) Jos kolmannen rikkomisen yhteydessä vakuus tai rahamäärä, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta, on yli 80 % toimitettavien vakuuksien tai rahan kokonaismäärästä, vastapuoli suljetaan pois operaatioista kolmen kuukauden ajaksi.

Edellä mainittuja taloudellisia sanktioita ja poissulkemista sovelletaan jos rikkomisia on edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut neljä tai useampia tämän estämättä 2.3 kohdan soveltamista.

2.2 Vakuuksien käyttöä koskevien sääntöjen rikkomisesta seuraava poissulkeminen

Jos rikkominen on kolmas sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, eurojärjestelmä sulkee vastapuolen pois seuraavasta avomarkkinaoperaatiosta. Lisäksi se määrää vastapuolen suoritettavaksi 1 kohdassa mainittujen sääntöjen mukaan lasketun ylimääräisen koron.

Edellä mainittuja taloudellisia sanktioita ja poissulkemista sovelletaan jos rikkomisia on edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut neljä tai useampia tämän estämättä 2.3 kohdan soveltamista.

2.3 Poikkeustapauksissa sovellettava määräaikainen poissulkeminen kaikista tulevista rahapoliittisista operaatioista

Poikkeustapauksissa, joissa velvoitteiden laiminlyönnit ovat – erityisesti kyseessä olevat rahamäärät tai laiminlyöntien toistuvuus tai kesto huomioon ottaen – vakavia, vastapuoli voidaan paitsi määrätä suorittamaan 1 kohdassa mainittujen sääntöjen mukaan laskettu taloudellinen sanktio, lisäksi myös sulkea kolmen kuukauden ajaksi pois kaikista tulevista rahapoliittisista operaatioista.

2.4 Muissa jäsenvaltioissa sijaitsevat laitokset

Eurojärjestelmän vallassa on myös päättää, koskeeko sääntöjä rikkoneen vastapuolen poissulkeminen myös laitoksen muissa jäsenvaltioissa sijaitsevia sivukonttoreita.

Lisäys 7

LAINASAAMISET VAKUUTENA

Jotta voidaan varmistaa, että lainasaamiin perustetaan oikeudellisesti pätevä vakuus ja että lainasaamiset pystytään vastapuolen maksukyvyttömyystapauksissa realisoimaan nopeasti, niille on asetettu seuraavat oikeudelliset lisävaatimukset:

a) *Lainasaamisten tulee olla todistettavasti olemassa*: Kansallisten keskuspankkien tulee pyrkiä varmistamaan eurojärjestelmälle vakuudeksi tarjottavien lainasaamisten olemassaolo ainakin seuraavin tavoin: 1) vastapuoli antaa kansalliselle keskuspankille vähintään neljännesvuosittain oman varmennuksen ja sitoumuksen, että vakuudeksi tarjotut lainasaamiset ovat olemassa; jos käytettävissä on luottojen keskusrekisteri, tiedot voidaan tarkastaa myös sieltä; 2) joko kansallinen keskuspankki, valvoja tai ulkopuolinen tilintarkastaja tarkastaa kertaluonteisesti menettelyt, joilla vastapuoli on toimit-tanut eurojärjestelmälle tiedot vakuudeksi tarjottujen pankkilainojen olemassaolosta; ja 3) kansallinen keskuspankki, luottorekisteri, valvoja tai ulkopuolinen tilintarkastaja tarkastaa ajoittain vastapuolen oman varmennuksen laadun ja todenperäisyyden.

Edellä 1 kohdassa vaadittavissa neljännesvuosittaisissa omassa varmennuksessa ja sitoumuksessa eurojärjestelmän vas-tapuolten tulee kirjallisesti

i) varmistaa ja vakuuttaa, että kansalliselle keskuspankille toimitetut lainasaamiset täyttävät eurojärjestelmän mää-rittelemät kelpoisuusvaatimukset,

ii) varmistaa ja vakuuttaa, että vakuudeksi tarjotut lainasaamiset eivät ole samanaikaisesti vakuutena millään kolman-nella osapuolella, ja antaa sitoumus, että lainasaamisia ei tarjota vakuudeksi kolmansille osapuolille

iii) varmistaa ja vakuuttaa ilmoittavansa asianomaiselle kansalliselle keskuspankille välittömästi, kuitenkin viimeistään seuraavana pankkipäivänä, kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat olennaisesti vastapuolen ja kyseisen kansallisen keskuspankin väliseen varsinaiseen sopimussuhteeseen. Tällaisia olennaisia muutoksia ovat erityisesti lainan ennen-aikainen, osittainen tai täydellinen takaisinmaksu, luottokelpoisuusluokituksen aleneminen ja olennaiset muutokset lainan ehdoissa.

Kohdissa ii) ja iii) mainitut kertaluonteiset ja ajoittaiset tarkastukset edellyttävät, että valvojille / kansallisille keskus-pankeille / ulkopuolisille tilintarkastajille on annettu oikeus suorittaa tarkastuksia joko sovellettavien kansallisten vaa-timusten nojalla tai tarvittaessa sopimusteitse.

b) *Velalliselle tulee ilmoittaa lainasaamisten käytöstä vakuutena, tai lainasaaminen tulee rekisteröidä*: Ilmoitettaessa velalliselle lainasaamisten käytöstä vakuutena on otettava huomioon eri lainsäädäntöalueilla sovellettavat erilaiset vaatimukset:

i) Eräiden jäsenvaltioiden kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että kansallisen lainsäädännön mukaan lainasaa-misten vakuuskäyttöön saamisen edellytyksenä on, että velalliselle on ilmoitettu niiden käytöstä vakuutena. Näissä jäsenvaltioissa ennalta tehtävä siirtoilmoitus velalliselle on edellytys lainasaamisen vakuuskelpoisuudelle. Vakuus-kelpoisuuden varmistamiseksi tehtävä siirtoilmoitus velalliselle tarkoittaa, että kansallisen keskuspankin vastapuoli ilmoittaa velalliselle (kuten kansallisissa asiakirjoissa on määritelty) joko etukäteen tai lainasaamisen käyttöönoton yhteydessä käyttävänsä lainasaamista vakuutena kansalliselle keskuspankille.

ii) Eräiden jäsenvaltioiden kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että kansallisen lainsäädännön mukaan lainasaa-misten vakuuskäyttöön saamiseksi tai joissakin tapauksissa lainasaamisen etuoikeusaseman varmistamiseksi edel-lytetään lainasaamisen vakuuskäytön rekisteröimistä niin, että sillä on julkisuusvaikutus. Näissä jäsenvaltioissa rekisteröinti on suoritettava etukäteen tai lainasaamisen vakuudeksioton yhteydessä.

iii) Eräiden jäsenvaltioiden kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että lainasaamisten vakuuskäyttö ei edellytä siirtoil-moitusta velalliselle tai rekisteröintiä niin, että sillä on julkisuusvaikutus, kuten edellä kohdissa a ja b. Näissä jäsenvaltioissa velalliselle on ilmoitettava lainasaamisten käytöstä jälkikäteen. Jälkikäteen tehtävä siirtoilmoitus velalliselle tarkoittaa, että kansallisen keskuspankin vastapuoli ilmoittaa velalliselle (kuten kansallisissa asiakirjoissa on määritelty) heti luottotapahtuman jälkeen käyttävänsä lainasaamista vakuutena kansalliselle keskuspankille. Luottotapahtumalla tarkoitetaan maksukyvyttömyyttä tai samankaltaista tapahtumaa. Tarkempi määritelmä annea-taan kansallisissa asiakirjoissa.

Jos lainasaamiset ovat haltjainstrumentteja eikä sovellettava kansallinen lainsäädäntö edellytä siirtoilmoitusta, ilmoit-taminen ei ole tarpeen. Tällaiset haltjainstrumentit on kuitenkin siirrettävä fyysisesti kansalliselle keskuspankille ennen niiden käyttöönottoa vakuutena tai käyttöönoton yhteydessä.

Nämä ovat vain vähimmäisvaatimukset. Kansalliset keskuspankit voivat päättää edellyttää ennakoilmoitusta tai rekisteröintiä myös muissa kuin edellä esitetyissä tapauksissa kansallisten asiakirjojen määritelmien mukaisesti.

- c) *Pankkisalaisuuteen tai luottamuksellisuuteen liittyviä rajoituksia ei saa olla:* Vastapuolella ei saa olla velvoitetta hankkia velallisen hyväksyntää sellaisten lainasaamista ja velallista koskevien tietojen luovuttamiseen, joita eurojärjestelmä tarvitsee voidakseen varmistaa, että lainasaamiset todella saadaan vakuudeksi ja että ne pystytään realisoimaan nopeasti vastapuolen maksukyvyttömyystapauksessa. Vastapuolella ja velallisella tulee olla sopimus, jossa velallinen antaa ehdottoman suostumuksensa tällaisten lainasaamista ja velallista koskevien yksityiskohtaisten tietojen toimittamiseen eurojärjestelmälle. Sopimusta ei kuitenkaan tarvita, jos kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että kansallisen lainsäädännön mukaan mikään sääntö ei rajoita tällaisten tietojen toimittamista.
- d) *Lainasaamisen vakuuskäyttöön ei saa liittyä rajoituksia:* Vastapuolten tulee varmistaa, että lainasaamiset ovat täysin siirto- kelpoisia ja että ne pystytään ottamaan rajoituksetta käyttöön vakuuksina eurojärjestelmälle. Sen paremmin lainasaa- missopimuksessa kuin muussakaan vastapuolen ja velallisen välisessä sopimuksessa ei saa olla minkäänlaisia rajoituksia vakuuskäytölle, ellei kansallinen lainsäädäntö erityisesti turvaa eurojärjestelmän etuoikeusasemaa vakuuskäytön suhteen mahdollisista sopimuksellisista rajoituksista riippumatta.
- e) *Lainasaamisen realisointiin ei saa liittyä rajoituksia:* Sen paremmin lainasaamissopimuksessa kuin muussakaan vastapuolen ja velallisen välisissä sopimuksissa ei tulisi olla minkäänlaisia rajoituksia vakuutena käytettävän lainasaamisen reali- soinnin suhteen (kuten vaatimuksia, jotka koskevat realisoinnin muotoa, ajoitusta tai muita realisointiin liittyviä seikkoja).
-

LIITE II

YHTEISIÄ OMINAISUUKSIA KOSKEVAT LISÄVÄHIMMÄISVAATIMUKSET

- I **Kaikkiin rahapoliittisia operaatioita koskeviin järjestelyihin sovellettavat yhteisiä ominaisuuksia koskevat lisävähimmäisvaatimukset**
1. Kansallisen keskuspankin soveltamalla asianmukaisilla sopimus- tai sääntelyjärjestelyillä varmistetaan, että rahapoliittisiin operaatioihin sovelletaan sen vakioehtoja.
  2. Kansallisen keskuspankin soveltamalla sopimus- tai sääntelyjärjestelyillä varmistetaan, että kansalliset keskuspankit voivat panna rahapoliittisen välineistön muutokset viivytyksettä täytäntöön. Järjestelyihin sisällytetään ehto, että tällaisista muutoksista tehdään vastapuolille tiedoksianto, jossa mainitaan yksiselitteisesti, mistä hetkestä lähtien muutos tulee voimaan.
  3. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määrätään, että kaikki rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät maksut (muut kuin valuuttamääräiset maksut valuuttaswapsopimuksissa) suoritetaan euroina.
  4. Mikäli on tarpeen toteuttaa kaikki sopimusoperaatiot yhtenä sopimusjärjestelynä ja/tai tehdä sopimus yleissopimuksena, jotta mahdollistetaan tehokas sopimuksen sulkemisen ja päättämisen yhteydessä tehtävä nettoutus, tätä koskeva ehto sisällytetään järjestelyihin.
  5. Kansallisen keskuspankin soveltamalla sopimus- tai sääntelyjärjestelyillä varmistetaan, että keskuspankin ja vastapuolten välisessä suhteessa noudatetaan asianmukaisia ja yksiselitteisiä lomakkeiden käyttöön (mukaan lukien operaatioiden ehtojen vahvistus), tiedonsiirtoon sekä tietojenvaihdon keinoihin ja yksityiskohtiin liittyviä sääntöjä.
  6. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä on määräyksiä ainakin sellaisten laiminlyöntitapausten varalta, jotka eivät olennaisesti eroa seuraavista:
    - a) toimivaltainen tuomioistuin tai muu viranomainen tekee päätöksen selvitystilän aloittamisesta vastapuolen osalta selvitystilamenettely tai selvitysmiehen tai vastaavan nimittämisestä vastapuolelle tai muun vastaavan menettelyn aloittamisesta; tai
    - b) toimivaltainen tuomioistuin tai muu viranomainen tekee päätöksen saneeraustoimenpiteen tai muun vastaavan menettelyn aloittamisesta vastapuolen osalta, jolla pyritään suojaamaan vastapuolen taloudellista asemaa tai tervehdyttämään se ja välttämään edellä a kohdassa tarkoitettua päätöksen tekemistä; tai
    - c) vastapuoli ilmoittaa kirjallisesti täydellisestä tai osittaisesta kyvyttömyydestään maksaa velkansa tai täyttää rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät velvoitteensa. tai vastapuoli tekee velkojensa kanssa vapaaehtoisen yleissopimuksen tai järjestelyn, tai vastapuoli on tai se on katsottava maksukyvyttömäksi tai kyvyttömäksi maksamaan velkojaan; tai
    - d) toteutetaan a tai b kohdan mukaista päätöstä edeltävät menettelyvaiheet; tai
    - e) mikä tahansa vastapuolen antama vakuutus tai muu sopimusta edeltänyt vastapuolen ilmoitus tai ilmoitus, jonka vastapuolen on sovellettavien lainsäädännön nojalla katsottava tehneen, on virheellinen tai totuudenvastainen; tai
    - f) vastapuolen toiminnan harjoittamiseen saama lupa, joka perustuu joko direktiiviin 2006/48/EY tai direktiiviin 2004/39/EY sellaisina kuin kyseiset säädökset on pantu täytäntöön asianomaisessa euroalueeseen osallistuvassa jäsenvaltiossa, peruutetaan väliaikaisesti tai pysyvästi; tai
    - g) vastapuoli erotetaan määräajaksi tai kokonaan jonkin sellaisen maksujärjestelmän tai järjestelyn jäsenyydestä, jonka kautta rahapoliittisiin operaatioihin kuuluvia maksuja suoritetaan, tai (valuuttaswapeja lukuun ottamatta) erotetaan määräajaksi tai kokonaan jonkin sellaisen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän jäsenyydestä, jota käytetään eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden selvitykseen; tai
    - h) vastapuoleen kohdistetaan direktiivin 2006/48/EY 30, 31, 33 tai 34 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä; tai
    - i) vastapuoli ei (käänteisoperaatioiden osalta) noudata riskinhallintatoimia koskevia ehtoja; tai
    - j) vastapuoli ei (takaisinosto-operaatioiden osalta) maksa ostohintaa tai takaisinostohintaa tai luovuta ostettuja tai takaisinostettuja arvopapereita; tai vastapuoli ei (vakuudellisten luottojen osalta) luovuta arvopapereita tai maksa luottoa takaisin tällaisiin maksuihin ja luovutuksiin sovellettavina päivämäärinä; tai

- k) vastapuoli ei (valuuttaswapien ja määräaikaistalletusten osalta) maksa euroina ilmaistua määrää tai (valuuttaswapien osalta) ei maksa valuuttamääräisiä summia tällaisiin maksuihin sovellettavina päivämäärinä; tai
- l) vastapuoli syyllistyy laiminlyöntiin (joka ei olennaisesti eroa tässä 6 kohdassa määritellyistä laiminlyönneistä), joka koskee eurojärjestelmän jonkin jäsenen valuuttavarojen tai omien varojen hallinnoimiseksi tehtyä sopimusta; tai
- m) vastapuoli ei anna asianmukaisia tietoja ja aiheuttaa tästä syystä vakavia seurauksia asianomaiselle kansalliselle keskuspankille; tai
- n) vastapuoli ei noudata jotain muuta veloitettaan, joka perustuu käänteisoperaatioihin ja valuuttaswapeihin liittyviin järjestelyihin, eikä (mikäli tilanne olisi korjattavissa) korjaa laiminlyöntiään vakuudellisten operaatioiden osalta enintään 30 päivän kuluessa ja valuuttaswapien osalta enintään 10 päivän kuluessa siitä, kun kansallinen keskuspankki antaa vastapuolelle tiedoksi tätä koskevan vaatimuksen; tai
- o) vastapuoli syyllistyy laiminlyöntiin, joka koskee jotain eurojärjestelmän jonkin toisen jäsenen kanssa rahapoliittisten operaatioiden toteuttamiseksi tehtyä sopimusta, jonka osalta kyseinen eurojärjestelmän toinen jäsen on käyttänyt oikeuttaan sulkea kaikki tämän sopimuksen mukaiset operaatiot laiminlyönnin vuoksi;
- p) vastapuolen varat on jäädytetty ja/tai sen varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt EU Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla; tai
- q) vastapuolen varat on jäädytetty ja/tai sen varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt EU:n jäsenvaltio perussopimuksen 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti; tai
- r) vastapuolen kaikki varat tai merkittävä osa varoista on jäädyttämispäätöksen, takavarikon, turvaamistoimen tai muun sellaisen menettelyn kohteena, jonka tarkoituksena on suojella yleistä etua tai vastapuolen velkojien oikeuksia; tai
- s) vastapuolen kaikki varat tai merkittävä osa sen varoista on luovutettu toiselle yhteisölle; tai
- t) ilmenee muu uhkaava tai käsillä oleva tapahtuma, joka saattaa vaarantaa niiden velvoitteiden täyttämisen, jotka sitovat kyseistä vastapuolta rahapoliittisten operaatioiden toteuttamiseksi tehdyn järjestelyn nojalla tai muiden sellaisten sääntöjen nojalla, joita sovelletaan vastapuolen ja jonkin eurojärjestelmän keskuspankin väliseen suhteeseen.

Tapausten a ja p on oltava automaattisia; tapaukset b, c ja q voivat olla automaattisia; tapaukset d–o sekä r–t eivät voi olla automaattisia, vaan niiden on oltava harkinnanvaraisia (eli ne saatetaan päätökseen ainoastaan laiminlyöntiä koskevan ilmoituksen tiedoksiannon jälkeen). Tällaisessa laiminlyöntiä koskevassa ilmoituksessa voidaan määrätä enintään kolmen pankkipäivän mittaisesta "armonajasta", jonka kuluessa kyseinen tapaus voidaan oikaista. Harkinnanvaraisten laiminlyöntitapausten osalta harkintavallan käyttöä koskevissa määräyksissä määrätään yksiselitteisesti harkintavallan käytön vaikutuksista.

7. Kansallisen keskuspankin soveltamalla sopimus- tai sääntelyjärjestelyillä varmistetaan, että laiminlyöntitapauksessa kansallisella keskuspankilla on oikeus käyttää seuraavia keinoja:
- a) vastapuolen sulkeminen tilapäisesti, osittain tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista;
  - b) vastapuolen sulkeminen tilapäisesti, osittain tai kokonaan pois eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä;
  - c) kaikkien avoinna olevien sopimusten ja operaatioiden päättäminen tai
  - d) erääntymättömien taikka ehdollisten saamisten nopeutetun suorittamisen vaatiminen.

Lisäksi kansallisella keskuspankilla voi olla oikeus käyttää seuraavia keinoja:

- a) vastapuolella kansallisessa keskuspankissa olevien talletusten käyttäminen kyseiseltä vastapuolelta olevien saamisten kuittamiseen;
- b) kyseistä vastapuolta kohtaan olevien velvoitteiden täyttämisen keskeyttäminen siihen saakka, kunnes vastapuolelta oleva saaminen on maksettu;

- c) viivästyskoron vaatiminen; tai
- d) korvausvaatimus niistä vahingoista, joita vastapuolen laiminlyönnistä on aiheutunut.

Kansallisen keskuspankin soveltamalla sopimus- tai sääntelyjärjestelyillä varmistetaan, että laiminlyöntitapauksessa, kansallinen keskuspankki voi laillisesti ilman tarpeettomia viivytyksiä realisoida kaikki vakuutena olevat arvopaperit siten, että kansallisella keskuspankilla on oikeus realisoida myönnetyn luoton arvo, jos vastapuoli ei hoida velkasaldoaan viivymättä. Toimenpiteiden yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi EKP:n neuvosto voi päättää käytettävistä keinoista, mukaan lukien siitä, että vastapuoli suljetaan tilapäisesti, osittain tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä.

8. Kansallisen keskuspankin soveltamalla sopimus- tai sääntelyjärjestelyillä varmistetaan, että kansalliset keskuspankit voivat saada vastapuolilta kaikki eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät asianmukaiset tiedot.
9. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määrätään, että kaikki ilmoitukset tai muut tiedonannot on annettava kirjallisessa ja/tai sähköisessä muodossa. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määrätään yksiselitteisesti siitä, miten ilmoitukset tai muut tiedonannot on annettava ja milloin ne tulevat voimaan. Voimaantuloa edeltävä ajanjakso ei saa olla niin pitkä, että se muuttaa järjestelyjen taloudellisia vaikutuksia kokonaisuutena arvioiden. Erityisesti vahvistukset annetaan ja tarkistetaan viivytystä.
10. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määrätään, että vastapuoli ei saa luovuttaa tai siirtää toiselle oikeuksiaan ja velvoitteitaan eikä muullakaan tavoin määrätä niistä ilman kansallisen keskuspankin ennalta antamaa kirjallista lupaa.
11. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määrätään, että ainoastaan kansallisella keskuspankilla ja yksilöidyllä vastapuolella on operaatioon perustuvia oikeuksia ja velvoitteita (mutta niissä varataan mahdollisuus sellaisille kansallisten keskuspankkien (ja/tai Euroopan keskuspankin) välisille suhteille, jotka perustuvat toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten arvopaperien käyttöön, ja myös siltä osin kuin se on tarpeen verkostoa hoitavan elimen välityksellä toimivien vastapuolten kanssa toteutettuja operaatioita varten).
12. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määrätään, että kansallisen keskuspankin soveltamiin sopimus- ja sääntelyjärjestelyihin ja kaikkiin näiden järjestelyjen mukaisesti toteutettuihin operaatioihin sovelletaan (lukuun ottamatta tilanteita, joissa toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten arvopaperien käyttö muuta edellyttää) sen jäsenvaltion lakia, jossa kansallinen keskuspankki sijaitsee, ja että oikeuspaikkana riitatilanteissa ovat kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset tuomioistuimet, sanotun vaikuttamatta Euroopan unionin tuomioistuimen toimivaltaan.
13. Talletusjärjestelyissä täsmennetään, että määräaikaistalletuksiin liittyvät toimenpiteet (sekä talletusten vastaanotto että niiden takaisinmaksu) toteutetaan niinä päivinä, jotka EKP on ilmoittanut talletusoperaatiota koskevassa ilmoituksessa.

II Käänteisoperaatioihin sovellettavat yhteisiä ominaisuuksia koskevat lisävähimmäisvaatimukset

Kaikille käänteisoperaatioille yhteiset ominaisuudet

14. Operaatioon liittyvän käänteissiirron päivämäärä määrätään kuhunkin operaatioon ryhdyttäessä.
15. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä pankkipäivä on maksuvelvollisuuden osalta määriteltävä päiväksi, jona TARGET2 on toiminut tällaisen maksun suorittamista varten, ja arvopaperien luovutusvelvollisuuden osalta päiväksi, jona arvopaperien selvitysjärjestelmät, joiden välityksellä luovutuksen on määrä tapahtua, ovat toiminnassa siinä paikassa, jossa kyseisten arvopaperien luovutuksen on määrä tapahtua.
16. Muiden kuin euroina ilmaistujen määrien vaihtamista euroiksi koskevissa säännöissä täsmennetään, että käytettävä vaihtokurssi on EKP:n päiväkohtainen euron viitekurssi tai, jos viitekurssia ei ole käytettävissä, avistakurssi, jonka EKP on ilmoittanut sitä päivää edeltäneenä pankkipäivänä, jona kansallisen keskuspankin on määrä myydä euroja ja ostaa toista valuuttaa vaihdon suorittamiseksi.

Yksinomaan takaisinosto-operaatioita koskevat ominaisuudet

17. Vakuuskelpoiset arvopaperit myydään euromääräistä käteistä vastaan, ja samalla sovitaan vastaavien arvopaperien myymisestä takaisin euromääräistä käteistä vastaan tiettyä ajankohtana.

18. Velvoitteessa myydä takaisin vastaavia arvopapereita tällaisen vastaavuuden määritellään tarkoittavan saman liikkeeseenlaskijan arvopapereita, jotka ovat osa samaa liikkeeseenlaskua (liikkeeseenlaskupäivästä riippumatta) ja joiden laji, nimellisarvo, määrä ja kuvaus ovat samat kuin niillä arvopapereilla, joihin niitä verrataan. Jos arvopaperit, joihin nähden vertailu tehdään, on vaihdettu tai niiden nimellisarvoa on muutettu tai jos on tehty niitä koskeva muutospyyntö, vastaavuuden määritelmää on muutettava vaihdon osalta tarkoittamaan niitä arvopapereita, joihin arvopaperit on vaihdettu, arvopapereita koskevan muutospyyntöön osalta tarkoittamaan sellaisia arvopapereita, jotka vastaavat maksettuja arvopapereita – edellyttäen että myyjä on maksanut ostajalle muutospyyntöön arvoa vastaavan määrän – ja nimellisarvoltaan muutettujen arvopapereiden osalta tarkoittamaan sellaisia arvopapereita, jotka vastaavat niitä arvopapereita, joiksi alkuperäiset arvopaperit on muutettu nimellisarvoltaan, ja lisäksi tilanteen mukaan sellaista rahamäärää, joka vastaa mahdollista eroa arvopapereiden arvossa ennen nimellisarvon muuttamista ja sen jälkeen.
19. Laiminlyöntitapaukset, joiden perusteella kansallisella keskuspankilla on oikeus sulkea ja päättää kaikki käynnissä olevat operaatiot, eivät olennaisesti eroa edellä 6 kohdassa esitetyistä määräyksistä.
20. Kansallisen keskuspankin soveltamiin sopimus- tai sääntelyjärjestelyihin sisältyy nettoutusta koskevia määräyksiä, joilla pyritään saavuttamaan jäljempänä esitetyjä vastaavat taloudelliset vaikutukset.
- a) Laiminlyöntitapauksessa on katsottava, että kunkin operaation takaisinostopäivä seuraa välittömästi, ja seuraavien määräysten mukaisesti kaikki vastaavat arvopaperit on välittömästi luovutettava (siten että osapuolten arvopapereiden luovuttamista ja takaisinostettujen arvopapereiden takaisinostohinnan maksamista koskevat velvoitteet suoritetaan vain jäljempänä b kohdassa esitetyn mukaisesti), tai vaihtoehtoisesti takaisinosto-operaatio päätetään.
- b) i) Kansallinen keskuspankki määrittää laiminlyönnin perusteella määrättävät markkina-arvot takaisinostetuille arvopapereille ja vastaaville siirrettäville arvopapereille sekä kunkin osapuolen maksettavaksi tulevan takaisinostohinnan kaikkien operaatioiden osalta takaisinostopäivänä; ja
- ii) kansallinen keskuspankki laskee näin saatujen määrien perusteella, mitä kunkin osapuolen on maksettava toiselle osapuolelle takaisinostopäivänä. Osapuolen velat kuitataan toiselta osa-puolelta olevilla saamisilla, ja osapuoli, jonka saaminen on pienempi, maksaa ainoastaan nettosaldon. Tämä nettosaldo erääntyy ja on maksettava seuraavana sellaisena päivänä, jona TARGET2 on toiminnassa maksun suorittamista varten. Tätä laskelmaa tehtäessä kaikki muina valuuttoina kuin euroina ilmaistut määrät muutetaan euroiksi asianomaisena päivänä 16 kohdan mukaisesti lasketulla vaihtokurssilla.
- c) 'Laiminlyönnin perusteella määrättävällä markkina-arvolla' tarkoitetaan kaikkien arvopapereiden osalta minä tahansa päivänä
- i) tällaisille arvopapereille määritettyä laiminlyönnin arvostusajankohdan markkina-arvoa, joka lasketaan arvostuspäivää edeltävän pankkipäivän edustavimman hinnan perusteella; tai
- ii) viimeistä kaupantekohintaa, ellei tietyille arvopapereille ole saatavissa edustavaa hintaa arvostuspäivää edeltävältä pankkipäivältä. Jos kaupantekohintaakaan ei ole käytettävissä, kansallinen keskuspankki määrittää hinnan ottaen huomioon sen hinnan, jolla arvopaperilla on käyty viimeksi kauppaa; tai
- iii) jos kyseessä ovat arvopaperit, joille ei ole olemassa markkina-arvoa, mitä tahansa hyväksyttävää arvostusmenetelmää; tai
- iv) mikäli kansallinen keskuspankki on myynyt arvopaperit tai vastaavia arvopapereita markkinahintaan ennen laiminlyönnin arvostusajankohtaa, myynnin nettotuottoa sen jälkeen, kun myyntitapahtumaan liittyvät kohdulliset kustannukset, palkkiot ja kulut on vähennetty, ja kansallinen keskuspankki tekee kyseisen laskutoimituksen ja yksilöi määrät.
21. Mikäli kansallisen keskuspankin soveltamiin sopimus- tai sääntelyjärjestelyihin sisältyy vakuuden korvaamiseen liittyviä määräyksiä, järjestelmissä varmistetaan, että riskinhallintatoimia koskevia ehtoja edelleen noudatetaan.
22. Mikäli kansallisen keskuspankin soveltamiin sopimus- tai sääntelyjärjestelyihin sisältyy määräyksiä marginaalien maksamisesta (tai palauttamisesta) käteisenä, määrätään myös siitä, että kaikki muut velvoitteet palauttaa (tai maksaa) marginaaleja täytetään ensin samansuuruiseen käteismäärään saakka (sama koskee mahdollisia niihin liittyviä korjauksia).

Yksinomaan vakuudellisia luottojärjestelyjä koskevat ominaisuudet

23. Vakuudellisten luottojärjestelyjen yhteydessä luovutettujen arvopapereiden (esim. pantti) on oltava laillisesti realisoitavissa ilman kyseisiin arvopapereihin liittyviä aikaisempia vaatimuksia. Kolmansilla osapuolilla (mukaan lukien selvitysviranomainen maksukyvyttömyystapauksissa) ei voi olla mahdollisuutta puuttua asiaan ja vaatia tehokkaasti itselleen pantattuja arvopapereita (mikäli kyseessä ei ole petos) tai mitään niihin liittyviä oikeuksia.

24. Kansallisella keskuspankilla on oikeus realisoida likvideettejä lisäävän operaation yhteydessä pantattujen arvopaperien taloudellinen arvo ennalta määritellyissä tilanteissa, jotka eivät olennaisesti eroa edellä 6 kohdassa esitetystä tilanteesta ja jotka kuvaavat myös niitä tilanteita, joissa kansallinen keskuspankki saa katsoa vastapuolen laiminlyöneen takaisinostosopimuksiin liittyviä velvollisuuksiaan.

25. Vakuudellisten luottojärjestelyjen yhteydessä päivänsisäisiä operaatioita on mahdollista pidentää yön yli -operaatioiksi.

III Valuuttaswapjärjestelyihin sovellettavat yhteisiä ominaisuuksia koskevat lisävähimmäisvaatimukset

26. Jokaiseen operaatioon sisältyy samanaikaisesti euron avista- ja termiinimyynti ja -osto yhtä muuta valuuttaa vastaan.

27. Kansallisen keskuspankin soveltamiin sopimus- tai sääntelyjärjestelyihin sisältyy määräys maksujenvälityksen ajoituksesta ja mekanismeista. Termiinimyyntin/-oston päivämäärä vahvistetaan kutakin operaatiota aloitettaessa.

28. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määritellään valuutta, avistakurssi, termiinikurssi, siirtopäivä ja uudelleensiirtopäivä seuraavalla tavalla:

a) 'Valuutalla' tarkoitetaan mitä tahansa muuta laillista valuuttaa kuin euroa.

b) 'Avistakurssilla' tarkoitetaan tietyn operation yhteydessä vaihtokurssia (joka lasketaan 16 kohdan mukaisesti), jota sovelletaan muunnettavaa euroina ilmaistu määrä sellaiseksi kyseiseen operaatioon liittyvässä valuutassa ilmaistuksi määräksi, jonka toinen osapuoli on velvollinen siirtämään toiselle siirtopäivänä euroina ilmaistun määrän maksua vastaan, ja kyseinen vaihtokurssi määritetään vahvistuksessa.

c) 'Termiinikurssilla' tarkoitetaan vaihtokurssia, joka lasketaan 16 kohdan mukaisesti ja jota sovelletaan muunnettavaa euroina ilmaistu määrä sellaiseksi muuna valuuttana ilmaistuksi määräksi, jonka toinen osapuoli on velvollinen siirtämään toiselle uudelleensiirtopäivänä euroina ilmaistun määrän maksua vastaan, ja kyseinen vaihtokurssi määritetään vahvistuksessa ja yksilöidään kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä.

d) 'Valuuttamääräisellä uudelleensiirtosummalla' tarkoitetaan sitä valuuttamääräistä summaa, jota edellytetään euroina ilmaistun määrän ostamiseksi uudelleensiirtopäivänä.

e) 'Siirtopäivällä' tarkoitetaan minkä tahansa operaation yhteydessä päivää (ja tarvittaessa kellonaikaa kyseisenä päivänä), jona toisen osapuolen suorittama euromääräinen siirto toiselle osapuolelle tulee voimaan ja joka epäselvyyksien välttämiseksi on päivä (ja tarvittaessa kellonaika kyseisenä päivänä), jona osapuolet ovat sopineet euron määräisen siirron tapahtuvan.

f) 'Uudelleensiirtopäivällä' tarkoitetaan minkä tahansa operaation yhteydessä päivää (ja tarvittaessa kellonaikaa kyseisenä päivänä), jona toisen osapuolen on suoritettava euromääräinen uudelleensiirto toiselle osapuolelle.

29. Kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimus- tai sääntelyjärjestelyissä määrätään, että tietyt tapaukset (joiden osalta ks. jäljempänä 30 kohta) johtavat kaikkien operaatioiden sulkemiseen, ja niissä on määrättävä myös siitä, miten sulkeminen (mukaan lukien päättämisen yhteydessä tehtävä nettoutus) toteutetaan.

30. Laiminlyöntitapaukset, joiden perusteella kansallisella keskuspankilla on oikeus päättää ja sulkea kaikki operaatiot, eivät olennaisesti eroa edellä 6 kohdassa esitetystä määräyksestä.

31. Kansallisen keskuspankin soveltamiin sopimus- tai sääntelyjärjestelyihin sisältyy nettoutusta koskevia määräyksiä, joilla pyritään saavuttamaan jäljempänä esitettyjä vastaavat taloudelliset vaikutukset.

a) Laiminlyöntitapauksessa jokaisen operaation on katsottava päättyneen ja kansallinen keskuspankki vahvistaa euron korvausarvot ja valuuttamääräiset uudelleensiirtosummat sillä perusteella, että korvausarvot ovat määriä, jotka olisivat tarpeen, jotta kansallisella keskuspankilla säilyisi niiden maksujen taloudellinen vastine, joita muuten olisi edellytetty; ja

b) kansallinen keskuspankki laskee näin saatujen määrien perusteella, mitä kunkin osapuolen on maksettava toiselle osapuolelle uudelleensiirtopäivänä. Osapuolen saamiset muunnetaan 16 kohdan mukaisesti tarvittaessa euroiksi ja kuitataan toiselle osapuolelle olevilla veloilla. Osapuoli, jonka saaminen on pienempi, maksaa ainoastaan nettosaldo. Tämä nettosaldo eräänä ja on maksettava seuraavana sellaisena päivänä, jona TARGET2 on toiminnassa maksun suorittamista varten.

LIITE III

KUMOTUT SUUNTAVIIVAT JA LUETTELO MUUTOKSISTA

- Suuntaviivat EKP/2000/7 (EYVL L 310, 11.12.2000, s. 1).
- Suuntaviivat EKP/2002/2 (EYVL L 185, 15.7.2002, s. 1).
- Suuntaviivat EKP/2003/16 (EUVL L 69, 8.3.2004, s. 1).
- Suuntaviivat EKP/2005/2 (EUVL L 111, 2.5.2005, s. 1).
- Suuntaviivat EKP/2005/17 (EUVL L 30, 2.2.2006, s. 26).
- Suuntaviivat EKP/2006/12 (EUVL L 352, 13.12.2006, s. 1).
- Suuntaviivat EKP/2007/10 (EUVL L 284, 30.10.2007, s. 34).
- Suuntaviivat EKP/2008/13 (EUVL L 36, 5.2.2009, s. 31).
- Suuntaviivat EKP/2009/1 (EUVL L 36, 5.2.2009, s. 59).
- Suuntaviivat EKP/2009/10 (EUVL L 123, 19.5.2009, s. 99).
- Suuntaviivat EKP/2010/1 (EUVL L 63, 12.3.2010, s. 22).
- Suuntaviivat EKP/2010/13 (EUVL L 267, 9.10.2010, s. 21).
- Suuntaviivat EKP/2010/30 (EUVL L 336, 21.12.2010, s. 63).
-